

Strategia Rozwoju Gminy Oborniki
na lata 2023-2030
Projekt

Opracowanie:

Urząd Miejski w Obornikach
we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki
i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialno-
ścią, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytu-
tem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030
opracowano w oparciu o materiały źródłowe
Urzędu Miejskiego oraz gminnych jednostek organi-
zacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030
zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2021 roku,
o ile nie zaznaczono inaczej.

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

 KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY OBORNIKI.....	6
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	9
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	11
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	15
4.1. Ocena sytuacji Gminy	15
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe.....	18
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	20
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY OBORNIKI.....	23
1. Misja i wizja.....	24
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	26
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Oborniki oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	38
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	44
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych....	52
7. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	55
ZAŁĄCZNIKI.....	58
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Oborniki	58
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	118
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	123

Strategia Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030 to najważniejszy dokument do kreowania rozwoju lokalnego, który winien być spójny z pozostałymi programami obowiązującymi w Gminie Oborniki oraz z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku oraz Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców. Zgodnie z w/w ustawą Strategia zawiera wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Oborniki, która dołączona została do dokumentu jako załącznik nr 1.

Dokument powstał przy wsparciu ekspertów z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Dominika Gałęcka, Starsza Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego – koordynatorka projektu,
- Irma Kuznetsova, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – kierownik zespołu,
- Iwona Nowacka, Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – recenzent dokumentu,
- Maja Czyż, Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego – przygotowanie diagnozy.

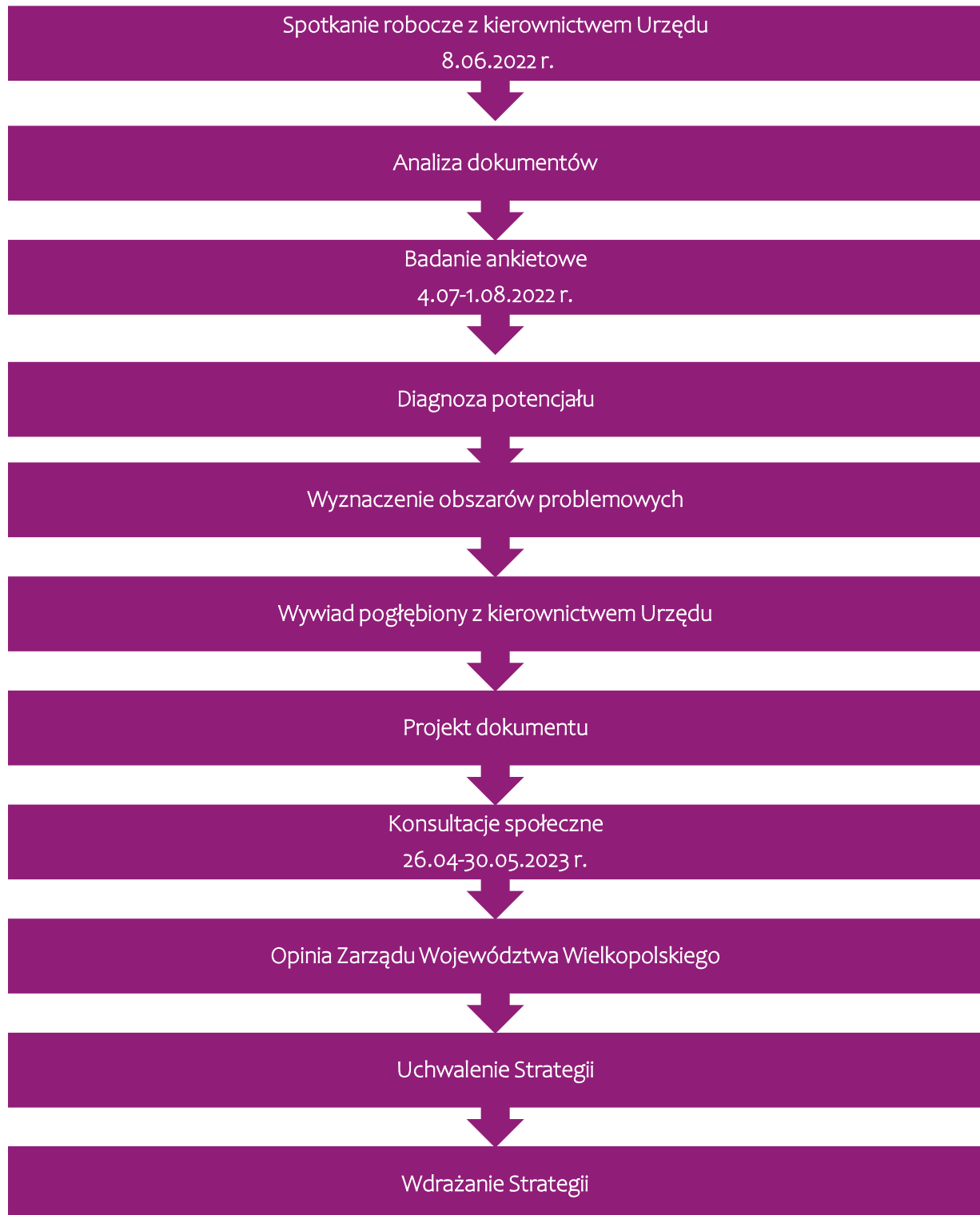
Prace nad Strategią rozpoczęto w maju 2022 roku, kiedy to Burmistrz Obornik podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr L/591/22 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 22 czerwca 2022 r. określającej szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030, w tym trybu konsultacji.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy dokonaną podczas badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią.

CZĘŚĆ I:
STAN I WYZWANIA ROZWOJU
GMINY OBORNIKI

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Oborniki jest gminą miejsko-wiejską, położoną w powiecie obornickim na terenie województwa wielkopolskiego. Jej powierzchnia pokrywa prawie 50% powiatu. Siedzibą Gminy i powiatu jest miasto Oborniki, które pełni funkcje ośrodka lokalnego, pozwalającego zaspokajać potrzeby w zakresie usług, edukacji, kultury czy zdrowia mieszkańcom Gminy Oborniki oraz gmin ościennych. Jest to również najludniejsza i najbardziej rozwinięta miejscowość w Gminie, stanowiąca największy węzeł komunikacyjny.

Gmina charakteryzuje się dogodnym położeniem komunikacyjnym. Niewielka odległość od siedziby województwa oraz możliwość skorzystania z kilku różnych środków transportu ułatwia mieszkańcom Gminy Oborniki dojazd do Poznania. Możliwy jest przejazd drogą krajową nr 11 (która przechodzi w drogę ekspresową S11) lub połączenie w ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM), która stanowi element systemu regularnych połączeń regionalnych, obejmujących swoim zasięgiem obszar w promieniu ok. 50 km od Poznania, wyznaczony przez stacje końcowe na poszczególnych liniach kolejowych gmin i miast zlokalizowanych w sąsiedztwie Poznania. Stacje kolejowe znajdują się w miejscowościach Oborniki Wielkopolskie i Wargowo, a przystanki w miejscowościach: Bogdanowo, Oborniki Wielkopolskie Miasto, Roźnowo. Ponadto przez teren Gminy Oborniki przebiegają 2 drogi wojewódzkie: nr 178 Oborniki – Wałcz, nr 187 Pniewy – Murowana Goślina.

Mimo to głównym szlakiem komunikacyjnym jest DK nr 11 relacji Poznań – Oborniki – Piła, będąca również główną arterią aglomeracji poznańskiej i Dolnego Śląska prowadzącą nad morze. DK nr 11 łączy się od południa z drogą ekspresową S11, która stanowi obwodnicę zachodnią Poznania i łączy się z autostradą A2 i drogą ekspresową S5 do Wrocławia. Największe natężenie ruchu obserwowane jest głównie w sezonie wakacyjnym, a korki tworzące się przy mostach na Warcie, paraliżują ruch w całym regionie. W godzinach największego ruchu miasto jest nieprzejezdne, zwiększa się emisja pyłów do atmosfery, co powoduje hałas i wpływa na obniżenie bezpieczeństwa na drogach, tym samym zmniejszając komfort życia mieszkańców. Ważną inwestycją w tym zakresie będzie budowa obwodnicy Obornik (odcinek drogi ekspresowej S11), która rozprowadzi ruch lokalny i tranzytowy z miasta.

Gmina Oborniki jest także organizatorem lokalnego transportu zbiorowego – autobusowej komunikacji publicznej, która na podstawie obowiązujących porozumień dociera również do okolicznych gmin (Suchego Lasu, Rogoźna, Murowanej Gośliny i Szamotuł). Ponadto od 2021 roku Gmina należy do związku powiatowo-gminnego „Wielkopolski Transport Regionalny”, którego zadaniem jest zaspokajanie potrzeb w zakresie publicznego transportu zbiorowego w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich.

Ze względu na swoje położenie Gmina Oborniki została zaklasyfikowana do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania. Miasto Poznań jako duży ośrodek centralny i metropolia o randze krajowej, wraz z gminami bezpośrednio z nim sąsiadującymi stanowi rdzeń obszaru, którego zewnętrzną strefę tworzą miasta powiatowe, pełniące rolę ośrodków dystrybucji innowacji oraz miejsca dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Prawie 55% powierzchni Gminy zajmują grunty orne, co sprawia, iż główną jej funkcją jest rolnictwo. Ponadto niemal 40% obszaru pokrywają lasy, co nadaje Gminie również funkcję leśną i turystyczną.

Polityka przestrzenna w Gminie prowadzona jest w oparciu o Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oborniki. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu trwały prace nad projektem zmiany Studium. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają 4% powierzchni Gminy, co przekłada się na liczbę wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Gmina nie posiada dużych rezerw terenów, które mogłyby zostać zabudowane (większość z nich to grunty rolne lub obszary objęte formami ochrony przyrody).

Przez centralną część Gminy przepływa rzeka Warta, której dolina stanowi odcinek przełomowy rzeki rozprzestrzeniający się od Mosiny do Obornik (Poznański Przełom Warty). Warta jest regionalną drogą wodną i daje potencjał do wykorzystania jej w transporcie wodnym, lecz aby było to możliwe konieczne jest odbudowanie urządzeń i infrastruktury technicznej przy brzegach. Przez centrum miasta Oborniki płynie rzeka Wełna, która jest prawym dopływem Warty. Ujście Wełny do Warty to unikatowe miejsce, które posiada potencjał do wykorzystania turystyczno-rekreacyjnego. Na Wełnie wyznaczone zostały 2 szlaki kajakowe: Rogoźno – Oborniki oraz Poznań – Oborniki. Trzecią rzeką biegnącą przez teren Gminy jest Samica Kierska – jej trasa prowadzi przez zachodnią część Gminy, na osi północ-południe. W Gminie rozwija się również motorowodniactwo oraz żeglarstwo. Ponadto sieć hydrograficzną budują liczne drobne ciek wodne (kanały, rowy melioracyjne). Z kolei wody stojące stanowią liczne oczka wodne i stawy oraz duży zbiornik wodny w Objezierzu.

Prawie 50% powierzchni Gminy obejmują formy ochrony przyrody, wśród których wyróżnia się specjalne obszary ochrony, obszary specjalnej ochrony, rezerwaty oraz pomniki przyrody. Tak duża powierzchnia lasów oraz przepływające przed Gminą rzeki dają potencjał do rozwoju turystyki i rekreacji, lecz znaczący udział terenów chronionych może działać ograniczająco i uniemożliwiać, np. lokalizację inwestycji.

Ponadto bogata historia Gminy przełożyła się na obecność zabytkowych obiektów o wysokich walorach architektonicznych, jak i historycznych, wśród których część wpisana została do rejestru zabytków. Wyróżniają się wśród nich m.in. zespoły dworskie, pałace czy kościoły, ale również układ urbanistyczny miasta Oborniki.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gmina charakteryzuje się dobrze rozwiniętym poziomem przedsiębiorczości. Podmioty gospodarcze zarejestrowane na terenie Gminy Oborniki stanowią 65% wszystkich przedsiębiorstw działających w powiecie, a ich liczba corocznie się zwiększa. Przemysł na przestrzeni lat uległ przekształceniu, w wyniku którego duże zakłady produkcyjne zastąpione zostały przez małe i średnie firmy. Wiele z działających przedsiębiorstw to firmy o ugruntowanej pozycji, rozpoznawalne również na rynkach europejskich, stale doskonalące swoje technologie. Niezwykle silnie rozwinięta jest branża tapicerska. Obornickie meble, dzięki swej bogatej tradycji i doskonałej jakości są pożądanym produktem w wielu krajach europejskich.

Rozwinięta przedsiębiorczość na terenie Gminy ma także wpływ na kształtowanie się bezrobocia. Udział osób bezrobotnych spadał w Gminie na przestrzeni ostatnich lat, aż do roku 2020, kiedy zaobserwowano odwrócenie się sytuacji, na co wpływ mogła mieć pandemia i wynikająca z niej niestabilna sytuacja na rynku pracy. Również powiat obornicki, jak i całe województwo wielkopolskie charakteryzuje się niską stopą bezrobocia. Mimo to w przeprowadzonym na potrzeby niniejszego dokumentu badaniu ankietowym mieszkańcy nisko oceniają możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy.

Wpływ na rozwój gospodarczy ma pośrednio jakość infrastruktury technicznej zapewnianej na terenie danej jednostki. Mimo dobrze rozwiniętej sieci połączeń drogowych, w zakresie infrastruktury technicznej mieszkańcy najgorzej oceniają stan dróg na terenie Gminy. Sieci wodociągowo-kanalizacyjna i gazowa są rozwinięte na wysokim poziomie. Potwierdza to fakt, iż w przypadku sieci kanalizacyjnej i gazowej udział mieszkańców mających do niej dostęp zdecydowanie przewyższył średnią województwa. W 2020 roku dostęp do wodociągów miało 93,5% mieszkańców Gminy, do sieci kanalizacyjnej 82%, a do sieci gazowej 63%.

W Obornikach zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków komunalnych, która obecnie zaspakaja potrzeby mieszkańców w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych, lecz z uwagi na rozwój terenów mieszkaniowych w najbliższych latach konieczne będą inwestycje w zakresie modernizacji i rozbudowy oczyszczalni oraz podjęcia działań związanych z rozwojem biogazowni (zagospodarowanie osadów ściekowych). Na terenach, gdzie doprowadzenie sieci kanalizacyjnej okaże się nieuzasadnione pod względem ekonomicznym, proponowanym rozwiązaniem będzie tworzenie stacji zlewnych nieczystości ciekłych (1 obiekt na kilka mniejszych wsi) do których ścieki przywożone będą wozami asenizacyjnymi oraz zachęcanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Oborniki jest podmiot wyłoniony w drodze przetargu. Samorząd podejmuje działania w zakresie regulacji systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy – w 2021 roku rozpoczęto wdrażanie nowego systemu. Mimo to w przeprowadzonym badaniu ankietowym mieszkańcy wskazywali, iż priorytetem w zakresie podejmowanych na terenie Gminy działań powinna być poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami. Jest to prawdopodobnie związane z wysokimi kosztami odbioru odpadów od mieszkańców. W celu zmniejszenia tych kosztów (które związane są ze znaczną odległością transportowania odpadów) plano-

wane jest utworzenie stacji przeładunkowej. Zauważalny jest również niewielki udział odpadów segregowanych w łącznej masie odpadów odbieranych z terenu Gminy (w 2021 roku – 15%).

Samorząd podejmuje również szereg działań w zakresie ochrony środowiska – prowadzony jest monitoring jakości powietrza, realizowany jest program „Czyste Powietrze”, podejmowane są działania inwestycyjne (m.in. termomodernizacja budynków), a także sadzenie drzew i krzewów na obszarze miasta i terenów wiejskich. Przeprowadzona ewidencja źródeł ciepła wskazuje, iż nadal prawie połowa budynków mieszkalnych na terenie Gminy ogrzewana jest za pomocą paliw stałych, co może przekładać się na obniżenie jakości powietrza w sezonie grzewczym. Mało rozpowszechnione jest wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej w celach ciepłowniczych. Mieszkańcy w badaniu ankietowym podkreślają, iż ważną kwestią jest zastosowanie wsparcia dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru czy biomasy oraz nisko oceniają dotychczasowy rozwój odnawialnych źródeł energii i świadomość ekologiczną mieszkańców. Dlatego wśród planowanych zadań w ramach realizacji niniejszej Strategii powinny znaleźć się działania prowadzące do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców, rozwoju OZE oraz zachęcania do zmiany źródeł ciepła na bardziej ekologiczne.

Corocznie zwiększają się dochody oraz wydatki budżetu Gminy. Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 95%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tytułu dotacji na cele bieżące. W latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) wahał się z poziomu 12,9 mln zł w 2016 roku do poziomu 12,1 mln zł w 2020 roku. W 2021 roku wysokość nadwyżki operacyjnej wzrosła do 19,3 mln zł. Coroczny wynik budżetu Gminy kształtuje się na poziomie dodatnim, należy jednak mieć na uwadze, iż niestabilna sytuacja na rynku usług oraz rosnąca inflacja może wpłynąć na obniżenie dochodów własnych Gminy, a w konsekwencji spadek jej zdolności inwestycyjnych.

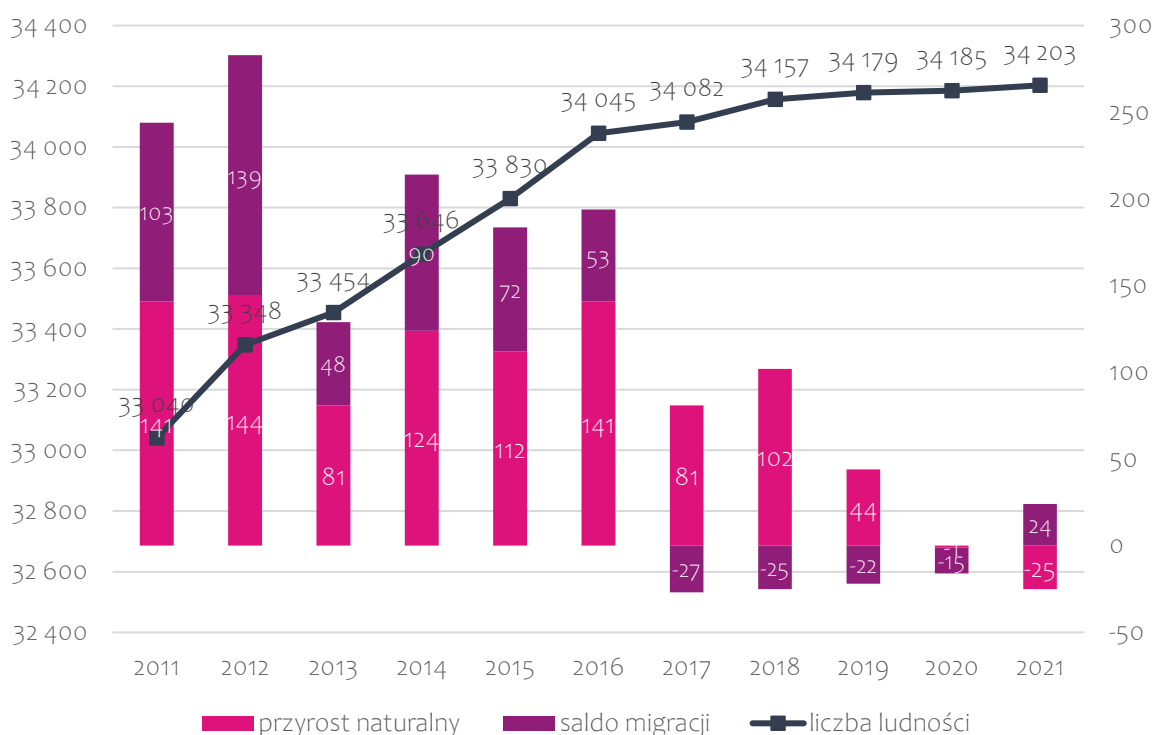
Ponadto samorząd stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie zmniejszają się wpływy z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku od środka transportowych.

Potencjał inwestycyjny Gminy, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w perspektywie do 2030 wynosi nieco ponad 146 mln zł.

Samorząd Gminy Oborniki aktywnie pozyskuje środki finansowe ze źródeł zewnętrznych. W większości pozyskiwane środki dotyczą realizacji projektów inwestycyjnych, lecz częściowo również projektów miękkich, m.in. z zakresu nauki i edukacji czy pracy i integracji społecznej.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Najważniejszym potencjałem rozwojowym jednostki samorządu terytorialnego są jej mieszkańcy – ich obecność, aktywność społeczna i zawodowa, zaangażowanie w rozwój swojej małej ojczyzny. W 2021 roku Gminę Oborniki zamieszkiwały 34 203 osoby, co stanowiło 57% ludności powiatu obornickiego. Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców Gminy Oborniki systematycznie zwiększała się. Wpływ na liczbę ludności ma saldo migracji oraz przyrost naturalny. Wskaźniki te wahały się w ostatnich latach na terenie Gminy Oborniki. Przyrost naturalny, czyli stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów, uległ drastycznemu obniżeniu na przestrzeni ostatnich 10 lat, a ostatecznie w 2021 roku osiągnął wartość ujemną. Z kolei saldo migracji, które było ujemne przez 4 lata, w 2021 roku wzrosło do wartości dodatniej, co oznacza, że w ostatnim analizowanym roku więcej osób zameldowało się na terenie Gminy, niż z niej wymeldowało.

Ryc. 1. Zmiany liczby ludności w Gminie Oborniki w latach 2011-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dalsza analiza wskaźników demograficznych pozwala na odkrycie niekorzystnych trendów. Rośnie udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym, co nazywane jest procesem starzenia się społeczeństwa. Ponadto zmniejsza się odsetek mieszkańców w wieku 25-34 lat, którzy stanowią główną siłę napędową rozwoju gospodarczego oraz zakładają rodziny. Pogłębianie się tych zmian może doprowadzić do sytuacji, w której liczba seniorów przewyższy liczbę dzieci i młodzieży.

Zmniejszająca się liczba młodych mieszkańców Gminy może być spowodowana tzw. „drenażem mózgow” związanym z położeniem Obornik w sąsiedztwie dużego ośrodka miejskiego, Poznania, który oferuje atrakcyjniejsze warunki pracy i rozwoju dla młodych ludzi. Dla władz Gminy jest to sygnał do prowadzenia wielopłaszczyznowych działań, w tym tworzenia warunków do rozwoju przedsiębiorczości i mieszkalnictwa, rozwijania usług społecznych,

edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych, tworzenia dobrych warunków do wypoczynku oraz innych, sprzyjających pozostawaniu osób młodych i w średnim wieku w Gminie. Samorząd musi podjąć również działania promocyjne i informacyjne, które mają na celu pokazanie ile do zaoferowania ma Gmina Oborniki.

Opiekę nad dziećmi do lat 3 zapewniają Żłobek Miejski im. Misia Uszatka w Obornikach oraz dwie placówki prywatne zlokalizowane w Bogdanowie. W sumie placówki oferują 130 miejsc dla dzieci, przy czym w 2021 roku nie wszystkie zostały wykorzystane. Na terenie Gminy działa również 15 przedszkoli (13 publicznych i 2 prywatne). Łącznie do wszystkich placówek uczęszcza prawie 1 400 dzieci, a upowszechnienie opieki przedszkolnej w 2021 roku wyniosło 88%. Mieszkańcy pozytywnie oceniają jakość żłobków oraz przedszkoli funkcjonujących w Gminie.

Gmina Oborniki jest organem prowadzącym dla 10 szkół podstawowych. Część szkół nie posiada obiektów sportowych, takich jak sala gimnastyczna czy boisko szkolne (zaplecza sportowego brakuje w SP4 w Obornikach oraz w ZSP w Sycynie, w Maniewie i w Objezierzu). Ponadto nie we wszystkich szkołach uczniowie mają dostęp do szafek. Każda ze szkół wyposażona jest jednak w komputery, świetlicę (wyłączając szkołę w Objezierzu) oraz gabinet pielęgniarstwa.

W ramach Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu Gminy Oborniki przyznawane są stypendia Burmistrza Obornik. Stypendia przyznawane są niezależnie od sytuacji materialnej kandydata i nie mają charakteru stypendium socjalnego. W 2021 roku łącznie we wszystkich placówkach było 219 stypendystów, z czego najwięcej w SP 2 w Obornikach – 76 uczniów.

O jakości edukacji na terenie danej jednostki świadczą między innymi wyniki egzaminów państwowych. Analizując wyniki egzaminu ósmoklasisty zauważyć można, iż osiągnięcia uczniów uczęszczających do szkół na terenie Obornik są nieco wyższe niż wyniki uczniów uczęszczających do szkół wiejskich. Wyróżnia się jednak szkoła w Maniewie, gdzie uczniowie zdobyli bardzo wysoką średnią z egzaminu z języka angielskiego (71%). Wysoka średnia z tego przedmiotu charakteryzuje również szkołę w Objezierzu oraz SP nr 4 w Obornikach. Najniższe wyniki w każdej ze szkół uczniowie zdobyli z egzaminu z matematyki. Porównując wyniki szkół z terenu Gminy Oborniki z powiatem, zauważyć można, iż średnie te są niemalże równe i odbiegają o kilka punktów procentowych od średnich w województwie. Może to być sygnał, iż część uczniów potrzebuje dodatkowego wsparcia w nauce, należy wprowadzić zmiany w sposobie nauczania lub organizacji sieci szkół.

Rozpowszechnianiem kultury wśród mieszkańców Gminy Oborniki zajmuje się przede wszystkim Obornicki Ośrodek Kultury, na który składa się kilka obiektów, wśród których wyróżnić można salę widowiskową, amfiteatr czy park z płytą koncertową. OOK realizuje wiele projektów, m.in. edukacyjnych i warsztatowych, skierowanych do różnych grup wiekowych, a także koncerty, wieczory operetkowe i kabaretowe, przeglądy i prezentacje artystyczne czy poranki dla najmłodszych. Ponadto OOK prowadzi różnorodne zajęcia o charakterze artystycznym, edukacyjnym lub rekreacyjnym. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu trwały prace nad przystąpieniem do przebudowy OOK (wyburzenie obecnego obiektu i wybudowanie na jego miejscu nowej infrastruktury).

Popularyzacją czytelnictwa wśród mieszkańców, organizowaniem spotkań z pisarzami, konkursami czytelniczymi, lekcjami bibliotecznymi, różnego rodzaju imprezami czytelniczymi oraz wystawami zajmuje się Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Antoniego Małeckiego. Ponadto pod Bibliotekę podlega również 5 filii, Repozytorium Cyfrowe Rzeki Czasu, Izba Regionalna w Obornikach, gromadząca eksponaty dotyczące historii regionu, a także Dom Kultury w Objezierzu.

Mieszkańcy wsi mają możliwość korzystania ze świetlic wiejskich, w których organizowane są różne aktywności i zajęcia. Na terenie Gminy Oborniki znajdują się 32 świetlice, przy czym część z nich została zmodernizowana i znajduje się w stanie dobrym, a część wymaga remontu.

Zaspakajaniem zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Oborniki w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji do 2022 roku zajmowało się Obornickie Centrum Sportu (OCS) w Obornikach, które w swoich zasobach posiadało kilka obiektów sportowych, przeznaczonych są do wypoczynku, rekreacji, rozgrywek sportowych, a także organizacji masowych imprez sportowych. Na początku 2023 działalność OCS została wygaszona, a docelowo jego miejsce zająć miało Centrum Rekreacji Oborniki jako samodzielny podmiot zajmujący się upowszechnianiem sportu i rekreacji.

W Gminie Oborniki baza kulturalno-sportowa jest dobrze rozwinięta, a z jej wykorzystaniem odbywa się wiele ciekawych wydarzeń i imprez. Mimo to część obiektów wymaga przeprowadzenia działań modernizacyjnych. Ponadto mieszkańcy zwracają uwagę, iż oferta spędzania czasu wolnego skierowana do młodzieży jest niewystarczająco rozbudowana.

Na obszarze Gminy dostrzega się znaczące zainteresowanie mieszkańców działalnością na rzecz społeczności lokalnej i dbania o wspólny rozwój. Potwierdzeniem aktywności społecznej jest duża liczba działających na terenie Gminy działań organizacji pozarządowych. W celu włączenia w życie Gminy wszystkich grup wiekowych powołana została również Młodzieżowa Rada Miejska oraz Obornicka Rada Seniorów. Obie Rady działają bardzo prężnie, a Radni angażują się w działalność na rzecz rozwoju Gminy, w szczególności skupiając się na potrzebach grup wiekowych, które reprezentują. Gmina Oborniki jest również członkiem kilkunastu związków i stowarzyszeń oraz współpracuje partnersko z kilkoma gminami i miastami z Polski (Gmina Oborniki Śląskie) i zagranicy. Ponadto w Gminie Oborniki funkcjonuje Budżet Obywatelski, którego celem jest oddanie głosu mieszkańcom w zakresie wydatkowania części budżetu Gminy.

Mimo, iż na terenie miasta i wsi zlokalizowanych jest kilka placówek oferujących opiekę medyczną, to mieszkańcy dostrzegają duży problem w dostępie do niej. Dotyczy to opieki zarówno podstawowej, jak i specjalistycznej. Głównym problemem w tym zakresie jest nie tylko sama dostępność placówek, co trudność w zarejestrowaniu się na wizytę. Najbliższa stacja pogotowia znajduje się w samych Obornikach przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej przy ul. Szpitalnej 2. Ponadto na terenie Gminy działa 15 aptek. Gmina bierze udział również z programach profilaktycznych.

Polityka senioralna w Gminie jest bardzo dobrze rozwinięta, a sama Gmina nazywana jest przyjazną seniorom. Efektem tego jest działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku, 3-dniowych domów pobytu (Klub „Senior +”, Klub „Miły Dzień”, Dzienny Dom Senior + „Jagiellonka”) oraz realizacja wielu projektów skierowanych do osób starszych, które mają ułatwić

seniorom codzienne życie, zadbać o ich bezpieczeństwo oraz pozwalać aktywnie spędzać czas. Powyższe informacje potwierdza pozytywna opinia mieszkańców na temat realizacji usług skierowanych do seniorów.

Oprócz Ośrodka Pomocy Społecznej w Obornikach w Gminie działają także inne podmioty świadczące usługi dla społeczeństwa. Należy do nich m.in. Spółdzielnia Socjalna „Uciec Dysforii”. Ponadto na terenie miasta (2 obiekty) i obszarach wiejskich (3 obiekty) działają świetlice środowiskowe, gdzie odbywają się popołudniowe zajęcia dla dzieci pochodzących z trudnych rodzin. Świetlice jako placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzą zorganizowaną działalność w celach racjonalnego wykorzystania czasu wolnego dzieci i młodzieży, integracji wychowanków, zapobiegania różnego rodzaju nałogom i patologiom, a także promowaniu zdrowego stylu życia.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Oborniki przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Respondenci składali odpowiedzi od 4 lipca do 1 sierpnia 2022 roku.

Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 170 ankiet. Zdecydowaną większość respondentów stanowiły kobiety (62,4%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej było w przedziale 36-45 lat (32,9%) i 26-35 lat (26,5%). Osoby powyżej 56 roku życia stanowiły ok. 16% wszystkich respondentów, a najmniejszą grupą były osoby przed 18 rokiem życia (niecały 1%).

Analizując strukturę zatrudnienia 76,5% wszystkich respondentów było osobami pracującymi. Niecałe 9% stanowili emeryci i renciści, a prawie 5% przedsiębiorcy. Wśród ankietowanych znalazło się niespełna 3% uczniów i studentów oraz zaledwie po 1% rolników i osób bezrobotnych. Prawie 99% ankietowanych stanowili mieszkańcy Gminy Oborniki, w tym 53,6% osób zamieszkiwało miasto, a pozostałą część reprezentowali mieszkańcy terenów wiejskich.

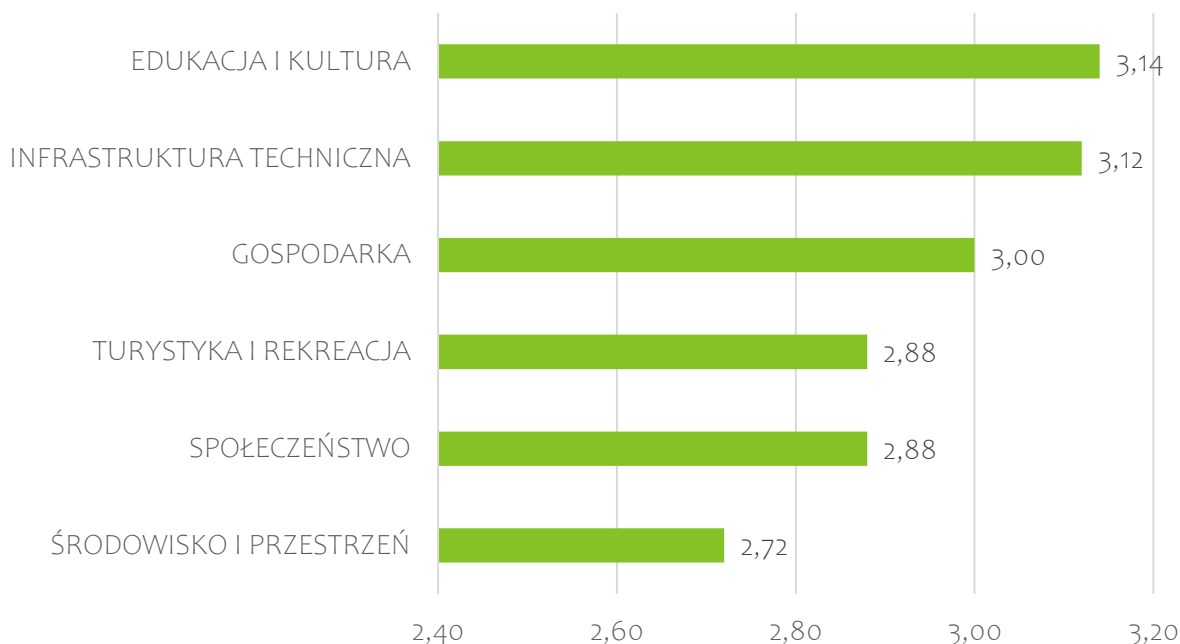
Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W Gminie Oborniki w skali od 0 do 5, gdzie:

- 0 – nie mam zdania,
- 1 – bardzo źle,
- 2 – źle,
- 3 – dostatecznie/zadawalająco/neutralnie,
- 4 – dobrze,
- 5 – bardzo dobrze,

mieszkańcy **najkorzystniej** oceniają działania w zakresie **edukacji i kultury** (średnia ocena wynosiła 3,14), z kolei **najmniej korzystnie** obszar **środowiska i przestrzeni** (średnia ocena wynosiła 2,72). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,88 do 3,12. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,96.

Ryc. 2. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W każdym z obszarów respondenci odpowiadali na szczegółowe pytania pozwalające określić stan istniejący poszczególnych elementów funkcjonowania Gminy. **Najwyżej** oceniona została **dostępność edukacji w szkołach podstawowych (3,93)**, **działalność domu kultury i biblioteki (3,73)**, **jakość edukacji przedszkolnej (3,71)**, **walory środowiska przyrodniczego (3,67)**, **jakość opieki żłobkowej (3,66)**, **wsparcie osób starszych oferowane przed Gminę (3,65)** i **dostęp do Internetu (3,61)**.

Z kolei **najniżej** oceniony został **dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,65)**, **dostęp do podstawowej opieki medycznej (2,20)**, **infrastruktura melioracji szczegółowej, w tym rowy, sieć drenarska, przepusty (2,22)**, **świadomość ekologiczna mieszkańców (2,25)**, **oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży (2,32) i dorosłych (2,38)**, **rozwój odnawialnych źródeł energii (2,33)**, a także **stan dróg (2,45)**.

Tabela na kolejnej stronie przedstawia najlepiej i najgorzej oceniane elementy przez ankietowanych w podziale na poszczególne obszary.

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

Obszar	Najlepiej oceniane:	Najgorzej oceniane:
Społeczeństwo	Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy Wsparcie osób starszych	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
Gospodarka	Funkcjonowanie transportu zbiorowego	Możliwość uzyskania zatrudnienia
Środowisko i przestrzeń	Walory środowiska przyrodniczego	Infrastruktura melioracji szczegółowej
Infrastruktura techniczna	Dostęp do Internetu	Stan dróg
Turystyka i rekreacja	Poziom bazy gastronomicznej	Oferta spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla młodzieży
Edukacja i kultura	Jakość edukacji przedszkolnej Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych Działalność domu kultury i biblioteki	Dodatkowa oferta (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

Jednym z pytań zadanych w ankiecie było wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Gminy. Respondenci najczęściej wskazywali tutaj **rynek** jako miejsce spotkań, bogate w kawiarnie i restauracje, zielone. Mieszkańcy dostrzegają również potencjał w bulwarach przy rzece Warcie oraz zlokalizowanych na nich ruinach klasztoru franciszkanów. Inne wartości wyróżnienia według mieszkańców miejsca to: łązienki Obornickie, obie rzeki (Warta i Wełna), kąpielisko Żwirki z infrastrukturą. Respondenci podkreślają także, że wizytówką Gminy mogłyby być odbywające się na jej terenie imprezy i wydarzenia kulturalno-rozrywkowe.

Odpowiedzi na pytanie o wizytówkę Gminy wskazują również na to jakie są priorytety rozwoju według mieszkańców. Wśród często pojawiających się odpowiedzi znalazła się budowa obwodnicy i ścieżek rowerowych, rozwój turystyki w oparciu o lasy i rzeki, bezpieczeństwo oraz czyste i zadbane Oborniki.

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Zdecydowanie najczęściej wskazywanymi odpowiedziami były **poprawa dostępu do usług medycznych** (odpowiedź tą zaznaczyło 70% ankietowanych) i budowa obwodnicy (68,8% wskazań). Wśród innych często pojawiających się odpowiedzi znalazła się także **poprawa infrastruktury drogowej** (uważa tak 49% respondentów) i **rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych** (47% ankietowanych wskazało tą odpowiedź). Około 1/3 ankietowanych uważa ponadto, iż ważną kwestią do zrealizowania jest **wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną** ze słońca wiatru czy biomasy oraz **poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami** na terenie Gminy.

Z kolei najmniej priorytetowe do poprawy komponenty według mieszkańców to **budowa i modernizacja sieci wodociągowej** (odpowiedź tą wskazało niecałe 6% respondentów). Po 7,1% respondentów wskazało aspekty: **promocja Gminy, zwiększenie dostępności przedszkoli i aktywizacja osób starszych**. Z kolei tylko 8% ankietowanych uważa, że priorytetem jest **rozwój infrastruktury sportowej**. Na tej podstawie można postawić tezę, iż część mieszkańców ocenia te komponenty jako funkcjonujące na poziomie zadawalającym w obecnej chwili i nie widzi konieczności ich poprawy lub wdrożenia w przyszłości.

Na kolejnej stronie zamieszczony został szczegółowy wykres przedstawiający poruszone wyżej aspekty, a także inne elementy, o których ocenę poproszeni zostali respondenci (Ryc. 4).

Ryc. 3. Główne priorytety rozwoju Gminy Oborniki według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

- 1) diagnozę strategiczną Gminy;
- 2) dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych;
- 3) wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach od 4 lipca do 2 sierpnia 2022 roku.

Analizę SWOT dla Gminy Oborniki przedstawia poniższe zestawienie.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjne położenie Gminy – bliskość Poznania oferującego szeroki dostęp do usług, edukacji, rozrywki, itp.; • zwiększająca się liczba mieszkańców na skutek suburbanizacji wynikającej ze znacznego podniesienia jakości życia na terenie Gminy przy konkurencyjnych cenach nieruchomości i gruntów; • dobre połączenia komunikacyjne dzięki drogom o znaczeniu ponadlokalnym, kolei (PKM) oraz transporcie autobusowemu; • współpraca z okolicznymi gminami i miastami w zakresie zapewnienia transportu zbiorowego; • działalność przedsiębiorstw o ugruntowanej pozycji, rozpoznawalnych na rynku europejskim; • dobrze rozwinięty system wodno-kanalizacyjny oraz sieci gazowej podnoszący jakość życia na terenie Gminy; • atrakcyjne tereny przyrodnicze i obiekty historyczne dające potencjał do rozwoju turystyki i rekreacji;	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost natężenia lokalnego i tranzytowego ruchu kołowego na skutek przebiegających przez teren gminy dróg o znaczeniu ponadlokalnym; • konieczność przemieszczania się z wykorzystaniem mostów przy których tworzą się kongestie, trudność przeprowadzenia ich modernizacji ze względu na zwiększone natężenie przejazdów przy wyłączeniu z ruchu jednego z nich; • niekorzystne trendy demograficzne – ujemny przyrost naturalny, zmniejszająca się liczba mieszkańców w wieku 26-35 lat, wzrost senioralnego obciążenie demograficznego; • zagrożenie i uciążliwość związana z hałasem i zanieczyszczeniem powietrza wynikającym z dużego natężenia ruchu samochodowego; • konkurencja ze strony dużego ośrodka miejskiego (Poznania) pod względem atrakcyjności rynku pracy; • nieuregulowana polityka przestrzenna oparta na decyzjach o warunkach zabudowy, bardzo niski udział obszarów

- dobrze oceniana przez mieszkańców działalność Obornickiego Ośrodka Kultury i Biblioteki i ich bogata oferta;
- wysoki poziom aktywności obywatelskiej objawiający się działalnością licznych organizacji pozarządowych oraz aktywną Młodzieżową Radą Miejską oraz Obornicką Radą Seniorów;
- funkcjonowanie Budżetu Obywatelskiego i Funduszu Sołectkiego i realizowane w ich ramach projekty społeczne i inwestycyjne;
- wysoki poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej;
- zadowolenie mieszkańców z jakości opieki żłobkowej i wychowania przedszkolnego oferowanego na terenie Gminy;
- wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w gminnych szkołach;
- dobrze rozwinięta polityka senioralna – duża liczba form aktywności i opieki skierowanej do seniorów (kluby seniora, dzienne domy opieki, projekty informacyjne, itp.);
- duża liczba świetlic wiejskich w których organizowane są aktywności dla mieszkańców;
- działalność podmiotów świadczących usługi społeczne, w tym świetlice środowiskowe, świetlice socjalne, dzienne domy pomocy;
- niższa niż średnio w powiecie i województwie oraz zmniejszająca się liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej;
- potencjał inwestycyjny Gminy pozwalający na obsługę dodatkowych zobowiązań.

- objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- niedostatecznie rozwinięta baza turystyczna;
- niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego skierowana do młodzieży;
- trudność w znalezieniu zatrudnienia na terenie Gminy;
- konieczność regulacji systemu gospodarki odpadami ze względu na wysokie koszty odbioru odpadów;
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców, potęgująca negatywny wpływ na środowisko;
- niska samowystarczalność energetyczna Gminy i niewielki udział energii elektrycznej i ciepłej produkowanych z OZE;
- konieczność optymalizacji sieci szkół podstawowych na terenie Gminy (rozbieżności w jakości infrastruktury i poziomie nauczania pomiędzy szkołami, niedostateczne wsparcie dla uczniów z problemami w nauce, niedostatecznie rozwinięta oferta zajęć dodatkowych w szkołach);
- utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów, związany z trudnościami w rejestracji lub zwiększonym zapotrzebowaniem;
- trudności w regulacji stosunków wodnych ze względu na niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę melioracji szczegółowej.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja budowy obwodnicy Obornik, która rozprowadzi ruch lokalny i tranzytowy z miasta; • współpraca z gminami należącymi do Miejskiego Ośrodka Funkcjonalnego Poznań; • wykorzystanie walorów przyrodniczych (lasów, rzek) do rozwoju turystycznego i rekreacyjnego; • programy nakierowane na poprawę jakości powietrza szansą na działania ekologiczne dla mieszkańców i samorządu; • proekologiczna zmiana nawyków społeczeństwa dzięki edukacji ekologicznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • rosnąca przewaga dużych ośrodków miejskich w zakresie jakości życia, dostępności usług, wysokości wynagrodzeń, itp.; • rosnące natężenie ruchu na drogach o znaczeniu krajowym i ponadlokalnym; • zagrożenie wystąpienia powodzi w związku z 2 rzekami przepływającymi przez teren miasta i Gminy; • zagrożenia związane z kryzysami międzynarodowymi i globalnymi (epidemia, konflikty, uchodźcy), które mają bezpośredni wpływ na sytuację gospodarczą w kraju; • wysoki udział obszarów objętych formami ochrony przyrody, które działają ograniczająco na lokalizację inwestycji.

CZEŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY OBORNIKI

1. Misja i wizja

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie co jest naszym priorytetem i w jaki sposób chcemy osiągnąć zaplanowaną **wizję**, czyli obraz Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Wizja ukazuje Gminę Oborniki w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

Wizja Gminy:

- obrazuje stan docelowy Gminy w 2030 roku,
- ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Dla Gminy Oborniki określone zostało **hasło promocyjne**, które wraz z logotypem ma stać się jej znakiem rozpoznawalnym, ale odpowiada również założeniom misji.

Kolorystyka zawarta w logo oraz hasło „**paleta możliwości**” wskazuje na mnogość możliwości jakie daje Gmina Oborniki, wpływa na postrzeganie jej jako terenów atrakcyjnych, przypomina o możliwości spędzania wolnego czasu, w sposób aktywny, bez opuszczania granic Gminy. Z kolei angielskie słowo „go” zachęca do działania („Let’s go”, w znaczeniu: dalej, rusz się, zrób coś) i kojarzy się z Gminą Oborniki, ze względu na to, iż tworzą je inicjały Gminy (GO). Jest to odpowiedź na zwiększające się zapotrzebowanie nowoczesnego społeczeństwa w zakresie aktywności i poszukiwania twórczych możliwości spędzania czasu wolnego.

Z kolei wizja Gminy Oborniki do 2030 roku jest kontynuacją wizji przyjętej w poprzedniej Strategii („Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Oborniki na lata 2016-2020”). Wizję tę podjęto ponownie ze względu na to, iż jej założenia nadal pozostają aktualne i wpisują się w plan rozwoju Gminy i jej pożądany obraz w 2030 roku. Wizja ta brzmi następująco:

Gmina Oborniki charakteryzuje się nieskażonym środowiskiem naturalnym i oferuje mieszkańcom korzystne warunki do życia w ekologicznej i czystej przestrzeni. Bogactwo przyrody i walory krajobrazu tworzą warunki do rozwoju wypoczynku i rekreacji. Prężny rozwój społeczno-gospodarczy oparty jest na silnie ugruntowanej tradycji i działalności kulturalnej, która integruje mieszkańców.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Oborniki, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne, które osiągnięte zostaną poprzez realizację celów operacyjnych. Cele strategiczne i odpowiadające im cele szczegółowe (operacyjne) zaprezentowano w tabeli poniżej.

PRZESTRZEŃ	GOSPODARKA	SPOŁECZNOŚĆ
CELE STRATEGICZNE		
I. Gmina Oborniki – zielona, bezpieczna, dobrze skomunikowana i rozwinięta infrastrukturalnie	II. Przedsiębiorcza Gmina Oborniki z bogatą ofertą turystyczno-rekreacyjną	III. Gmina Oborniki wspierająca mieszkańców
CELE OPERACYJNE		
I.I. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią w Gminie Oborniki	II.I. Atrakcyjna pod względem inwestycyjnym Gmina Oborniki	III.I. Wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne zapewniane mieszkańcom Gminy Oborniki
I.II. Wysokiej jakości bezpieczna infrastruktura w Gminie Oborniki	II.II. Rozwinięta gospodarka wykorzystująca potencjał kulturalny i turystyczno-rekreacyjny Gminy Oborniki	III.II. Możliwości uczenia się na wysokim poziomie i podnoszenia kwalifikacji zawodowych na każdym etapie życia w Gminie Oborniki
I.III. Bezpieczeństwo energetyczne i czyste środowisko na terenie Gminy Oborniki	II.III. Rozpoznawalna Gmina Oborniki dzięki jej szerokiej promocji	III.III. Zintegrowani mieszkańcy Gminy Oborniki i rozwinięty kapitał społeczny

PRZESTRZEŃ

Każdy rozwój odbywa się w przestrzeni. Dlatego tak ważna jest dbałość o jej prawidłowe zagospodarowanie. W związku z tym planuje się regulację polityki przestrzennej w Gminie Oborniki, co prowadzi do zapewnienia ładu przestrzennego na obszarze Gminy oraz zwiększenia jej atrakcyjności i estetyki. Konieczne jest również zapewnienie swobodnego dostępu do tej przestrzeni dla wszystkich mieszkańców, dzięki stosowaniu zasad projektowania uniwersalnego.

Dzięki swojemu położeniu Gmina Oborniki charakteryzuje się dobrą dostępnością komunikacyjną, np. poprzez zapewnione połączenie z Poznaniem czy innymi okolicznymi gminami (aspekt ten podkreślają również mieszkańcy Gminy). Jednak sytuacja ta będzie monitorowana i w razie konieczności nastąpi rozbudowa i/lub integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne, powiatowo-gminne i inne w obszarze metropolitalnym.

Znaczącą barierą przestrzenną Gminy Oborniki są przepływające przez jej teren rzeki i konieczność przemieszczania się z wykorzystaniem mostów. Generuje to uciążliwe kongestie wewnątrz Obornik, zwłaszcza w okresie letnim, gdy podróżujący z południa kraju chcą dostać się na wybrzeże Polski z wykorzystaniem drogi ekspresowej S11 przecinającej miasto i Gminę w centralnej części na osi północ-południe. Rozwiązaniem tego problemu będzie obwodnica Obornik, lecz jej budowa nie zostanie zrealizowana przed końcem obowiązywania niniejszego dokumentu. Do tego czasu planuje się podjęcie innych działań w zakresie zwiększenia przepustowości oraz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Planowane działania w zakresie infrastruktury nie dotyczą jednak tylko sieci dróg, ale także budowy ciągów pieszo-rowerowych oraz pozostałej infrastruktury technicznej, tj. rozbudowy i modernizacji sieci wodno-kanalizacyjnej czy rozwiązania problemu związanego z odbiorem nieczystości ciekłych w miejscowościach, gdzie doprowadzenie sieci kanalizacyjnej byłoby trudne pod względem technicznym oraz nieopłacalne ekonomicznie.

W nowoczesnym i rozwijającym się świecie nie można zapomnieć o kwestiach związanych z ochroną środowiska oraz zapewnieniu dostępu do energii, najlepiej „czystej energii”. Oznacza to dążenie do rozwoju odnawialnych źródeł na terenie Gminy, co przełożyć się ma na poprawę czystości środowiska (w szczególności powietrza) oraz zapewnienie samowystarczalności energetycznej, nie tylko poszczególnych gospodarstw domowych, ale także całej Gminy. Samorząd planuje podjąć także szereg innych działań związanych z adaptacją do zmian klimatu oraz zahamowaniu niszczenia środowiska. Do działań tych wpisuje się m.in. rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury, budowa i modernizacja urządzeń wodnych (również w zakresie przeciwdziałania powodziom), wzmacnianie różnorodności biologicznej oraz szeroka edukacja ekologiczna mieszkańców już od najmłodszych lat.

**CEL STRATEGICZNY I:
GMINA OBORNIKI – ZIELONA, BEZPIECZNA, DOBRZE SKOMUNIKOWANA I ROZWINIĘTA INFRASTRUKTURALNIE**

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>I.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią w Gminie Oborniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regulacja polityki przestrzennej w Gminie, m.in. poprzez tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego • Remonty i przebudowa budynków w przestrzeni publicznej • Stwarzanie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego • Optymalizacja i zmniejszenie ruchu samochodowego w mieście poprzez budowę nowego mostu oraz modernizację istniejącego • Zwiększenie przepustowości w ruchu drogowym • Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach poprzez ich rewitalizację • Niwelowanie barier architektonicznych w przestrzeni miejskiej i obiektach użyteczności publicznej poprzez wprowadzenie zasad projektowania uniwersalnego dla nowych i istniejących budynków • Podnoszenie stopnia zoptymalizowania transportu zbiorowego wewnątrz oraz na zewnątrz Gminy 	<p>Zwiększenie atrakcyjności i estetyki przestrzeni publicznej na terenie Gminy Oborniki.</p> <p>Zachowanie ładu przestrzennego i zapewnienie możliwości rozwoju budownictwa mieszkaniowego.</p> <p>Podniesienie poziomu bezpieczeństwa drogowego oraz łatwości przemieszczania się w obrębie Gminy oraz przejazdu przez nią.</p> <p>Zmniejszenie kongestii w centrum Obornik oraz przy mostach.</p> <p>Umożliwienie osobom ze szczególnymi potrzebami korzystania z przestrzeni publicznej oraz usług.</p> <p>Rozwinięta oferta komunikacyjna skomunikowana z transportem zbiorowym obejmującym okoliczne Gminy oraz Poznań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (ha), • udział powierzchni objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w stosunku do całkowitej powierzchni Gminy (%), • powierzchnia nowych terenów zabudowanych (ha), • powierzchnia terenów poddanych rewitalizacji (ha), • liczba zniwelowanych barier architektonicznych (szt.), • liczba budynków użyteczności publicznej bez barier architektonicznych (szt.),

<p>I.II. Wysokiej jakości bezpieczna infrastruktura w Gminie Oborniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, m.in. poprzez utworzenie i wykorzystanie systemów inteligentnych przejść dla pieszych oraz wprowadzenie bezkolizyjnych ciągów ruchu pieszo-rowerowego • Budowa i modernizacja dróg i infrastruktury okołodrogowej na terenie Gminy, w tym ścieżek pieszo-rowerowych • Współpraca z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych w zakresie rozbudowy i remontów dróg wyższego rzędu • Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży z zakresu mobilności i bezpieczeństwa w ruchu drogowym • Budowa stacji zlewnych nieczystości ciekłych obejmujących miejscowości, gdzie doprowadzanie sieci kanalizacyjnej jest nieekonomiczne lub utrudnione pod względem technicznym • Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej 	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i swobody przemieszczania się dzięki dobrej jakości sieci dróg, ciągów pieszo-rowerowych i nowoczesnej infrastrukturze przydrogowej.</p> <p>Zapewnienie możliwości swobodnego i bezpiecznego przemieszczania się w obrębie Gminy z wykorzystaniem ścieżek pieszo-rowerowych.</p> <p>Poprawa jakości i zapobieganie zanieczyszczeniom gruntów i wód dzięki rozwiniętej i nowoczesnej infrastrukturze sieciowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • długość zmodernizowanych dróg/ciągów pieszo-rowerowych (km), • długość wybudowanych dróg/ciągów pieszo-rowerowych (km), • liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych w zakresie mobilności i bezpieczeństwa w ruchu drogowym (szt.), • liczba wybudowanych stacji zlewnych nieczystości ciekłych na terenie Gminy (szt.), • długość zmodernizowanej sieci wodno-kanalizacyjnej (km), • długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej (km),
<p>I.III. Bezpieczeństwo energetyczne i czyste środowisko na terenie Gminy Oborniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym wraz z instalacją urządzeń OZE i termomodernizacją • Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w gospodarstwach domowych, poprawę infrastruktury technicznej, popularyzację niskoemisyjnych środków transportu zbiorowego i indywidualnego dla rozwoju elektromobilności • Wprowadzenie efektywnego systemu kontroli i monitoringu jakości powietrza • Wdrażanie kompleksowych działań wzmacniających rozwój gospodarki niskoemisyjnej 	<p>Ograniczenie ubóstwa energetycznego i zwiększenie efektywności energetycznej w oparciu o odnawialne oraz ekologiczne źródła energii.</p> <p>Redukcja poziomu występujących w powietrzu zanieczyszczeń i alergenów, a w konsekwencji utrzymanie wysokiej jakości powietrza na terenie Gminy.</p> <p>Spadek temperatury na obszarach zurbanizowanych i wzrost retencji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zainstalowanych urządzeń OZE w sektorze publicznym (szt.), • liczba wymienionych źródeł ciepła (szt.), • poziom zanieczyszczenia pyłami PM10 i PM2,5 (µm), • ilość energii wyprodukowanej przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii (J),

- Podejmowanie działań wzmacniających adaptacyjność do zmian klimatu oraz sprzyjające neutralności klimatycznej, w tym w zakresie rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury (m.in. parków miejskich, niskiej zieleni i zadrzewień, zielonych ścian i dachów budynków, otwartych zielonych przestrzeni) oraz wsparcie małej i mikroretencji wodnej
- Budowa, przebudowa lub remonty urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej służących zmniejszeniu skutków susz i powodzi
- Współpraca z Wodami Polskimi w zakresie zagospodarowania terenów nadrzecznych
- Prowadzenie edukacji społecznej i realizacja kompleksowych działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony przyrody, środowiska oraz klimatu poprzez prowadzenie warsztatów, szkoleń i zajęć praktycznych, tworzenie ścieżek edukacyjnych, organizację wydarzeń edukacyjnych i konkursów, w tym rozwoju miejsc edukacji ekologicznej w wyniku ich sukcesywnej budowy, przebudowy i doposażenia
- Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody oraz różnorodności biologicznej
- Optymalizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez utworzenie stacji przeładunkowej odpadów komunalnych

wodnej przyczyniające się do zmniejszenia ryzyka wystąpienia oraz ograniczania skutków podtopień i powodzi oraz susz.

Regulacja stosunków wodnych w obrębie Gminy.

Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców i kształtowanie ekologicznego wizerunku Gminy Oborniki.

Zachowanie bioróżnorodności w granicach Gminy i ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia.

Zmniejszenie kosztów odbioru i wywozu odpadów komunalnych z terenu Gminy.

- liczba wymienionych środków transportu na niskoemisyjne (szt.),
- powierzchnia objęta zieloną lub niebieską infrastrukturą (ha),
- liczba urządzeń wodnych poddana działaniom modernizacyjnym (szt.),
- liczba przeprowadzonych akcji z zakresu edukacji ekologicznej, w tym przeprowadzonych warsztatów, zajęć, konkursów, imprez, itp. (szt.),
- liczba nowopowstałych miejsc edukacji ekologicznej (szt.),
- stopień utworzenia stacji przeładunkowej odpadów komunalnych (%).

GOSPODARKA

Dzięki swoim zasobom dziedzictwa kulturowego oraz wyjątkowym walorom przyrodniczo-krajobrazowym Gmina Oborniki posiada duży potencjał do rozwoju turystyki i rekreacji na swoim terenie. W związku z tym na obszarze Gminy rozwijana będzie infrastruktura turystyczno-rekreacyjna (w oparciu o bogactwo walorów przyrodniczych – lasów i rzek oraz dziedzictwo kulturowe, m.in. ruiny klasztoru franciszkanów) oraz kulturalna – przyciągająca miłośników kultury i przybliżająca mieszkańcom edukację i działalność kulturalną. Rozwinięta baza infrastrukturalna i oferowane w oparciu o nią aktywności mają prowadzić do zwiększenia świadomości posiadanych przez Gminę walorów przyrodniczych i lokalnego dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców i turystów. Planuje się również podejmowanie działań mających na celu zachowanie lokalnych zabytków w dobrym stanie technicznym i rozwój o oparciu o nie turystyki. Zapewnienie bogatej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej dostosowanej do bieżących trendów i potrzeb mieszkańców z różnych grup wiekowych i społecznych wpłynie również na zadowolenie mieszkańców z życia na terenie Gminy i wpisze się w założenia wizji oraz hasła promocyjnego, zgodnie z którym Gmina daje wiele możliwości spędzania czasu wolnego w sposób aktywny i twórczy.

Samorząd stwarzać będzie dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości i wspierać przedsiębiorców decydujących się na prowadzenie swojej działalności gospodarczej na terenie Gminy. Nowe przedsiębiorstwa będą generowały wzrost gospodarczy i wzbogacą budżet Gminy oraz zapewnią więcej miejsc pracy dla mieszkańców.

Zarówno miasto, jak i obszary wiejskie Gminy Oborniki posiadają unikatowe walory mogące przyciągać nowych mieszkańców, przedsiębiorców oraz turystów. Konieczna jest jednak ich odpowiednia promocja z wykorzystaniem wielu kanałów i mediów. Szczególnie warto wykorzystywać istniejące logo Gminy wraz z jego hasłem „Gmina Oborniki – paleta możliwości” i w oparciu o nie uświadamiać mieszkańców i przyjezdnych, jak duży potencjał ma Gmina i jakie możliwości rozwoju oraz aktywności stwarza.

**CEL STRATEGICZNY II:
PRZEDSIĘBORCZA GMINA OBORNIKI Z BOGATĄ OFERTĄ TURYSTYCZNO-REKREACYJNĄ**

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>II.I. Atrakcyjna pod względem inwestycyjnym Gmina Oborniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie kompleksowej oferty gospodarczej, zachęcającej do powstawania nowych przedsiębiorstw i inwestycji przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii • Wsparcie dla nowych przedsiębiorców lokujących się na terenie Gminy • Dążenie do powstawania inkubatorów przedsiębiorczości 	<p>Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, przyciągającej nowych przedsiębiorców.</p> <p>Wzrost gospodarczy w wyniku zwiększającej się liczby przedsiębiorstw działających w różnych dziedzinach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.), • liczba firm korzystających ze wsparcia inkubatora przedsiębiorczości (szt.), • stopień bezrobocia na terenie Gminy (%),
<p>II.II. Rozwinięta gospodarka wykorzystująca potencjał kulturalny i turystyczno-rekreacyjny Gminy Oborniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i poszerzenie atrakcyjnej bazy sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej przyjaznej mieszkańcom • Uatrakcyjnienie oferty kulturalnej w oparciu o dotychczasowe i nowe produkty lub przedsięwzięcia kulturalne skierowane zarówno do mieszkańców, jak i turystów • Zachowanie, modernizacja i konserwacja obiektów dziedzictwa kulturowego oraz obiektów zabytkowych • Zabezpieczenie i odrestaurowanie ruin klasztoru franciszkanów i zagospodarowanie okolicznych terenów na cele rekreacyjne, w tym tworzenie małej gastronomii, miejsc wypoczynku, tablic informacyjnych • Inwestycje w infrastrukturę służącą rozwojowi i zwiększaniu dostępności infrastruktury do prowadzenia ważnej dla edukacji i aktywności działalności kulturalnej (m.in. teatry, 	<p>Wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym.</p> <p>Wyeliminowanie barier w dostępie do usług kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych.</p> <p>Zwiększenie świadomości walorów przyrodniczych i lokalnego dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców Gminy i turystów.</p> <p>Zachowanie lokalnych zabytków w dobrym stanie technicznym.</p> <p>Zapewnienie bogatej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców z różnych grup wiekowych i oczekiwań turystów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba nowych obiektów sportowych/kulturalnych/rekreacyjnych (szt.), • liczba zmodernizowanych obiektów sportowych/kulturalnych/rekreacyjnych (szt.), • liczba wyremontowanych gminnych zabytków (szt.), • powierzchnia terenów rekreacyjnych na terenie Gminy (ha), • długość szlaków turystycznych na terenie Gminy (km), • długość nowych tras pieszo-rowerowych (km),

	<p>zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie turystycznych szlaków tematycznych w oparciu o walory kulturowe oraz przyrodnicze ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania antropopresji na obszarach cennych przyrodniczo podlegających ochronie • Utworzenie tras pieszo-rowerowych na bulwarach przy rzekach 	<p>Zapewnienie mieszkańcom Gminy bogatej oferty wypoczynkowej i możliwości spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu w niedalekiej odległości od miejsca zamieszkania.</p> <p>Zwiększenie powierzchni terenów wykorzystywanych na cele rekreacyjne i towarzyszącej im dostępnej infrastruktury rekreacyjnej zwiększającej atrakcyjność turystyczną Gminy.</p>	
<p>II.III. Rozpoznawalna Gmina Oborniki dzięki jej szerokiej promocji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promocja oraz turystyczne wykorzystanie unikatowego ujścia rzeki Wełny do Warty • Tworzenie i promowanie produktów lokalnych i regionalnych • Budowa marki turystycznej o zasięgu ponadlokalnym i ponadregionalnym • Promocja Gminy z wykorzystaniem logo i hasła promocyjnego, w tym informowanie o ich znaczeniu • Współpraca z lokalnymi mediami i organizacjami pozarządowymi w zakresie poszerzenia kanałów promocji 	<p>Zwiększenie zainteresowania Gminą i wzrost jej rozpoznawalności, a w konsekwencji napływ nowych mieszkańców, odwiedzających oraz przedsiębiorców.</p> <p>Wzrost rozpoznawalności Gminy dzięki wykorzystywaniu jej produktów lokalnych, hasła i logo promocyjnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba produktów lokalnych (szt.), • liczba kanałów wykorzystywanych do promocji (szt.), • liczba lokalnych mediów współpracujących z Gminą w zakresie promocji (szt.).

SPOŁECZNOŚĆ

W Gminie Oborniki mieszkańcy, ich rozwój i potrzeby, stawiani są na pierwszym miejscu. W związku z tym planuje się wzmocnienie szerokorozumianych usług społecznych oraz zdrowotnych, w tym zwiększanie dostępu do nich i dostosowywanie do potrzeb odbiorców. Samorząd Gminy dostrzega także potrzeby osób niesamodzielnych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Dlatego do planowanych działań wpisuje się również tworzenie mieszkań treningowych – chronionych i wspomaganych oraz podmiotów reintegracyjnych, takich jak centra integracji społecznej (CIS), kluby integracji społecznej (KIS), zakłady aktywności zawodowej (ZAZ), warsztaty terapii zajęciowej (WTZ), które wspierać mają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym w powrocie lub pozostaniu w aktywności zawodowej i uczestnictwie w życiu społecznym.

Mieszkańcy Gminy Oborniki będą mieli zapewniony również dostęp do edukacji i rozwoju na każdym etapie życia. Dlatego planowane kierunki działań obejmują nie tylko rozwój usług opiekuńczych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, ale także umożliwianie i ułatwianie zmiany ścieżki kariery zawodowej osób dorosłych oraz wspieranie inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych i osób starszych, w tym również włączenie cyfrowe seniorów. Planuje się również rozwój doradztwa zawodowego, np. poprzez zajęcia w szkołach. Ponadto Gmina Oborniki wyróżniać się będzie nowoczesną bazą dydaktyczną i wysoką jakością nauczania, również poza edukacją formalną – organizując i angażując się w ciekawe zajęcia pozalekcyjne, konkursy i projekty, które wpłyną na rozwój kompetencji, uzdolnień i zainteresowań uczniów.

Samorząd dążyć będzie również do dalszego wzmocnienia integracji mieszkańców, w tym również między pokoleniami oraz podniesienia aktywności na rzecz rozwoju lokalnego, pomocy sąsiedzkiej i wolontariatu. Pomóc w tym może wsparcie partnerów społecznych i organizacji pożytku publicznego oraz tworzenie miejsc integracji, w których mieszkańcy i działacze społeczni będą mogli spotykać się i podejmować aktywność. Gmina Oborniki dba również o potrzeby i integrację młodzieży – planuje się utworzenie miejsca, dostosowanego do oczekiwań młodzieży, w którym w bezpieczny i kontrolowany sposób będzie miała możliwość spędzania czasu.

**CEL STRATEGICZNY III:
GMINA OBORNIKI WSPIERAJĄCA MIESZKAŃCÓW**

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>III.1. Wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne zapewniane mieszkańcom Gminy Oborniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie dostępu i jakości usług zdrowotnych lub społecznych, w tym usług opiekuńczych i asystenckich oraz dostosowanie ich do potrzeb odbiorców • Zwiększanie dostępu i jakości usług mieszkalnictwa wspomaganego i chronionego oraz dostosowanie mieszkań do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • Tworzenie jednostek reintegracji społeczno-zawodowej oraz wspieranie ekonomii społecznej • Wspieranie procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej • Kontynuacja i realizacja nowych programów profilaktyki zdrowotnej • Rozwój systemu świadczenia usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych, w tym walki z ubóstwem, alkoholizmem, narkomanią, przemocą, itp. 	<p>Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz biernych zawodowo dzięki działalności podmiotów reintegracyjnych oraz ekonomii społecznej.</p> <p>Zapewnienie usług opiekuńczych osobom niesamodzielnym, potrzebującym wsparcia w codziennym życiu.</p> <p>Zapewnienie możliwości uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kompleksowej opieki medycznej.</p> <p>Zmniejszenie liczby osób uzależnionych wśród mieszkańców Gminy i pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej, w szczególności wśród grup defaworyzowanych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba mieszkańców korzystająca z usług opiekuńczych/asystenckich (os.), • liczba mieszkań chronionych na terenie Gminy (szt.), • liczba mieszkań wspomaganych na terenie Gminy (szt.), • liczba osób korzystających z wsparcia podmiotów reintegracyjnych (os.), • liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-zdrowotnych (szt.), • liczba mieszkańców biorących udział w programach profilaktyki zdrowotnej (os.), • liczba placówek medycznych funkcjonujących na terenie Gminy (szt.), • liczba zrealizowanych projektów i programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych (szt.),

III.II.
Możliwości uczenia się na wysokim poziomie i podnoszenia kwalifikacji zawodowych na każdym etapie życia w Gminie Oborniki

- Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla osób w różnych grupach wiekowych
- Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych i seniorów, w tym Uniwersytetu III wieku
- Włączenie cyfrowe osób dorosłych i seniorów wykluczonych cyfrowo
- Minimalizowanie barier stojących na drodze rozwoju osób ze szczególnymi potrzebami i dążenie do zapewnienia pełnej dostępności usług i edukacji pod względem architektonicznym, komunikacyjno-informacyjnym i cyfrowym
- Zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- Optymalizacja sieci placówek oświatowych
- Rozbudowa i modernizacja obiektów związanych z oświatą i wychowaniem, w tym zapewnienie nowoczesnej bazy dydaktycznej
- Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną, w tym m.in. poprzez zajęcia pozalekcyjne
- Zapewnienie opieki psychologiczno-pedagogicznej w szkołach na terenie Gminy
- Wzmocnienie szkolnictwa i doradztwa zawodowego

Ułatwianie zmiany ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej mieszkańców Gminy.

Zapewnienie umiejętności w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami oraz bezpiecznego funkcjonowania przy wykorzystywaniu współczesnych narzędzi cyfrowych osób z grup wykluczonych cyfrowo.

Zapewnienie możliwości uczenia się i dostępu do usług dla osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osób z niepełnosprawnościami.

Liczba miejsc w placówkach opiekuńczych dostosowana do potrzeb wszystkich chętnych i umożliwienie matkom powrotu na rynek pracy po urodzeniu dziecka.

Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz kondycji fizycznej dzieci i młodzieży dzięki rozwojowi bazy oświatowej i sportowej.

Zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych dostosowanej do zainteresowań dzieci i młodzieży, umożliwiającej dodatkowy rozwój.

Umożliwienie dalszego rozwoju poza podstawą programową uczniów szczególnie uzdolnionych.

- liczba podejmowanych przez mieszkańców inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych i seniorów (szt.),
- liczba projektów/inicjatyw zrealizowanych na rzecz włączenia cyfrowego mieszkańców (szt.),
- poziom upowszechnienia opieki nad dziećmi do lat 3 (%),
- poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego (%),
- liczba przeprowadzonych modernizacji placówek związanych z oświatą i wychowaniem (szt.),
- liczba nowych obiektów dydaktycznych/sportowych związanych z oświatą i wychowaniem (szt.),
- liczba realizowanych projektów/zajęć pozalekcyjnych dla uczniów szkół z terenu Gminy (szt.),
- liczba dzieci korzystających ze wsparcia psychologa na terenie Gminy (os.),
- liczba przeprowadzonych spotkań w zakresie doradztwa zawodowego (szt.),

III.III.
Zintegrowani
mieszkańcy
Gminy Oborniki i
rozwinięty kapi-
tał społeczny

- Rozwój i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e-kultury, danych przestrzennych
- Wsparcie partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności organizacji pozarządowych
- Integracja społeczna osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym
- Wspieranie i tworzenie miejsc integracji społecznej, umożliwiających wspólne spędzanie wolnego czasu w przestrzeni publicznej, zachęcających mieszkańców do uczestnictwa w sąsiedzkich spotkaniach i wspólnym działaniu na rzecz ożywiania przestrzeni publicznej
- Tworzenie miejsc integracji młodzieży odpowiadających jej potrzebom w bezpiecznej przestrzeni poprzez m.in. wyznaczanie miejsc publicznych i ich zagospodarowanie do rozwoju kreatywnego młodych mieszkańców
- Upowszechnianie i wspieranie form wolontariatu i rozwój inicjatyw mających na celu budowanie świadomego i aktywnego społeczeństwa

Zapewnienie dostępności cyfrowej usług publicznych realizowanych na terenie Gminy.

Silna współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Międzypokoleniowa integracja społeczna i wysoka aktywność społeczna mieszkańców w różnych grupach społecznych, również defaworyzowanych.

Zapewnienie mieszkańcom miejsc integracji społecznej, gdzie mogą się organizować i spędzać wspólnie czas, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i ich potrzeb.

Wspierające się, zintegrowane społeczeństwo, działające na rzecz wspólnego dobra i pomocy sąsiedzkiej.

- liczba usług publicznych oferowanych w formie cyfrowej (szt.),
- liczba działających na terenie Gminy organizacji pozarządowych (szt.),
- liczba organizacji współpracujących z samorządem (szt.),
- liczba miejsc integracji społecznej (szt.),
- liczba miejsc integracji młodzieży (szt.),
- liczba zrealizowanych inicjatyw na rzecz upowszechnienia wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej (szt.),

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Oborniki oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

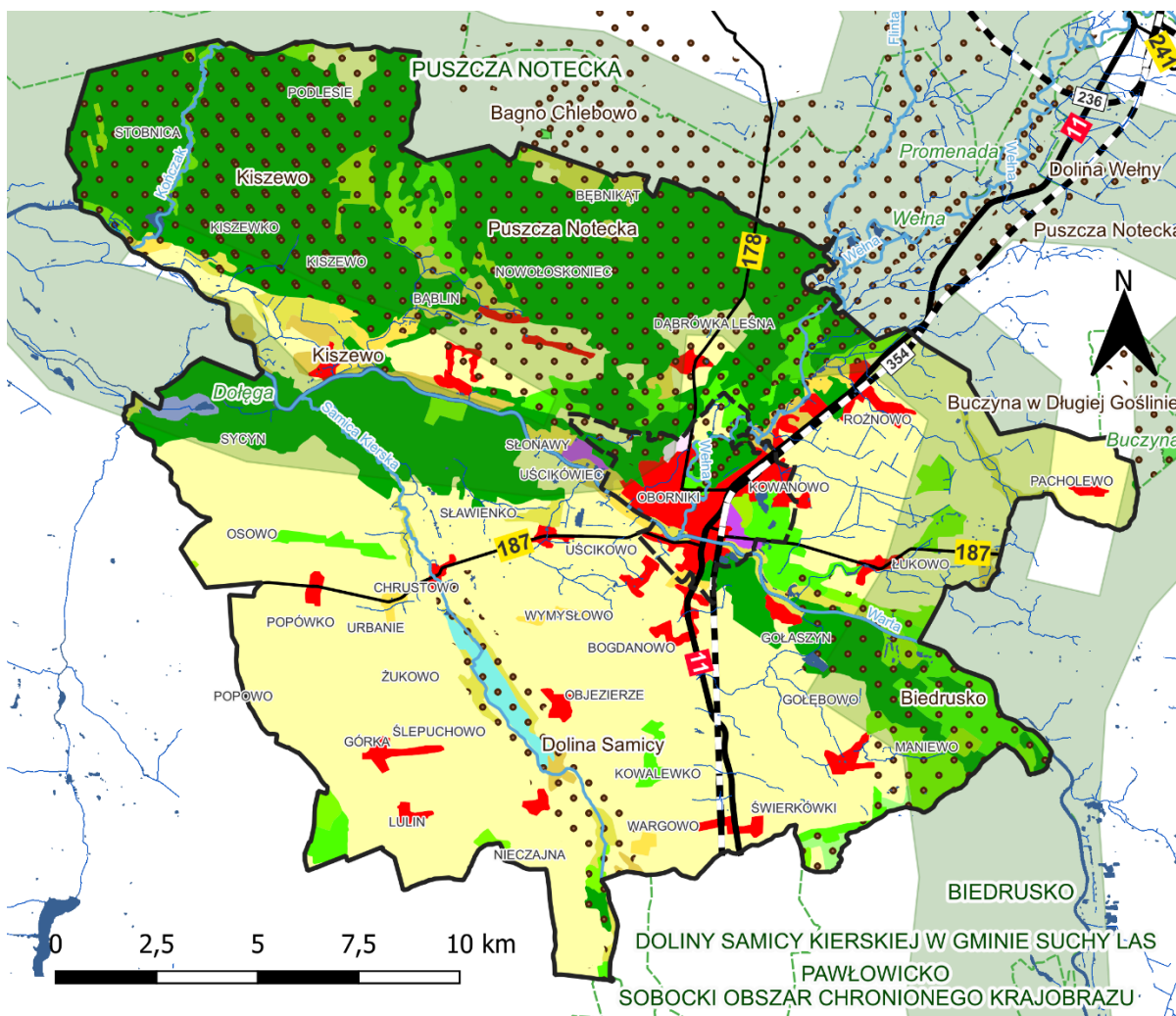
Gmina Oborniki położona jest w centralnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie obornickim, na północ od miasta Poznania. Pod względem użytkowania terenu Gminę zaliczyć można do obszaru rolniczo-leśnego, a co za tym idzie – funkcje wiodące Gminy to rolnictwo (istotny ośrodek z zakresu przetwórstwa rolno-spożywczego), leśnictwo oraz turystyka. Największą jej część zajmują grunty rolne (54,5% powierzchni), następnie lasy (38,64%), zabudowa (4,06%), nieużytki (1,15%) oraz wody (niecały 1%).

Na podstawie naturalnych warunków przyrodniczych, Gminę Oborniki można podzielić na 4 części:

- część północno-zachodnia – stanowi duży kompleks leśny należący do Puszczy Noteckiej, na enklawach pól prowadzona jest gospodarka rolna,
- część południowo-wschodnia od Obornik – wzdłuż doliny rzeki Warty ciągną się lasy należące do Jednostki Wojskowej w Biedrusku (Gmina Suchy Las),
- część środkowo-wschodnia – obszar miasta Oborniki,
- część południowa i południowo-zachodnia – przecięta rzeką Samicą Kierską, intensywnie wykorzystywana rolniczo.

Ośrodkiem administracyjno-usługowym jest miasto Oborniki, stanowiące centrum życia społeczno-gospodarczego i kulturalnego. Jest to najludniejsza i najbardziej rozwinięta miejscowość w Gminie. To także największy węzeł komunikacyjny, z uwagi na to, iż przez teren miasta przebiega droga krajowa, drogi wojewódzkie i powiatowe, sieć dróg gminnych, a także linia kolejowa. Droga wojewódzka nr 187 biegnie przez środkową część Gminy na osi północ-południe, natomiast droga wojewódzka nr 178 biegnie z północy do Obornik. Droga krajowa nr 11 biegnie od południa, przed środkowo-wschodnią część, w kierunku północno-wschodnim. Prawie równoległe z DK 11 prowadzą również tory kolejowe.

Część miasta, która położona jest pomiędzy prawym brzegiem Warty, lewym brzegiem Wełny oraz linią kolejową należy uznać za centralną, najbardziej zróżnicowaną pod względem funkcji terenu. W centrum dominuje zwarta zabudowa mieszkaniowa o charakterze śródmiejskim uzupełniona zabudową o charakterze usługowym i produkcyjnym, a także zabudową mieszkaniową jedno i wielorodzinną. Część miasta położona na prawym brzegu Wełny to przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa – jednorodzinna i wielorodzinną, uzupełniona o funkcje usługowe. Pozostałe miejscowości w Gminie Oborniki charakteryzują się strukturą przestrzenną typu: ulicówka (m.in. Bąblin, Gołębowo, Kiszewko, Kiszewo), rzędówka (m.in. Bąblinek, Bąbliniec), wielodrożnica (m.in. Bogdanowo, Dąbrówka Leśna, Gołaszyn, Górka, Kowalewko), widlica (m.in. Chrustowo) bez wykształconej centralnej przestrzeni miejscowości.

Legenda

Pokrycie terenu

- Zabudowa luźna
- Tereny przemysłowe lub handlowe
- Tereny sportowe i wypoczynkowe
- Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających
- Łąki, pastwiska
- Złożone systemy upraw i działek
- Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej
- Lasy liściaste
- Lasy iglaste
- Lasy mieszane
- Wrzosowiska i zakrzaczenia

- Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian
- Bagna śródlądowe
- Cieki
- Zbiorniki wodne
- Uwarunkowania przyrodnicze
- Rezerwat przyrody
- Obszar Natura 2000
- Rzeki
- Obszar zagrożenia powodzią
- Elementy infrastruktury technicznej
- Linie kolejowe
- Drogi krajowe
- Drogi wojewódzkie

Ryc. 4. Pokrycie terenu oraz uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne Gminy Oborniki

Źródło: opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover.

Tereny położone na wschód od linii kolejowej, to tereny głównie o charakterze przemysłowym, występuje tu też punktowo zabudowa mieszkaniowa, ponadto znaczną część omawianego obszaru pokrywają lasy. Północna część miasta oraz tereny rzeki Wełny leżą ponadto w granicach obszarów Natura 2000 (Puszcza Notecka i Dolina Wełny) i porośnięte są lasami.

Na obszarze Gminy Oborniki występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w szczególności wzdłuż rzeki Warty i Wełny, w związku z czym mogą występować zjawiska powodzi. W sporządzonych dla obszaru Gminy mapach zagrożenia powodziowego (MZP) wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia średnio raz na dziesięć lat oraz średnio raz na sto lat, które obejmują obszary przyległe do rzeki Warty oraz rzeki Wełny (w całości w granicach Gminy). Obszary położone w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Warty muszą spełniać warunki określone w ustawie Prawo wodne. Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią Prawo wodne może dopuszczać realizację zabudowy, po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego.

Obszary objęte formami ochrony przyrody stanowią prawie 50% powierzchni Gminy i występują głównie w jej północnej i południowo-wschodniej części. Wyróżnia się: 2 rezerваты przyrody, 3 specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla wspólnoty, 3 obszary specjalnej ochrony ptaków oraz 124 pomniki przyrody.

Na terenie Gminy Oborniki występują złoża surowców skalnych o znaczeniu lokalnym – kopaliny ilaste.

W Planie zagospodarowania województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego wymieniony został zespół pałacowy w Objezierzu jako wyróżniające się założenie rezydencjalne wpisane do rejestru zabytków. Na terenie Gminy Oborniki zlokalizowanych jest kilka punktów widokowych: wieża widokowa w Dąbrówce Leśnej, Objezierze (widok na stawy w dolinie Samicy Kierskiej), Wargowo (widok na dwór rodziny Żółtowskich, Kiszewo i Sycyn (widok na dolinę Warty), Bogdanowo (widok na miasto Oborniki), wiadukt w Ocieszynie (widok na krajobraz wiejski).

Dla obszaru POM wyznaczono założenia, których efektem ma być rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego. Ze względu na zróżnicowane potrzeby i techniczne możliwości obsługi mieszkańców komunikacją zbiorową, obecną i przyszłą dostępności do linii kolejowych oraz odległość od Poznania, uwzględniając istniejące i potencjalne zainwestowanie, POM podzielono na cztery strefy funkcjonowania komunikacji zbiorowej. Oborniki położone są w II strefie funkcjonowania komunikacji zbiorowej, czyli na obszarze obsługi kolejną, gdzie połączenia realizowane są z wysoką częstotliwością (minimum co 30 min).

Planowana jest budowa obwodnicy Obornik. Rozpoczęcie robót budowlanych ma nastąpić na koniec 2024 roku, a oddanie do użytku obwodnicy – cztery lata później (w związku z tym obwodnica powstanie dopiero w ostatnich latach obowiązywania niniejszej Strategii).

Obwodnica przebiegała będzie po wschodniej stronie Obornik z ominięciem zabudowy mieszkalnej (na planowanej trasie obwodnicy stoi 1 dom). Trasa będzie zaczynała się w Parkowie. Niecałe 100 m dalej planowana S11 przejdzie wiaduktem nad linią kolejową Poznań –

Piła. Następnie droga przebiegać będzie po północno-wschodniej stronie Rożnowa i dalej po wschodniej stronie Kowanowa. Na przecięciu projektowanej S11 z drogą wojewódzką nr 187 łączącą Pniewy z Murowaną Gośliną zostanie wybudowany węzeł Oborniki. Następnie przetnie ona nowym mostem Wartę po zachodniej stronie Gołaszyna. Po przekroczeniu doliny Warty po obu stronach drogi ekspresowej planowane są Miejsca Obsługi Podróżnych (parkingi, toalety, stacje paliw, restauracje, informacja turystyczna, a na jednym z nich także hotel lub motel). Dalej trasa poprowadzi po zachodniej stronie Chłudowa, pomiędzy linią kolejową, a obecną drogą krajową nr 11, gdzie także zaplanowano węzeł drogowy. Połączy się z istniejącym odcinkiem S11 na węźle Poznań Północ. Całkowita planowana długość drogi wynosi 22 km, w tym 2 węzły (Chłudowo, Oborniki), 4 wiadukty i 20 przejść dla zwierząt.

Ryc. 5. Fragment Planu orientacyjnego projektowanej drogi ekspresowej S11 Oborniki –Poznań

Źródło: jednostka projektowa: AECOM Polska Sp. z o.o., zamawiający Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu.

Na obszarze Gminy Oborniki wyróżnia się dwa rodzaje terenów zdefiniowanych według przepisów prawnych jako tereny zamknięte. Należą do nich tereny kolejowe oraz zamknięte tereny specjalne użytkowane przez wojsko. Tereny kolejowe przebiegają w północnej części Gminy w relacji północ-południe (równoległe do drogi krajowej nr 11) oraz wschód-zachód (tereny zlikwidowanej linii Oborniki-Wronki). Z kolei tereny wojskowe zlokalizowane są w południowo-wschodniej części.

Przez Gminę Oborniki przebiegają ścieżki rowerowe:

- o znaczeniu międzywojewódzkim
  - Obrzycko – Oborniki – Zielonka – Lednogóra – Gniezno;
  - Kiszewo – Objezierze – Bytkowo – Poznań;
- Oborniki – Jaracz – Oborniki (26 km) – na jej trasie znajduje się 14 punktów przejazdowych;
- ścieżka przyrodniczo-leśna „Rezerwaty” pierścieniem wokół miasta i gminy Oborniki (90 km) – składa się z 10 przystanków tematycznych;

szlaki piesze:

- **szlak zielony** o długości ok. 18 km przebiegający przez tereny miejscowości Parkowo – Wełna – Jaracz Młyn – Rożnowo Młyn – Rudki – Oborniki;
- **szlak cysterski** na trasie Obrzycko – Szamotuły - Oborniki – Rogoźno – Wągrowiec;

oraz szlaki wodne (kajakowe):

- szlak wodny rzeką Wełną: Rogoźno – Oborniki o długości (32,0 km);
- szlak wodny rzeką Wartą: Poznań – Oborniki – Obrzycko.

Przez teren Gminy przebiega odcinek gazociągu tranzytowego wysokiego ciśnienia „Jamał – Europa Zachodnia” o średnicy 1 400 mm wraz z kablem światłowodowym. W miejscowościach Gołaszyn i Łukowo, po obu stronach rzeki Warty, na gazociągu DN1400 zlokalizowane są zespoły zaporowo-upustowe. Na odcinku przekroczenia rzeki Warty ułożone są dwie nitki gazociągu DN1400 w odległości 50m od siebie. Na terenie Gminy podstawowe rozpraważenie gazu sieciowego odbywa się za pośrednictwem sieci gazowej średniego ciśnienia, a następnie gaz za pomocą lokalnej sieci gazowej kierowany jest do poszczególnych odbiorców.

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego wśród działań związanych ze stanowieniem ładu przestrzennego na terenie miasta i Gminy Oborniki powinny znaleźć się następujące wytyczne:

- konieczność uporządkowania niespójnej typologii jednostek osadniczych – optymalne zbilansowanie obszarów, dla których umożliwia się realizację różnych form zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym przede wszystkim wyklarowania kierunków dominującego przeznaczenia danych jednostek osadniczych i ich grup przynależnych do danych stref krajobrazowych, które charakteryzują się tożsamymi, bądź zbliżonymi uwarunkowaniami i predyspozycją przestrzenną,
- konieczność koncentracji procesów urbanizacji wokół ośrodków mogących docelowo pełnić rolę obszarów usługowych wobec obszarów urbanizacji,

- powstrzymanie procesów niekontrolowanego rozproszenia terenów zurbanizowanych ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania deprecjonującym tendencjom suburbanizacyjnym, w tym eliminacja – całkowita lub częściowa – nadmiernej wyznaczonych w latach minionych obszarów urbanizacji, co pozwoliłoby na harmonizowanie struktury osadniczej i optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury, a także racjonalizację kierunków rozwoju sieci uzbrojenia oraz układu drogowego, zachowanie ciągłości obszarów przyrodniczo aktywnych, w tym w szczególności terenów chronionych lub o wysokich walorach przyrodniczych,
- wskazanie obszarów kluczowych dla aktywizacji inwestycyjnej i gospodarczej na terenie Gminy,
- kreowanie mechanizmów utrzymywania powiązań przyrodniczych w krajobrazie otwartym,
- zabezpieczenie elementów dziedzictwa kulturowego, w tym zabytków, obiektów cennych, elementów krajobrazowo cennych jako składników niezbędnych do budowania i wzmacniania tożsamości lokalnej mieszkańców Gminy.

Ponadto za kluczowe pod względem strategicznym, a zatem w ujęciu oddziaływania ponadlokalnego, należy uznać kierunki:

- wzmacniania sieci komunikacji kołowej, w szczególności powiązań okołaglomeracyjnych, w celu racjonalizacji użytkowania infrastruktury drogowej i właściwego kształtowania możliwości dostępu do poszczególnych obszarów aktywnych funkcjonalnie lub inwestycyjnie,
- wzmacniania sieci infrastruktury technicznej, w szczególności budowie dwutorowej linii 2x400kV relacji Piła Krzewina – Plewiska oraz demontażu istniejącej linii 220kV relacji Piła Krzewina – Plewiska,
- inkorporacja ponadlokalnych zadań związanych z rozwojem sieci komunikacyjno-transportowej (kolej, droga ekspresowa S-11), z zastrzeżeniem podmiotowego traktowania warunków docelowego funkcjonowania przestrzeni w strefach oddziaływania obiektów komunikacyjno-transportowych, w szczególności respektujących prawo mieszkańców Gminy do realizowania swoich potrzeb bytowych, w tym komfortu mieszkaniowego, ogólnego dobrostanu, bezpieczeństwa, zapewnienia dostępu do całokształtu podstawowych usług gminnych,
- koordynacja działań rozwojowych w zakresie zagospodarowania z gminami ościennymi,
- sankcjonowanie regionalnej polityki w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz kierunki działań ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Oborniki. Jednocześnie są one spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej, tj. z *Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)* oraz *Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*. Komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada *efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym*. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

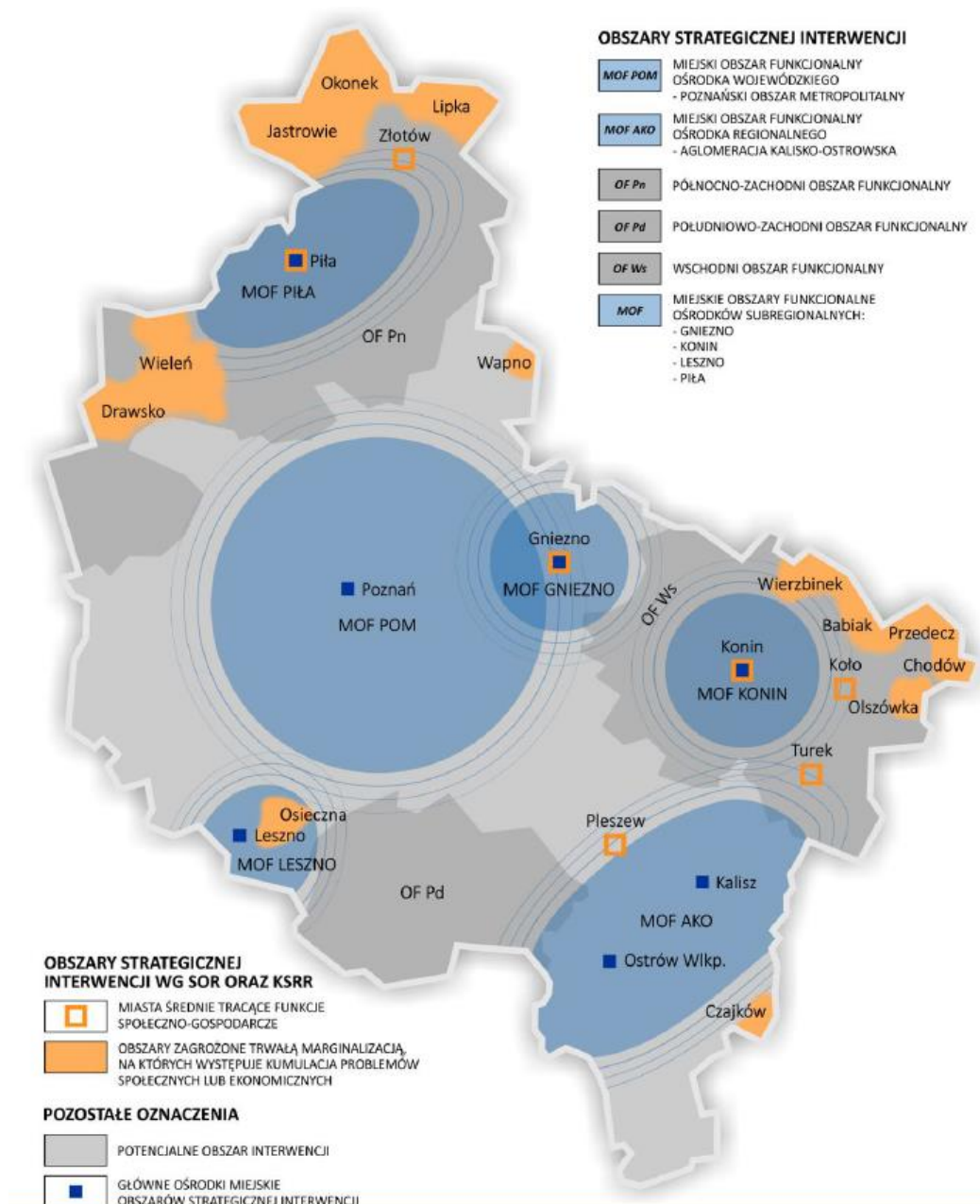
Natomiast w *Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku* wyznaczone cele strategiczne brzmią następująco:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku klasyfikuje Gminę Oborniki do **OSI Poznański Obszar Metropolitalny**. Jest to główny element struktury przestrzennej województwa, skupiający potencjał rozwojowy i stanowiący o konkurencyjności regionu. Ob-

szar charakteryzuje się bardzo dobrym położeniem pod względem komunikacji, posiada potencjał gospodarczy, kulturowy, turystyczny, naukowo-badawczy i akademicki. Wyróżnia się również niskim poziomem bezrobocia i dużą atrakcyjnością rynku pracy.¹

Ryc. 6. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz z kluczowymi kierunkami działań wyznaczonymi dla Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

¹ Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

Cele		
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Kluczowe kierunki działań dla Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego	Strategia Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030
<p>1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p> <p>1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • budowanie atrakcyjnego wizerunku POM wśród inwestorów i turystów oraz działania na rzecz wzrostu atrakcyjności osiedleńczej wśród kadry wysoko wykwalifikowanej • rozwój funkcji metropolitalnych, w tym konferencyjnych i kongresowych • podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej jako jednego z elementów kształtujących aktywność gospodarczą i konkurencyjność • zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, przedsiębiorstw sektora TIK, m.in. przez doradztwo, działania sieciujące i kooperację, wsparcie procesów rozwojowych przedsiębiorstw i/lub ich pracowników • rozwój społeczeństwa informacyjnego • rozwój sektora B+R, w tym rozwój infrastruktury B+R, wsparcie w realizacji innowacyjnych projektów badawczo-rozwojowych poznańskich uczelni, instytutów badawczych i jednostek naukowych oraz innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększenie efektywności kapitałowej opracowań innowacyjnych przez komercjalizację wiedzy i technologii oraz ich implementowanie do gospodarki regionalnej • rozwój IOB, współpracy sieciowej 	<p>II. Przedsiębiorcza Gmina Oborniki z bogatą ofertą turystyczno-rekreacyjną</p> <p>II.I. Atrakcyjna pod względem inwestycyjnym Gmina Oborniki</p> <p>III. Gmina Oborniki wspierająca mieszkańców</p> <p>III.I. Wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne zapewniane mieszkańcom Gminy Oborniki</p> <p>III.II. Możliwości uczenia się na wysokim poziomie i podnoszenia kwalifikacji zawodowych na każdym etapie życia w Gminie Oborniki</p> <p>III.III. Zintegrowani mieszkańcy Gminy Oborniki i rozwinięty kapitał społeczny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój sektorów kreatywnych (działalności gospodarczej związanej z kulturą i technologią, łączących działalność artystyczną z przedsiębiorczością) opartych na akademickich, lokalnych zasobach ludzkich • podniesienie atrakcyjności lokalnego rynku pracy jako narzędzia przeciwdziałającego emigracji zarobkowej • podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do lokalnego rynku pracy, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej wysokiej jakości, upowszechnienie kształcenia ustawicznego • wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu • wspieranie rozwoju POM jako ośrodka akademickiego zdolnego do konkurowania na arenie międzynarodowej • podnoszenie jakości życia ludzi młodych stanowiących potencjał (zasoby pracy) dla rozwoju gospodarki kreatywnej i innowacyjnej 	
<p>2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p> <p>2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego, wyrównywanie dostępu do dóbr i usług kultury, m.in. przez inwestycje w infrastrukturę kultury i poprawę warunków jej funkcjonowania • rozwój turystyki przez wykorzystanie istniejącego potencjału kulturowego • polityka integracji obcokrajowców ze społecznością lokalną, w tym promowanie wśród migrantów czynnego udziału w społeczeństwie obywatelskim • działania na rzecz dopasowania oferty usług publicznych do zmieniających się potrzeb demograficznych, m.in. budowa wysoko wyspecjalizowanych ośrodków świadczenia usług zdrowotnych (np. Ośrodek Protonoterapii, Centrum Diagnostyczne Instytutu Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk, Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego) 	<p>II. Przedsiębiorcza Gmina Oborniki z bogatą ofertą turystyczno-rekreacyjną</p> <p>II.II. Rozwinięta gospodarka wykorzystująca potencjał kulturalny i turystyczno-rekreacyjny Gminy Oborniki</p> <p>III. Gmina Oborniki wspierająca mieszkańców</p> <p>III.I. Wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne zapewniane mieszkańcom Gminy Oborniki</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnienie programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla poprawy stanu zdrowia mieszkańców POM • zwiększenie dostępności do realizowanych na terenie POM usług społecznych oraz budowa/modernizacja placówek je świadczących 	<p>III.III. Zintegrowani mieszkańcy Gminy Oborniki i rozwinięty kapitał społeczny</p>
<p>3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej, utworzenie efektywnego systemu komunikacyjnego, w tym rozbudowa Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (m.in. w układzie pierścieniowym), poznańskiego węzła kolejowego (w tym usunięcie wąskiego gardła na odcinku Poznań Wschód – Poznań Główny; budowa dodatkowego korytarza kolejowego), budowa północno-wschodniej obwodnicy Poznania, inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej w Poznaniu i Suchym Lesie, budowa/modernizacja dróg (m.in. S 5, S 11, DK nr 92, DW nr 430, nr 434) • rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne, powiatowo-gminne o charakterze pozamiejskim i innymi poziomami samorządu terytorialnego w obszarze metropolitalnym oraz zmniejszenie jego emisyjności • zapobieganie kongestii na drogach POM przez rozbudowę bezkolejowego układu drogowego, budowę mostów i wiaduktów, węzłów przesiadkowych • rozbudowa sieci tras tramwajowych na obszarze miasta Poznania • zagęszczenie sieci dróg i ścieżek rowerowych, ze szczególnym uwzględnieniem łączenia odcinków już istniejących, w tym pomiędzy sąsiadującymi jednostkami samorządu terytorialnego • wsparcie kształtowania zielonego pierścienia POM w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom suburbanizacji • ograniczenie niskiej emisji z sektora bytowo-komunalnego i negatywnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców, wdrożenie programów poprawy efektywności energetycznej budynków 	<p>I. Gmina Oborniki – zielona, bezpieczna, dobrze skomunikowana i rozwinięta infrastrukturalnie</p> <p>I.I. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią w Gminie Oborniki</p> <p>I.II. Wysokiej jakości bezpieczna infrastruktura w Gminie Oborniki</p> <p>I.III. Bezpieczeństwo energetyczne i czyste środowisko na terenie Gminy Oborniki</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie fragmentacji środowiska przyrodniczego, ochrona krajobrazu i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony bioróżnorodności na obszarze Wielkopolskiego Parku Narodowego • działania na rzecz racjonalnej gospodarki odpadami – promowanie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym • zwiększenie zdolności retencyjnej POM i zagospodarowanie wód opadowych 	
<p>4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</p> <p>4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie i kreowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Poznania • rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz obszarów o wysokich wartościach historycznych i kulturowych • promocja i wsparcie inicjatyw obywatelskich oraz kontynuacja procesów włączania organizacji pozarządowych, partnerów społeczno-gospodarczych do prac programowych w rozwoju ZIT MOF Poznania • przeciwdziałanie chaotycznej suburbanizacji w zakresie budownictwa mieszkaniowego • koordynowanie polityk przestrzennych samorządów lokalnych POM oraz wsparcie rozwoju nowoczesnych usług, w tym e-usług (np. Metropolitalna Platforma Danych, Metropolitalny System Informacji Przestrzennej) 	<p>I. Gmina Oborniki – zielona, bezpieczna, dobrze skomunikowana i rozwinięta infrastrukturalnie</p> <p>I.I. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią w Gminie Oborniki</p> <p>II. Przedsiębiorcza Gmina Oborniki z bogatą ofertą turystyczno-rekreacyjną</p> <p>II.I. Atrakcyjna pod względem inwestycyjnym Gmina Oborniki</p> <p>II.II. Rozwinięta gospodarka wykorzystująca potencjał kulturalny i turystyczno-rekreacyjny Gminy Oborniki</p> <p>III. Gmina Oborniki wspierająca mieszkańców</p> <p>III.III. Zintegrowani mieszkańcy Gminy Oborniki i rozwinięty kapitał społeczny</p>

Ponadto, zgodnie z *Planem zagospodarowania województwa wielkopolskiego* wraz z *Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego*, Gmina Oborniki zaklasyfikowania została także do innych obszarów interwencji:

- Ośrodki lokalne,
- Obszary wiejskie uczestniczące w procesach rozwojowych,
- Obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy – bardzo wysoki i wysoki poziom zintegrowanego ryzyka powodziowego (kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej),
- Obszary cenne przyrodniczo,
- Obszary ochrony krajobrazów kulturowych – pozostałości Grodu na Ostrowie Radzimskim, strzegącego brodu przez Wartę na szlaku z centrum państwa piastowskiego na Pomorze Zachodnie,
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych.

Szczegółowe cele polityki regionalnej dla każdego ze wskazanych powyżej obszarów ujęte zostały w *Planie*.

W *Planie* wymienione zostały również inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, których realizacja została zaplanowana na terenie Gminy Oborniki lub swoim zasięgiem obejmie jej obszar:

1. w obszarze **komunikacji drogowej**

działanie: Budowa drogi S11 Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wielkopolski – Bytom,
inwestycje:

- Budowa obwodnicy Obornik;
- Budowa drogi S11 Piła – Poznań (odcinek Piła – Oborniki);
- Budowa drogi S11 Piła – Poznań (odc. Oborniki – w. Poznań Północ);

2. w obszarze **komunikacji kolejowej**

działanie: Modernizacja linii kolejowych

inwestycja: Modernizacja linii kolejowej nr 354 Poznań Główny POD – Chodzież – Piła Główna

3. w obszarze **ekoenergetyka**

działanie: Budowa i rozbudowa elektroenergetycznej sieci przesyłowej

inwestycje:

- Budowa linii 400 kV Piła Krzewina – Plewiska (zrealizowano)
- Modernizacja GPZ Oborniki (OBO)

4. w obszarze **gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa**

działanie: Regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych;

inwestycja: Odbudowa rz. Samy, gm. Szamotuły, Obrzycko, Oborniki, woj. wielkopolskie

Plan określa również inne inwestycje celu lokalnego, które realizowane będą na obszarze POM, lecz nie zawiera wskazania co do ich szczegółowej lokalizacji. W związku z tym obszar Gminy Oborniki mogą obejmować również inne inwestycje, poza wymienionymi powyżej.

Wśród wskazań *Planu* znajdują się również bardziej ogólne wytyczne:

- kształtowanie zagospodarowania terenów z uwzględnieniem ryzyka wystąpienia zagrożeń naturalnych i antropogenicznych poprzez wprowadzanie w lokalnych dokumentach planistycznych konieczności budowy, przebudowy i odbudowy elementów infrastruktury przeciwpowodziowej (zbiorniki retencyjne, kanały ulgi, wały przeciwpowodziowe, poldery itp.), w tym m.in. realizacja odbudowy rzeki Samy na terenie gmin Szamotuły i Oborniki;
- zwiększenie dostępności do usług społecznych takich jak środowiskowe domy samopomocy i ośrodki interwencji kryzysowej;
- uwzględnienie walorów kulturowych, krajobrazowych, turystycznych i rekreacyjnych w kształtowaniu struktur osadniczych poprzez obejmowanie ochroną w formie parków kulturowych wyróżniających się krajobrazowo obszarów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. Na terenie Gminy Oborniki miejscem takim jest Gród Radzimski, czyli pozostałości Grodu na Ostrowie Radzimskim, strzegącego brodu przez Wartę na szlaku z centrum państwa piastowskiego na Pomorze Zachodnie.

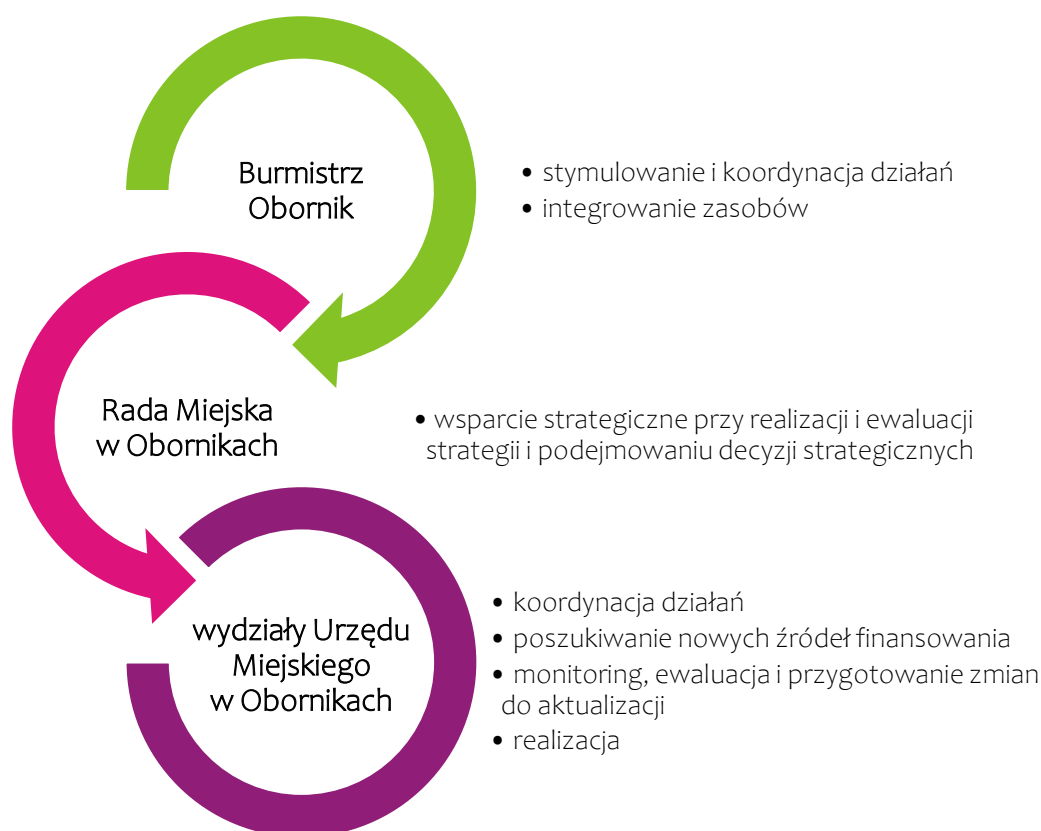

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2023-2030. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Obornik, Rada Miejska w Obornikach oraz wydziały Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych rokrocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółwić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Gmina Oborniki będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu obornickiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Tabela będzie zawierała przykładowe wskaźniki stopnia realizacji poszczególnych zadań. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring przeprowadzany będzie co 2 lata od roku przyjęcia Strategii i tym samym rozpoczęcia wdrażania jej założeń.

Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przeprowadzona w 2021 roku ewaluacja ex-ante (Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Oborniki). Celem ewaluacji ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrażania Strategii, w tym wielkości zaangażowa-

nych środków oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Gminy Oborniki oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Oborniki będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1-4 ustawy o samorządzie gminnym.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Oborniki na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 dla bieżącej perspektywy finansowej (wdrażanej do roku 2023) oraz programu na przyszłą perspektywę finansową, tj. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027;
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych, Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie wielkopolskim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- FS – Fundusz Spójności,
- EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- FEnIKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- FENG – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- PTFE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- FEPŻ – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych

w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych referatów Urzędu Miejskiego w Obornikach oraz jednostek organizacyjnych Gminy Oborniki.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem obornickim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Tabela na kolejnej stronie (Tabela 2) przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2023-2030 na podstawie uchwały nr LVI/651/22 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Oborniki na lata 2022-2041. W analizowanych latach łączne dochody wyniosą ponad 1,5 mld zł, z czego dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych nieco ponad 100 mln zł i podatku od nieruchomości – około 75,5 mln zł. Łączne wydatki wyniosą natomiast ponad 1,5 mld zł.

Tabela 2. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii (zł)

	Dochody ogółem	w tym:		Wydatki ogółem	Rozchody
		PIT	podatek od nieruchomości		
2023	180 294 046,85	36 030 031,00	24 602 036,87	179 796 909,89	4 497 136,96
2024	181 486 718,33	37 291 083,00	25 463 107,30	176 489 581,37	4 997 136,96
2025	182 244 513,47	38 596 271,00	25 354 315,80	176 055 531,69	6 188 981,78
2026	186 004 026,24	0,00	0,00	182 442 078,28	3 561 947,96
2027	192 272 250,55	0,00	0,00	189 706 841,59	2 565 408,96
2028	198 399 261,04	0,00	0,00	196 861 924,08	1 537 336,96
2029	204 356 472,93	0,00	0,00	201 819 135,97	2 537 336,96
2030	210 115 347,64	0,00	0,00	208 578 010,68	1 537 336,96
Ogółem	1 535 172 637,05	111 917 385,00	75 419 459,97	1 511 750 013,55	27 422 623,50

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr LVI/651/22 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Oborniki na lata 2022-2041.

Natomiast potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2023-2030 wyniesie ponad 146 mln zł.

Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Oborniki

Stan na 31 grudnia 2021 r.

(o ile w dokumencie nie zaznaczono inaczej)

Sierpień, 2022

SPIS TREŚCI

METODOLOGIA BADANIA	61
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY.....	62
1.1. Informacje ogólne	62
1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	63
1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe	69
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	75
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	75
2.2. Infrastruktura i środowisko	80
<i>Infrastruktura drogowa i komunikacja .....</i>	<i>80</i>
<i>Urządzenia sieciowe.....</i>	<i>83</i>
<i>Gospodarka odpadami.....</i>	<i>84</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska.....</i>	<i>86</i>
2.3. Stan finansów samorządowych	88
<i>Wykonanie budżetu.....</i>	<i>88</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>90</i>
<i>Potencjał inwestycyjny.....</i>	<i>93</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY.....	95
3.1. Demografia	95
3.2. Kapitał społeczny	98
<i>Przedszkola i żłobki.....</i>	<i>98</i>
<i>Edukacja.....</i>	<i>100</i>
<i>Kultura i sport.....</i>	<i>105</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne .....</i>	<i>108</i>
<i>Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne Gminy.....</i>	<i>109</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	113

Metodologia badania

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju jest przygotowanie Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej danej jednostki, a więc wskazanie kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy problemów, jakie powinny znaleźć rozwiązanie w wyniku realizacji Strategii. Z tego względu przeprowadzana została ocena stanu istniejącego Gminy Oborniki w ujęciu systemowym (całościowym, funkcjonalnym) oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza rozpoznanie związków pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym Gminy oraz jego relacje z zewnętrznym otoczeniem, mającymi podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu, jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym. Na potrzeby tego opracowania analizowano lata 2017-2021 (o ile nie zaznaczono inaczej).

Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Miejskiego w Obornikach, gminne plany, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Gminy Oborniki.

W celu oceny stanu istniejącego, zastosowano również analizę porównawczą Gminy Oborniki z poszczególnymi gminami powiatu obornickiego. Do analizy wskaźnikowej wykorzystano również średnie wartości wskaźników dla powiatu obornickiego oraz województwa wielkopolskiego.

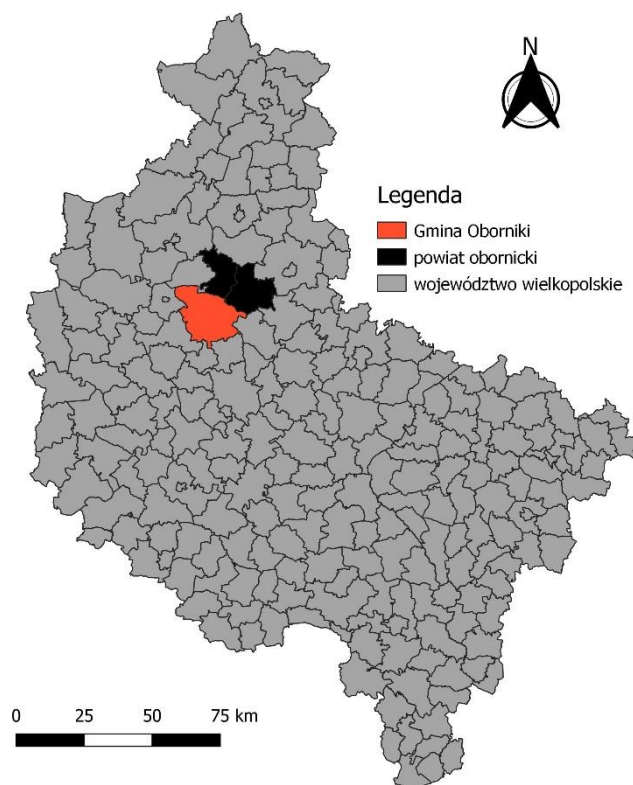
Do przygotowania Diagnozy wykorzystane zostały najaktualniejsze dla Gminy dane dostępne w momencie opracowywania dokumentu. Przedstawione zatem informacje prezentują stan na rok 2021, chyba że zaznaczono inaczej.

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Oborniki jest gminą miejsko-wiejską, położoną w centralnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie obornickim. Według danych GUS Gmina Oborniki w 2021 roku liczyła 34 203 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosiła 101 os./km². Gmina stanowi 47,73% powierzchni powiatu, a jej siedzibą jest miasto Oborniki.

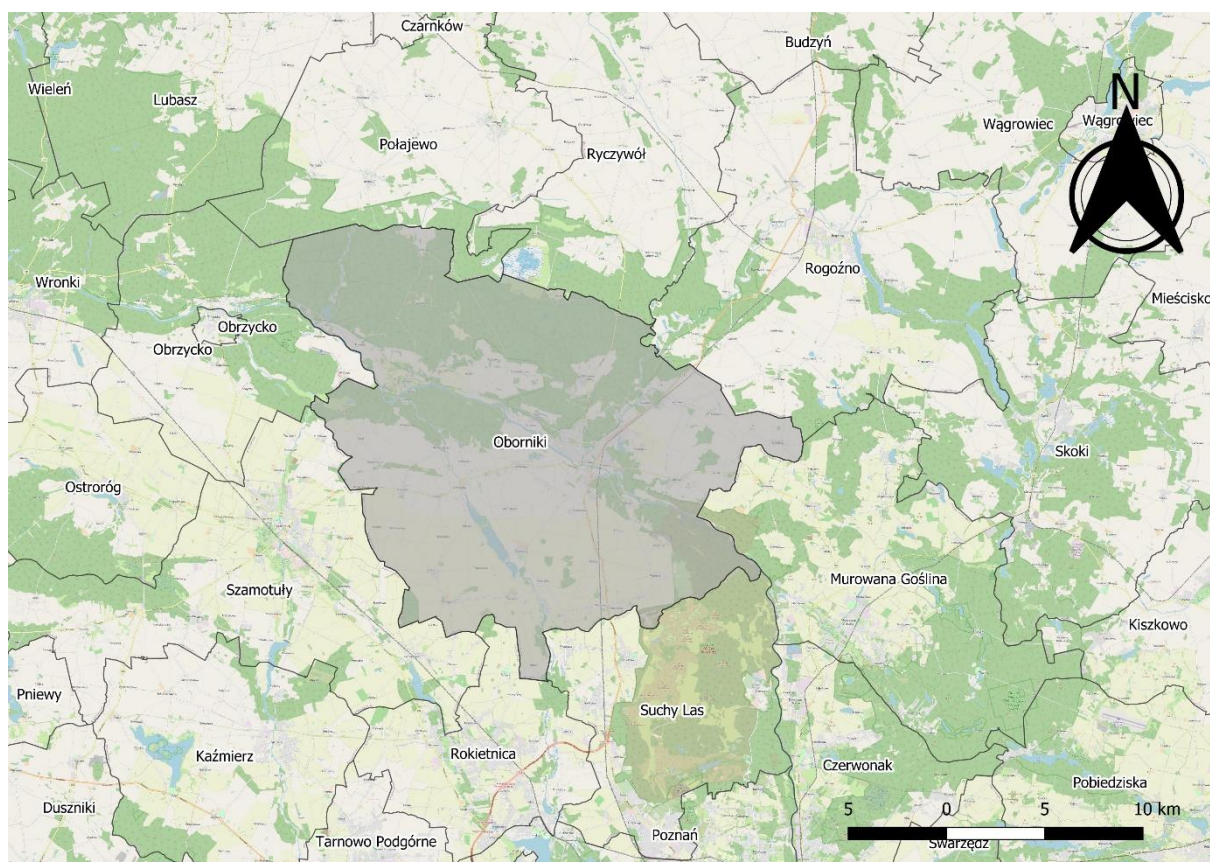
Ryc. 7. Położenie Gminy Oborniki na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Powierzchnia gminy wynosi 340 km², na jej terenie znajduje się 55 miejscowości, z czego 45 to wsie sołectkie: Bąblin, Bąblinek, Bąbliniec, Bogdanowo, Chrustowo, Dąbrówka Leśna, Gołaszyn, Gołębowo, Górka, Kiszewko, Kiszewo, Kowalewko, Kowanowo, Kowanówko, Lulin, Łukowo, Maniewo, Marszewiec, Nieczajna, Niemieczkowo, Nowołoskoniec, Objezierze, Ocieszyn, Osowo, Pacholewo, Podlesie, Popowo, Popówko, Przeciwnica, Rożnowo, Sławienko, Słonawy, Stobnica, Sycyn, Ślepuchowo, Świerkówki, Urbanie, Uścikowo, Uścikówiec, Wargowo, Wychowaniec, Wymysłowo, Wypalanki, Żerniki oraz Żukowo.

Od północy graniczy z Gminą Połajewo (powiat czarnkowsko-trzcianecki) i Gminą Ryczywół (powiat obornicki), od północnego-wschodu z Gminą Rogoźno (powiat obornicki), od strony południowo-wschodniej z Gminą Murowana Goślina (powiat poznański), a od połu-

dnia z Gminami Suchy Las i Rokietnica (powiat poznański). Od strony południowo-zachodniej sąsiaduje z Gminą Szamotuły (powiat szamotulski), a od strony zachodniej z Gminą Obrzycko (powiat szamotulski).

Ryc. 8. Położenie Gminy Oborniki na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Sieć komunikacyjną tworzy **droga krajowa nr 11** łącząca Kołobrzeg z Bytomiem (o długości 15,4 km), a także dwie **drogi wojewódzkie: nr 178** relacji Oborniki – Wałcz oraz **nr 187** Pniewy – Murowana Goślina (28,16 km). Przez Gminę Oborniki przebiega **linia kolejowa Poznań – Kołobrzeg**. Transport realizowany jest również przez komunikację kolejową (linia kolejowa Poznań – Piła), określaną mianem **Poznańskiej Kolei Metropolitalnej** (w skrócie PKM), która stanowi element systemu regularnych połączeń regionalnych, obejmujących swoim zasięgiem obszar w promieniu ok. 50 km od Poznania, wyznaczony przez stacje końcowe na poszczególnych liniach kolejowych: Nowy Tomyśl, Grodzisk Wielkopolski, Kościan, Jarocin, Września, Gniezno, Wągrowiec, Szamotuły i Rogoźno.

1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zostały wyróżnione następujące obszary funkcjonalne:

- podstawowe typy obszarów funkcjonalnych:

Gmina Oborniki została zakwalifikowana do **Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania**, który zgodnie z zasadami i kryteriami przyjętymi przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą nr 478/2015 z 30 kwietnia 2015 r., stanowi 45 jednostek gminnych o różnym statusie administracyjnym: 6 gmin miejskich, 21 gmin miejsko-wiejskich, 18 gmin wiejskich:

- miasto Poznań – miasto na prawach powiatu,
- powiat poznański, w zasięgu którego położone są gminy: Buk, Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Kostrzyn, Kórnik, Luboń, Mosina, Murowana Goślina, Pobiedziska, Puszczykowo, Rokietnica, Stęszew, Suchy Las, Swarzędz, Tarnowo Podgórne,
- część powiatu średzkiego, obejmująca gminy: Dominowo, Środa Wielkopolska, Zaniemyśl,
- część powiatu śremskiego, obejmująca gminy: Brodnica, Śrem,
- część powiatu kościańskiego, obejmująca gminy: Czempień, Kościan oraz miasto Kościan,
- część powiatu grodzkiego, obejmująca gminy: Granowo i Grodzisk Wielkopolski,
- część powiatu nowotomyskiego, obejmująca gminy: Nowy Tomyśl i Opalenica,
- część powiatu szamotulskiego, obejmująca gminy: Duszniki, Kaźmierz, Szamotuły,
- część powiatu obornickiego, obejmująca gminy: Oborniki i Rogoźno,
- część powiatu wągrowieckiego, obejmująca gminy: Skoki, Wągrowiec i miasto Wągrowiec,
- część powiatu gnieźnieńskiego, obejmująca gminy: Czarniejewo, Gniezno, miasto Gniezno, Kiszkowo, Łubowo,
- część powiatu wrzesińskiego, obejmująca gminy: Nekla i Września.

Obszar metropolitalny jest specyficznym przypadkiem organizacji sieci osadniczej. Charakterystyczny dla niego jest duży ośrodek centralny – metropolia o randze krajowej, który wraz z graniczącymi bezpośrednio gminami tworzy rdzeń obszaru metropolitalnego. Całość struktury osadniczej „zamyka” pierścień miast powiatowych, stanowiących strefę zewnętrzną obszaru. Pełnią one istotną rolę w systemie funkcjonalnym POM jako ośrodki dystrybucji innowacji oraz miejsca dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego – do takich miast zaliczają się również Oborniki.

Warto również zauważyć, że w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego dla Gminy Oborniki określono wysoki poziom zintegrowanego ryzyka powodziowego (kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej).

Za najważniejsze wyzwania polityki rozwoju POM uznano:

- wzmocnienie i kreowanie rozwoju funkcji metropolitalnych w Poznaniu i rdzeniu POM,
- koordynowanie polityk przestrzennych samorządów lokalnych,
- budowanie spójnego systemu przyrodniczego,
- racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego,
- aktywne wykorzystanie i ochronę dziedzictwa kulturowego,
- ochronę i kształtowanie krajobrazu,
- efektywny system komunikacyjny,

- integrację transportu zbiorowego,
- dynamiczny rozwój społeczeństwa informacyjnego,
- efektywność gospodarki wodno-ściekowej.

Gminę Oborniki pod względem użytkowania terenu zaliczyć można do obszaru rolniczo-leśnego, a co za tym idzie – funkcje wiodące Gminy to rolnictwo, leśnictwo oraz turystyka. Na podstawie naturalnych warunków przyrodniczych, Gminę Oborniki można podzielić na 4 części:

- część północno-zachodnia – to duży kompleks leśny należący do Puszczy Noteckiej, a na enklawach pól prowadzona jest gospodarka rolna,
- część południowo-wschodnia od Obornik - wzdłuż doliny rzeki Warty ciągną się lasy należące do Jednostki Wojskowej w Biedrusku gm. Suchy Las,
- część środkowo-wschodnia – obszar miasta Oborniki,
- część południowa i południowo-zachodnia – przecięta rzeką Samicą Kierską jest intensywnie wykorzystywana rolniczo.

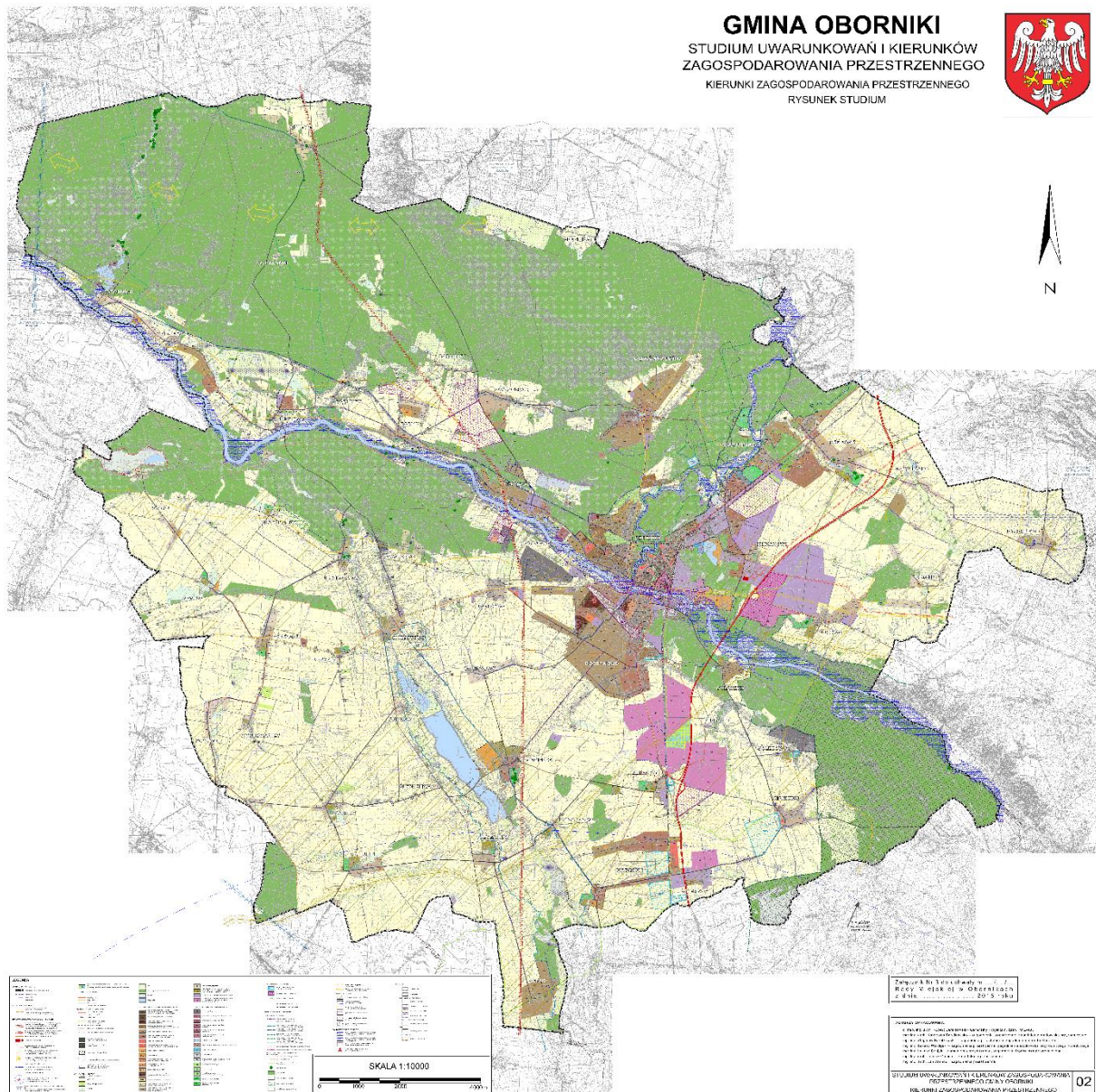
Największą jej część zajmują grunty rolne tj. 54,48% powierzchni. Udział lasów wynosi 38,64%, zabudowa 4,06%, nieużytki 1,15%, wody 0,98%, a tereny różne 0,70%.

Ośrodkiem administracyjnym Gminy jest miasto Oborniki stanowiące centrum życia społeczno-gospodarczego i kulturalnego. Jest to najludniejsza i najbardziej rozwinięta miejscowość w Gminie. To także największy węzeł komunikacyjny, z uwagi na to, iż przez teren miasta przebiega droga krajowa, drogi wojewódzkie i powiatowe, sieć dróg gminnych, a także linia kolejowa. Część miasta, która położona jest pomiędzy prawym brzegiem Warty, lewym brzegiem Wełny oraz linią kolejową należy uznać za centralną, najbardziej zróżnicowaną pod względem funkcji terenu. W centrum dominuje zwarta zabudowa mieszkaniowa o charakterze śródmiejskim uzupełniona zabudową o charakterze usługowym i produkcyjnym, a także zabudową mieszkaniową jedno i wielorodzinną. Część miasta położona na prawym brzegu Wełny to przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa – jednorodzinna i wielorodzinną, uzupełniona o funkcje usługowe. Tereny położone na wschód od linii kolejowej, to tereny głównie o charakterze przemysłowym, występuje tu też punktowo zabudowa mieszkaniowa, ponadto znaczną część omawianego obszaru pokrywają lasy. Północna część miasta oraz tereny rzeki Wełny leżą ponadto w granicach obszarów Natura 2000: Puszcza Notecka i Dolina Wełny i porośnięte są lasami.

Pozostałe miejscowości w Gminie Oborniki charakteryzują się strukturą przestrzenną typu: ulicówka (m.in. Bąblin, Gołębowo, Kiszewko, Kiszewo); rzędówka (m.in. Bąblinek, Bąbliniec); wielodrożnica (m.in. Bogdanowo, Dąbrówka Leśna, Gołaszyn, Górka, Kowalewko); widlica (m.in. Chrustowo) bez wykształconej centralnej przestrzeni miejscowości.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym Gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oborniki. Obowiązujący dokument został przyjęty Uchwałą Nr LIII/810/18 w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki. W związku z podjętą uchwałą nr XIX/260/20 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki oraz w związku z podjętą przez Radę Miejską w Obornikach uchwałą nr XXX/412/21 z dnia 31 marca 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki,

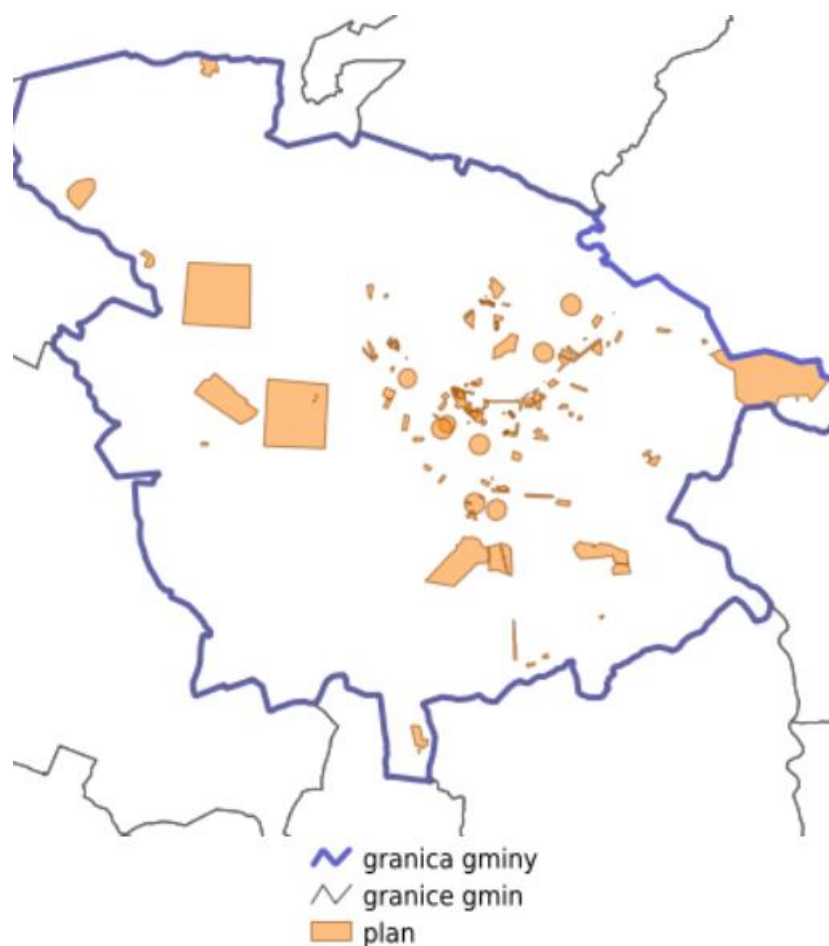
przyjętego uchwałą nr XIX/260/20 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 26 lutego 2020 r. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu trwały prace nad projektem zmiany Studium w zakresie wskazanym w ww. uchwałach.

Ryc. 10. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w Gminie Oborniki

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oborniki.

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze gminy Oborniki obowiązuje 113 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają 4,02% powierzchni Gminy. Zasięg planów na tle Gminy obrazuje rycina poniżej.

Ryc. 11. Zasięg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Oborniki

Źródło: <https://oborniki.e-mapa.net/wykazplanow/>

Znikomy udział obowiązujących planów miejscowych w powierzchni Gminy przekłada się na liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Gminie. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2016-2020 w Gminie Oborniki wydawano średnio ok. 240 takich decyzji rocznie (najwięcej w 2016 roku), co w przełożeniu na 1 tysiąc mieszkańców wynosiło średnio nieco ponad 7 decyzji rocznie i do 2017 roku przewyższało średni współczynnik w powiecie. Z analizy danych historycznych zauważalny jest ogólny trend spadkowy pod względem wydawanych decyzji o warunkach zabudowy – w 2020 roku wydano o blisko połowę mniej w porównaniu do 2016 roku, co jest pozytywnym aspektem.

Tab. 1. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Oborniki	295	290	254	180	196
	powiat	468	481	452	381	375
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Oborniki	8,67	8,51	7,44	5,27	5,73
	powiat	7,85	8,05	7,55	6,37	6,27

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

W Gminie Oborniki obowiązuje **Gminny Program Rewitalizacji Gminy Oborniki na lata 2016-2026** przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Obornikach nr XLVII/722/18 z dnia 28 lutego 2018 r. Celem Programu Rewitalizacji jest aktywizacja społeczno-gospodarcza Gminy i jej mieszkańców oraz możliwość wzrostu konkurencyjności miasta przez wzmocnienie funkcji administracyjnych, turystycznych, kulturalnych i usługowo-handlowych. Do zdegradowanych terenów na obszarze Gminy Oborniki zaliczono: Oborniki – rejon ul. Obrzyckiej, Oborniki – rejon ul. Czarnkowskiej, Oborniki – stare miasto, Oborniki – centrum, Oborniki – południe Warty, Oborniki – Obornicki Ośrodek Kultury, Oborniki – rejon ul. Staszica, Oborniki – wschód, Objezierze, Ocieszyn, Nieczajna, Wargowo, Kiszewo, Kowanówko – Miłowody, Kowanówko – szpital, Rożnowo – zespół parkowo-pałacowy, Rożnowo – kościół (łącznie to 2,88% powierzchni Gminy).

1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego obszar Gminy Oborniki należy do prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza Południowo-bałtyckie i makroregionu Pojezierze Wielkopolskie. Pojezierze Wielkopolskie znajduje się między pradolinami Wisły, Noteci i Warty na północy oraz Warty i Obry na południu. Teren Gminy Oborniki położony jest w granicach 4 mezoregionów. Północno-wschodnia część Gminy znajduje się w obrębie mezoregionu Kotlina Gorzowska. Część południowa Gminy znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie oraz Poznański Przełom Warty do Obornik. Pojezierze Gnieźnieńskie obejmuje pozostałą – środkową i południowo-wschodnią część Gminy i charakteryzuje się pasmem wzgórz i jezior związanych z poznańską fazą zlodowacenia wiślańskiego. Na powierzchni Pojezierza Gnieźnieńskiego występuje głównie glina morenowa, a powstałe na niej gleby należą głównie do brunatnoziemów.

Obszar Gminy pod względem hipsometrycznym uznaje się za urozmaicony. W północnej części Gminy teren wyniesiony jest średnio na wysokość około 70 m n.p.m. z lokalnymi wzniesieniami przekraczającymi 90 m n.p.m. W obrębie doliny Warty obserwuje się wysokości bezwzględne sięgające 45 m n.p.m., zaś w części centralnej i południowej wysokości bezwzględne przyjmują wartości od około 65 m n.p.m. do 100 m n.p.m., z najwyższym wzniesieniem 103,3 m n.p.m. zlokalizowanym w okolicach miejscowości Maniewo.

Krajobraz Gminy jest pochodzenia polodowcowego, a z uwagi na dawne zlodowacenia północnopolskie, stadiału głównego, fazy poznańskiej, tworzą obszary płaskie z często występującymi lokalnymi wzniesieniami i terenami pagórkowatymi. Przez centralną część Gminy przepływa rzeka Warta, której dolina stanowi odcinek przełomowy rzeki rozprzestrzeniający się od Mosiny do Obornik (Poznański Przełom Warty). Przez centrum miasta Oborniki płynie rzeka Wełna, która jest prawym dopływem Warty. Lewym dopływem głównej rzeki jest Samica Kierska.

Poza wymienionymi wyżej głównymi ciekami Gminy, sieć hydrograficzną budują liczne drobne ciek wodne (kanały, rowy melioracyjne) będące dopływami podstawowych cieków Obornik. W kwestii wód stojących poza licznymi oczkami wodnymi i małymi stawami w zachodniej części Gminy leży duży zbiornik wodny w Objezierzu.

Przebiegająca przez Gminę rzeka Warta jest regionalną drogą wodną, co pozwala na wykorzystanie jej na prowadzenie transportu wodnego. Wymaga to jednak odbudowania urządzeń oraz infrastruktury technicznej przy brzegach. Na ten moment istnieją dwa szlaki kajakowe:

- szlak wodny rzeką Wełną: Rogoźno – Oborniki o długości 32,0 km,
- szlak wodny rzeką Wartą: Poznań – Oborniki – Obrzycko.

Obok kajakarstwa prężnie rozwijane są motorowodniactwo oraz żeglarstwo, które proponuje Stowarzyszenie Wodniackie – APLAGA, skupiające miłośników sportów, rekreacji i turystyki wodnej.

Charakterystycznymi cechami klimatu obszaru Gminy kształtowanego masami powietrza morskiego oraz kontynentalnego, o niewielkiej zmienności, są: średnia temperatura roczna: 6,9-10,0 °C; liczba dni słonecznych: > 50; liczba dni pochmurnych: < 130; liczba dni mroźnych: 30-50; liczba dni z przymrozkami: 100-110; średnia liczba dni z pokrywą śniegu: 50-80 dni; długość okresu wegetacyjnego: 210-220 dni; średnia suma opadów atmosferycznych w ciągu roku: 550 mm. Na terenie Gminy Oborniki nie występują silne wiatry, blisko 43% wiatrów w skali rocznej zalicza się do wiatrów słabych.

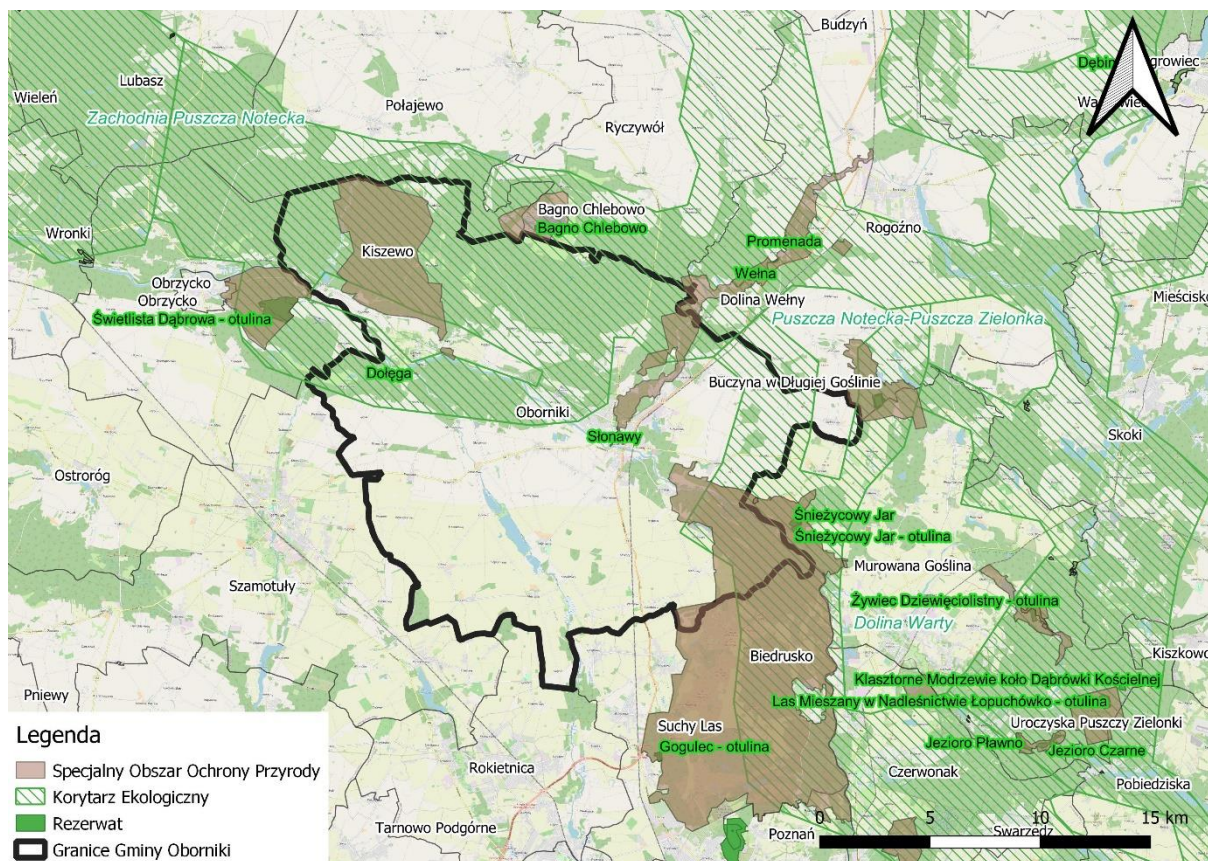
Tereny użytkowane rolniczo, leżące na wysoczyźnie morenowej charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi i stosunkowo równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i odpowiednim przewietrzeniem.

Typy gleb na obszarze Gminy Oborniki są ściśle związane z układem utworów powierzchniowych, czyli z procesami geologicznymi oraz z oddziaływaniem biotycznym. Przeważają tu gleby wysokich klas bonitacyjnych II, IIIa i IIIb (32%) a także gleby klasy średniej IVa i IVb (36%).

Większość lasów w Gminie podlega Nadleśnictwu Oborniki (leśnictwa Bębniąt, Roźnowo, Nowołoskoniec, Niemiechkowo, Podlesie, Maryłówka, Kiszewko). Pozostałe lasy podlegają Nadleśnictwu Łopuchówko (leśnictwa Gołaszyn i Maniewo) i Ministerstwu Obrony Narodowej, zaś lasy prywatne zajmują powierzchnię ok. 609 ha. W Gminie wyróżnić można trzy duże kompleksy leśne:

- część północna – fragment Puszczy Noteckiej;
- część centralna i zachodnia – las pokrywający nadwarciańskie tereny sołectw Niemiechkowo,
- część południowo-wschodnia – kompleks leśny w sołectwie Maniewo.

Ryc. 12. Formy ochrony przyrody występujące na terenie Gminy Oborniki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Udział powierzchni Gminy objęty formami ochrony przyrody wynosi 49,88%. W granicach administracyjnych Gminy Oborniki występują:

- **Specjalne Obszary Ochrony (SOO)** – Kiszewo, Biedrusko, Dolina Wełny, Buczyna w Długiej Goślinie;
- **Rezerwaty Przyrody** – Słonawy oraz Dołęga;
- **Obszary Specjalnej Ochrony (OSO)** – Puszcza Notecka oraz Dolina Samicy;
- **Pomniki Przyrody.**

Tabela poniżej zawiera charakterystyczne cechy form ochrony przyrody na terenie Gminy Oborniki.

Tab. 2. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Oborniki

Forma ochrony Przyrody	Charakterystyka
Rezerwat „Dołęga”	Utworzony w 1958 roku. Rezerwat zajmują powierzchnię 3,47 ha i położony jest około 11 km na zachód od Obornik. Rezerwat utworzono w celu zachowania stanowiska skrzypu olbrzymiego.
Rezerwat „Słonawy”	Rezerwat o łącznej powierzchni 2,92 ha, został utworzony w 1957 roku i jest położony na terenie Miasta Oborniki. Zasięgiem obejmuje odcinek rzeki Wełny o długości ponad 1 km od Młyna Słonawy do ujścia oraz prawy brzeg Warty. Rezerwat utworzono w celu ochrony miejsc tarliskowych łososia (<i>Salmosalar</i>) i troci wędrowniej.

<p>„Biedrusko” (kod obszaru: PLH300001) - specjalny obszary ochrony siedlisk mający znaczenie dla wspólnoty</p>	<p>Całkowita powierzchnia ustanowionego obszaru wynosi 9.641,66 ha, z czego na obszar położony w Gminie Oborniki przypada 1860 ha (19,3%). Charakterystyczną cechą obszaru jest sieć licznych rowów z okresowo zanikającą wodą. Obecne są również małe i średniej wielkości jeziora, starorzecza, a także liczne drobne oczka wodne.</p>
<p>„Kiszewo” (kod obszaru: PLH300037) - specjalny obszary ochrony siedlisk mający znaczenie dla wspólnoty</p>	<p>Całkowita powierzchnia ustanowionego obszaru wynosi 2.301,1 ha i obejmuje kolonię rozrodczą nocka dużego Myotismyotis, gatunku z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zlokalizowaną na strychu w kościoła pw. Najświętszego Serca Jezusa i św. Anny w Kiszewie oraz 2 potencjalne obszary żerowisk położone na terenie lasów Puszczy Noteckiej.</p>
<p>„Dolina Wełny” (kod obszaru: PLH300043) - specjalny obszary ochrony siedlisk mający znaczenie dla wspólnoty</p>	<p>Obszar o ogólnej powierzchni 1.447,0 ha chroni obszar doliny o długości 14 km od ujścia Strugi Sokołowskiej do ujścia Wełny do Warty, pomiędzy miejscowościami Rogoźno i Oborniki. Wzdłuż samej rzeki znajdują się fragmenty grądów, łęgów i ekstensywnie użytkowanych łąk. Rzeka charakteryzuje się dużymi spadkami i silnym nurtem, co sprawia, że występuje tu flora i fauna charakterystyczna dla krainy brzany. Obszar chroni także przyujściowe fragmenty rzek Strugi Sokołowskiej, Flinty i Zaganki.</p>
<p>„Dolina Samicy” (kod obszaru: PLB300013) – obszar specjalnej ochrony ptaków</p>	<p>Całkowita powierzchnia ustanowionego obszaru wynosi 2.390,98 ha, z czego na obszar położony w Gminie Oborniki przypada 1148 ha (48%). Ostoja Dolina Samicy obejmuje głównie pola uprawne, wilgotne łąki, trzcinowiska oraz naturalne i sztuczne oczka wodne. górnego i środkowego biegu rzeki Samicy, która jest lewym dopływem Warty. Występują tutaj również niewielkie kompleksy leśne, głównie w postaci borów mieszanych, a także fragmenty dąbrów, grądów i olsów. W ostoi Dolina Samicy stwierdzono występowanie co najmniej 19 lęgowych gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.</p>
<p>„Buczyna w Długiej Goślinie” (kod obszaru: PLH300056) – obszar specjalnej ochrony siedlisk</p>	<p>Obszar obejmuje zachodni, prawie 800-hektarowy, fragment zwartego kompleksu leśnego położonego między Rogoźnem a Murowaną Gośliną. Dominującym typem roślinności leśnej są lasy bukowe występujące przeważnie na glebach brunatnych właściwych wylugowanych, płowych zbrunatniałych i płowych opadowo-glejowych. murszowo-mineralne.</p>
<p>„Puszcza Notecka” (kod obszaru: PLB300015) - obszar specjalnej ochrony ptaków</p>	<p>„Puszcza Notecka” to obszar specjalnej ochrony ptaków. Całkowita powierzchnia ustanowionego obszaru wynosi 178.255,77 ha, z czego na obszar położony w Gminie Oborniki przypada około 1.1040 ha (6,2%). Obszar stanowi zwarty, jednolity kompleks leśny w międzyrzeczu Noteci i Warty. Jest to największy w Polsce obszar wydm śródlądowych, głównie o wysokości 20-30 m, maksymalnie do 98 m n.p.m. Na terenie ostoi występuje co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).</p>
<p>Pomniki przyrody</p>	<p>To pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami. Na terenie Gminy Oborniki wyznaczono 124 pomników przyrody, wśród których wyróżnia się głównie dęby, buki, lipy oraz olsze.</p>

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Oborniki na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.

Szacuje się, że pierwsze ślady człowieka w okolicach dzisiejszych Obornik sięgają 12 tysięcy lat wstecz. Osadnictwo na tym terenie rozwinęło się od czasów pierwszych Piastów i związane było z pobliskim grodem wczesnośredniowiecznym, broniącym przepraw przez Wartę i Gniezno od północnej strony, oraz z późniejszą kasztelanią Radzim. Po raz pierwszy Oborniki pojawiły się w źródłach historycznych w roku 1292, natomiast prawa miejskie Oborniki zyskały w 1339 roku. W XIV wieku Oborniki był miastem królewskim i siedzibą starosty. Nastąpił rozwój rzemiosła i handlu. Po drugim rozbiorze Oborniki weszły w skład Państwa Pruskiego, wówczas miasto stało się stolicą powiatu. Miasto znalazło się przez krótki czas w granicach Księstwa Warszawskiego, jednak po upadku Napoleona znalazło się znów w granicach Prus. Mieszkańcy Obornik walczyli o niepodległość w Powstaniu Listopadowym i Styczniowym, a także w 1848 roku podczas Wiosny Ludów. W 1814 roku w mieście miał miejsce duży pożar. Dalsza część XIX wieku stanowiła dla Obornik rozkwit gospodarczy. W drugiej połowie XIX wieku Oborniki zyskały pierwsze połączenie kolejowe z Poznaniem i Piłą, a w 1897 roku powstał Spółdzielczy Bank Ludowy. W czasie II Wojny Światowej w mieście aktywnie działała podziemna organizacja harcerska Szare Szeregi. W latach 1975-1998 Oborniki administracyjnie należały do województwa poznańskiego, a po reformie administracyjnej w 1999 roku stały się siedzibą powiatu. Obecnie stanowią ośrodek przemysłowy i usługowy.²

Bogata historia Gminy przekłada się na obecność zabytkowych obiektów o wysokich walorach artystycznych, jak i historycznych. Część z nich została wpisana do Rejestru Zabytków Województwa Wielkopolskiego (stan na dzień 30 września 2021):

- **Oborniki:** układ urbanistyczny, nr rej.: 545/49/A z 23.02.1956, kościół par. pw. Wniebowzięcia NMP, ul. Kościelna, XV/XVI, 1814, nr rej.: 2395/A z 12.12.1932, kościół fil. pw. Świętego Krzyża, ul. Zwycięstwa, szach., 1766, nr rej.: 1217/A z 3.09.1970, kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. par. pw. św. Józefa, ul. Lipowa 10, XIX/XX, nr rej.: 2233/A z 19.05.1992, skrzydło d. klasztoru franciszkanów, ob. magazyn, ul. Sądowa, 1768, nr rej.: 1169/A z 17.07.1970;
- **Bąblin:** zespół dworski, ob. dom misyjny misjonarzy: willa, pocz. XX nr rej.: 2153/A z 19.04.1988, park, poł. XIX, nr rej.: 2078/A z 29.03.1986;
- **Gołaszyn:** pałac, 2 poł. XVIII, k. XIX, nr rej.: 1584/A z 29.07.1974, spichrz, szach., 2 poł. XIX, nr rej.: j.w.
- **Gołębowo:** zespół dworski, XIX: dwór, nr rej.: 1081/A z 18.04.1970 oraz park, nr rej.: 1965/A z 19.11.1984;
- **Górka:** zespół dworski, 2 poł. XIX: dwór, nr rej.: 2112/A z 17.10.1986 oraz park, nr rej.: 1963/A z 26.10.1984;
- **Kowanowo:** park dworski, nr rej.: 1956/A z 23.10.1984;
- **Kowanówko:** zespół szpitalny, 1901-1926, nr rej.: 2297/A z 24.02.1994: budynek administracyjno-gospodarczy, pawilon I, pawilon II, pawilon III, budynek gospodarczy, willa lekarza, przytułek, domy mieszkalne 1 i 2, 3 leżakownie; park, nr rej.: 1957/A z 28.10.1984; zespół dworski Dąbrowskich, ul. Miłowody 6, nr rej.: 2221/A z 10.01.1992:

---

² Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Oborniki na lata 2016-2020

dwór, poł. XIX, oficyna, 2 poł. XIX, park z alejami dojazdowymi, XIX, park sanatoryjny „Miłowody”, XIX-XX, nr rej.: 1964/A z 16.11.1984 i z 11.07.2003;

- **Lulin:** park, pocz. XX, nr rej.: 1839/A z 2.03.198;
- **Łukowo:** kościół pw. św. Michała Archanioła, drewn., 1780, nr rej.: 2392/A z 12.12.1932; zespół pałacowy: pałac, pocz. XIX, 1877, nr rej.: 306/A z 17.10.1968 park, XIX, nr rej.: kl.10-83/39/58 z 14.11.1958 oraz 1944/A z 4.05.1984, spichrz, 1 poł. XIX, nr rej.: 306/A z 17.10.1968;
- **Maniewo:** kościół par. pw. św. Mikołaja, 1876, nr rej.: 2201/A z 11.10.1990, brama-dzwonnica, nr rej.: j.w., ogrodzenie, nr rej.: j.w;
- **Nieczajna:** park dworski, pocz. XX, nr rej.: 1966/A z 5.12.1984;
- **Niemieczkowo:** zespół dworski, XVIII-XIX, nr rej.: 2616/A z 3.02.1997: dwór, szach. park;
- **Objezierze:** kościół par. pw. św. Bartłomieja, XIII-XVI, nr rej.: 2394/A z 12.12.1932; plebania, 1 poł. XIX, 1906, nr rej.: 1097/A z 29.04.1970, zespół pałacowy, nr rej.: 307/A z 17.10.1968: pałac, 1792-98, 1841, 1905-06, park, k. XVIII – XIX, dom ogrodnika, XIX, nr rej.: 2310/A z 9.08.1994; dom ludowy, ob. szkoła, 1910, nr rej.: 2646/A z 8.05.1998;
- **Oborniki – Rudki:** zespół dworski, XIX/XX, nr rej.: 1694/A z 4.04.1975: dwór, 1903, park, podwórze z zabudowaniami gospodarczymi i stawem, nr rej.: 1962/A z 19.11.1984: stajnia z kuźnią, obora magazyn paszowy;
- **Ocieszyn:** kaplica pw. św. Wawrzyńca, 2 poł. XIX, 1910. 1978, nr rej.: 875/Wlkp/A z 10.12.2012, ogrodzenie, mur., nr rej.: j.w.; zespół dworski, k. XVIII: dwór, nr rej.: 1082/A z 18.04.1970, park, nr rej.: 1585/A z 29.07.1974;
- **Popówko:** park dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 830/Wlkp/A z 10.09.1985 i z 14.12.2010;
- **Rożnowo:** kościół par. pw. św. Katarzyny, 1798, nr rej.: 1509/A z 11.04.1974, park, ok. 1780, nr rej.: 1943/A z 4.05.1984;
- **Ruks Młyn:** 2 domy mieszkalne w zespole d. młyna, nr rej.: 2617/A z 3.02.1997: młynarzędzownia, k. XVIII, dworek, 2 poł. XIX;
- **Stare Osowo:** park, 1935-37, nr rej.: 1959/A z 15.10.1984;
- **Stobnica:** młyn wodny, pocz. XX, nr rej.: 2172/A z 5.06.1989
- **Urbanie:** zespół dworski, XIX/XX: dwór, nr rej.: 2109/A z 17.10.1986, park z aleją, nr rej.: 2015/A z 21.08.1985;
- **Wargowo:** zespół dworski, nr rej.: 1410/A z 1.03.1973: dwór, 1889, park, 2 poł. XIX.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

W latach powojennych w Obornikach silnie rozwijał się przemysł, powstawały duże zakłady produkcyjne. Ich miejsce po latach przemian ustrojowych zajęły małe i średnie firmy. Dziś siłą gospodarczą Gminy Oborniki jest wiele przedsiębiorstw, które najliczniej powstawały właśnie w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia. Mają one już ugruntowaną pozycję, stale jednak udoskonalają swoje technologie, zdobywają certyfikaty potwierdzające jakość wyrobów, doskonale radzą sobie również na rynkach europejskich. Atrakcyjną lokalizację oraz przyjazne warunki rozwoju doceniły także duże, światowe marki, jak Dt Swiss-Polska Sp. z o.o. (wytwarzanie komponentów rowerowych), Ruukki Polska (produkty budowlane) oraz SSAB (produkcja stali). W Obornikach niezwykle silnie rozwinięta jest branża tapicerska. Obornickie meble, dzięki swej bogatej tradycji i doskonałej jakości są pożądanym produktem w wielu krajach europejskich.

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu obornickiego w latach 2017-2021. Na terenie powiatu największą zmianę obserwuje się na terenie Gminy Oborniki, gdzie liczba zarejestrowanych podmiotów wzrosła o 522 na przestrzeni analizowanych lat. W Gminie Rogoźno zmiana ta wynosiła 184, natomiast w Gminie Ryczywół najmniej – 106. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Oborniki stanowiły zatem w 2021 roku 65,1% (4 701) wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących działalność w powiecie obornickim. Udział ten ułożył Gminę na 1 miejscu w powiecie, następną była Gmina Rogoźno z udziałem 26,1% (1 889 podmiotów) i Gmina Ryczywół o udziale 8,8% z liczbą podmiotów – 636.

Tab. 3. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie obornickim w latach 2017-2021

JST	2017		2021		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2017-2021
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
Powiat obornicki	6 414	100,0%	7 226	100,0%	812
Oborniki	4 179	65,2%	4 701	65,1%	522
Rogoźno	1 705	26,6%	1 889	26,1%	184
Ryczywół	530	8,3%	636	8,8%	106

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy Oborniki, najwięcej podmiotów działa w sekcji budownictwa (1032) oraz handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych, włączając w to motocykle (951). Udział tych dwóch sekcji w ogóle wyniósł kolejno 22% i 20%. Wiele podmiotów, bo 540 działało w przetwórstwie przemysłowym. Szczegóły ukazuje tabela poniżej.

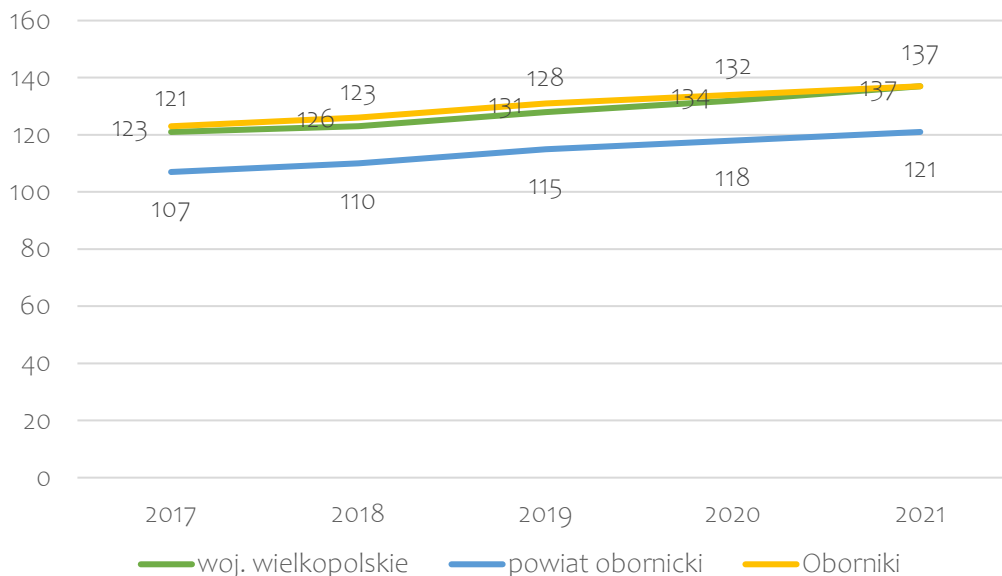

Tab. 4. Podmioty działające na terenie Gminy Oborniki w 2021 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA F Budownictwo	1 032	22%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	951	20%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	540	12%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	368	8%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	298	6%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	250	5%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	222	5%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	214	5%
SEKCJA P Edukacja	160	3%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	133	3%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	104	2%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	101	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	101	2%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	94	2%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	58	1%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	26	1%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	14	0%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	0%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	2	0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

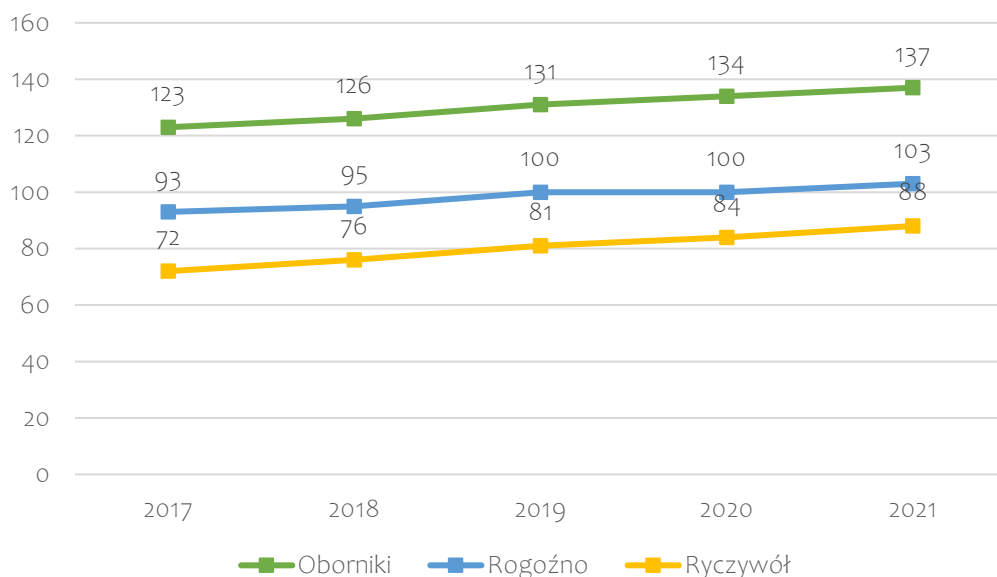
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższej rycinie przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Oborniki na tle powiatu i województwa. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wartość wskaźnika dla Gminy Oborniki w 2020 (137 przedsiębiorstw) jest wyższa niż średnia dla powiatu (121 przedsiębiorstw) i na tym samym poziomie, jak średnia dla województwa. Dla wszystkich jednostek obserwuje się systematyczny wzrost wskaźnika na przestrzeni analizowanych lat.

Ryc. 13. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Oborniki na tle powiatu i województwa
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

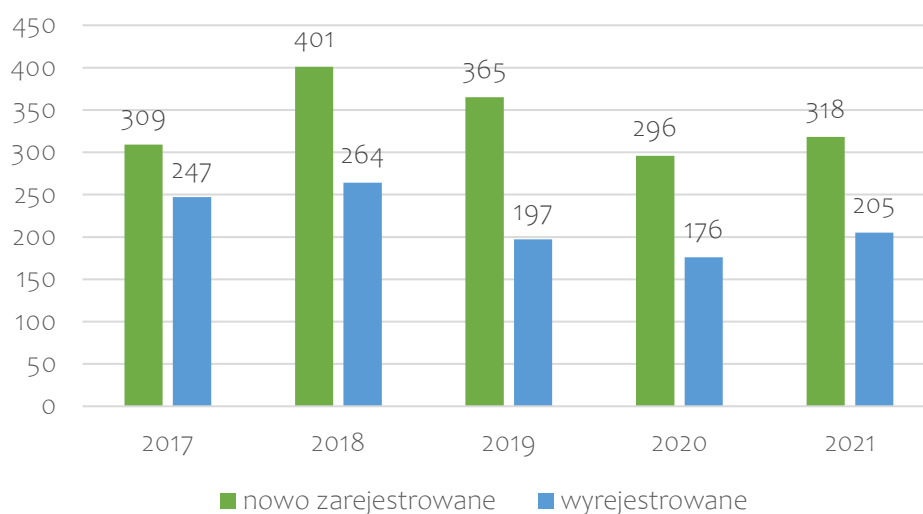
Wśród porównywanych gmin z powiatu obornickiego, Gmina Oborniki zdecydowanie się wyróżnia. W 2021 roku wskaźnik dla Gminy Rogoźno wyniósł 103 podmioty na 1 tys. mieszkańców, natomiast dla Gminy Ryczywół zaledwie 88.

Ryc. 14. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Oborniki na tle gmin powiatu obornickiego
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

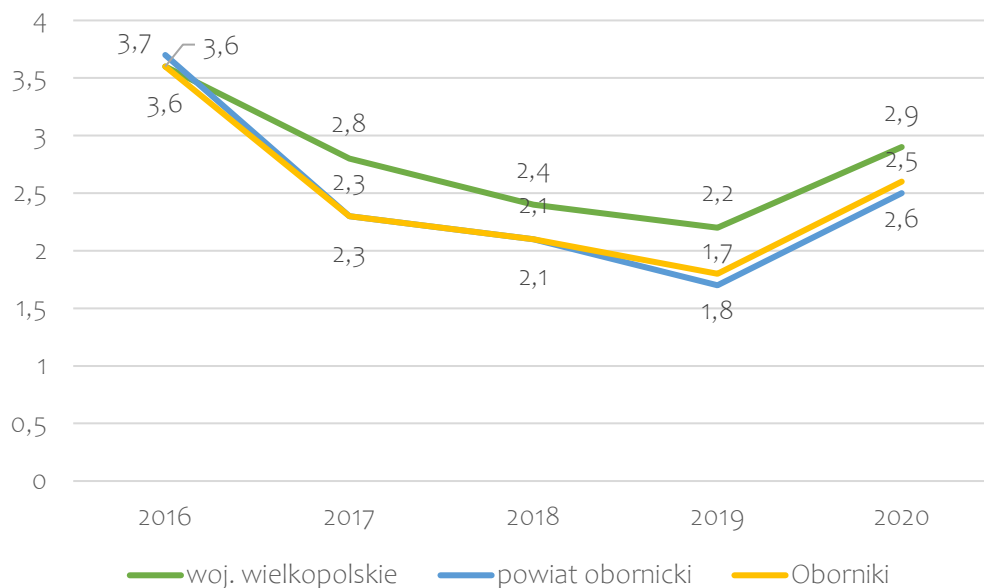
Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Oborniki. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2017-2021. Warto także zwrócić uwagę, że na przestrzeni lat

liczba nowo zarejestrowanych podmiotów znacznie przewyższała liczbę wyrejestrowanych, choć różnica ta od 2019 roku zaczyna się zmniejszać. Zauważalne są jednak wahania w liczbach.

Ryc. 15. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Oborniki na tle powiatu i województwa
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój gospodarczy jednostki wiąże się również z rynkiem pracy. Możliwość stabilnego zatrudnienia oraz posiadania satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na rycinie poniżej przedstawiono kształtowanie się udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Oborniki. Dane te zestawiono ze średnimi dla powiatu i województwa w latach 2016-2020. Można na nim zaobserwować, że do 2019 roku zauważalny był trend malejący w Gminie Oborniki w zakresie liczby bezrobotnych zarejestrowanych (z poziomu 3,7% w roku 2016, do poziomu 1,7% w roku 2019). Jednak od roku 2019 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia zaczęła ponownie rosnać do poziomu 2,5% w roku 2020. Jednocześnie podobną tendencję w kształtowaniu się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie obornickim oraz województwie wielkopolskim.

Ryc. 16. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Oborniki na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według Barometru Zawodów 2022 w Gminie Oborniki zauważa się deficyt w następujących zawodach:

- elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy,
- fizjoterapeuci i masażyści,
- kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych,
- krawcy i pracownicy produkcji odzieży,
- logopedzi i audiofonolodzy,
- murarze i tynkarze,
- nauczyciele języków obcych i lektorzy,
- pielęgniarki i położne,
- psychologodzy i psychoterapeuci,
- ratownicy medyczni,
- robotnicy budowlani,
- samodzielni księgowi,
- spawacze,
- robotnicy obróbki drewna i stolarze,
- tapicerzy,
- monterzy konstrukcji metalowych,
- nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych.

W prognozie dla powiatu obornickiego nie ma żadnego zawodu nadwyżkowego, czyli takiego, w którym jest więcej specjalistów niż miejsc pracy. W latach wcześniejszych na tej liście znajdowali się ekonomiści i informatycy.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Infrastruktura drogowa i komunikacja

W obrębie Gminy Oborniki położonych jest 15,404 km dróg krajowych, 28,160 km dróg wojewódzkich, 144,188 dróg powiatowych, 137,09 km dróg gminnych, 121,47 km dróg pozostałych, w tym nieutwardzonych 147,91 km.

Głównym szlakiem komunikacyjnym jest droga krajowa nr 11 relacji Poznań – Oborniki – Piła, będąca również główną arterią aglomeracji poznańskiej i Dolnego Śląska prowadzącą nad morze. Droga krajowa 11 łączy się od południa z drogą ekspresową S11, która stanowi obwodnicę zachodnią Poznania i łączy się z autostradą A2 i drogą ekspresową S5 do Wrocławia. Tym samym największe natężenie ruchu obserwowane jest głównie w sezonie wakacyjnym, a wąskie gardło, którym jest most na Warcie, paraliżuje ruch w całym regionie. W godzinach największego ruchu miasto jest nieprzejezdne, zwiększa się emisja pyłów do atmosfery, co powoduje hałas i wpływa na obniżenie bezpieczeństwa na drogach, tym samym zmniejszając komfort życia mieszkańców.

Ważną inwestycją w tym zakresie będzie budowa obwodnicy Oborniki (odcinek drogi ekspresowej S11), która rozprowdzi ruch lokalny i tranzytowy z miasta.

Drogę krajową uzupełniają drogi wojewódzkie: DW178, która łączy Oborniki z Wałczem (zachodniopomorskie) oraz DW187 łącząca Murowaną Goślinę z Pniewami.

Przez teren Gminy przebiega 29 dróg powiatowych o relacjach:

- 1343P Boruszyn – Podlesie,
- 1847P Obrzycko – Sycyn – Jaryszewo – granica powiatu szamotulskiego,
- 1857P Popowo – Górka,
- 2025P Ninino – Parkowo – Uchorowo,
- 2028P Rogoźno – Boguniewo – Szczytno – Roźnowo,
- 2035P Roźnowo – Pacholewo,
- 2036P Pacholewo – Białężyn,
- 2037P Jaracz – Roźnowice – Roźnowo do ul. Marszewickiej,
- 2042P Podlesie – Ludomy,
- 2043P Podlesie – Wypalanki – Kiszewo,
- 2044P Kiszewo – Sławienko – Chrustowo,
- 2045P Sławienko – Niemieczkowo – Popówko,
- 2046P Sycyn – Popówko,
- 2047P Popówko – Popowo,

- 2048P Chrustowo – Pamiątkowo,
- 2049P Górka – Objezierze – Bogdanowo,
- 2050P Oborniki – Uścikowo – Wymysłowo – Objezierze,
- 2051P Objezierze – Kowalewko – Ocieszyn,
- 2052P Uścikowo – Bogdanowo,
- 2053P Lulin – Nieczajna – Kowalewko,
- 2054P Nieczajna – Sepno,
- 2055P Oborniki – Gołaszyn – Świerkówki – Wargowo – Kowalewko,
- 2056P Podlesie – Nowołoskoniec – Słonawy,
- 2057P Bąblin – Nowołoskoniec,
- 2058P Nowołoskoniec – Dąbrówka Leśna,
- 2059P Dąbrówka Leśna – Kowanówko – Oborniki,
- 2060P Kowanówko – skrzyżowanie z drogą nr 2059P,
- 2061P Wargowo – Gołęczewo,
- 2427P Zielątkowo – Żydowo.

Stacje i przystanki kolejowe znajdują się w miejscowościach: Bogdanowo (przystanek kolejowy), Oborniki Wielkopolskie (stacja kolejowa), Oborniki Wielkopolskie Miasto, Rożnowo (przystanek kolejowy) oraz Wargowo (stacja kolejowa).

W 2021 roku Gmina Oborniki udzieliła pomocy finansowej Województwu Wielkopolskiemu w formie dotacji w kwocie 215 314,19 zł na zadanie pn. *Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie ilości połączeń kolejowych*. Połączenia będą realizowane na linii komunikacyjnej Poznań Główny – Piła, na odcinku Poznań Główny – Rogoźno Wielkopolskie. Strony umowy ustaliły, że na wskazanym odcinku kursować będzie w dni robocze, nie mniej niż 15 par pociągów na dobę.

Gmina Oborniki jest także organizatorem lokalnego transportu zbiorowego – autobusowej komunikacji publicznej. W 2021 roku sieć komunikacyjna obejmowała 15 linii autobusowych ponad 200 przystanków. 2021 roku liczba pasażerów wyniosła prawie 269 000 i utrzymała się na podobnym poziomie, jak w roku 2020. Ze względu na pandemię koronawirusa, zauważalny był znaczny spadek liczby korzystających z gminnych przewozów pasażerskich w porównaniu z rokiem 2019 – 419 000, 2018 – 452 000, czy 2017 – 366 000. W 2021 roku obsługą wszystkich linii zajął się nowy operator, który wprowadził 10 nowych, niskopodłogowych autobusów. Oprócz terenu Gminy Oborniki – na podstawie obowiązujących porozumień – obornicka autobusowa komunikacja publiczna dociera również do Suchego Lasu, Rogoźna, Murowanej Gośliny i Szamotuł. Miejscowościami obsługiwanymi przez transport zbiorowy są: Bąblin, Bąblinek, Bąbliniec, Bogdanowo, Chłudowo, Chrustowo, Dąbrówka Leśna, Dziewcza Struga, Garbatka, Gołaszyn, Gołębowo, Górka, Jaracz, Kiszewko, Kiszewo, Kowalewko, Kowanowo, Kowanówko, Ludwikowo, Lulin, Łukowo, Maniewo, Marszewiec,

Nieczajna, Niemieczkowo, Nowołoskoniec, Objezierze, Oborniki, Ocieszyn, Osowo, Pacholewo, Parkowo, Popówko, Rogoźno, Rożnowo, Ruda, Sławienko, Słonawy, Stobnica, Szamotuły, Ślepuchowo, Świerkówki, Urbanie, Uścikowo, Wargowo, Wełna, Wychowaniec, Zięlątkowo, Żemiki.

Ryc. 17 Schemat sieci przewozów pasażerskich organizowanych przez Gminę Oborniki
Źródło: Raport o stanie Gminy Oborniki za rok 2021.

Gmina Oborniki w 2021 roku przystąpiła do związku powiatowo-gminnego „Wielkopolski Transport Regionalny”, który utworzyły 23 jednostki samorządu terytorialnego (Miasto Poznań oraz Powiaty: Grodzicki, Kościański, Nowotomyski, Obornicki, Poznański i Gminy: Buk, Czempień, Dopiewo, Duszniki, Grodzisk Wielkopolski, Kórnik, Kuślin, Miedzichowo, Międzychód, Mosinę, Oborniki, Rogoźno, Stęszew, Suchy Las, Śmigiel, Śrem, Tarnowo Podgórne). Zadaniem Związku jest zaspokajanie potrzeb Uczestników Związku w zakresie publicznego transportu zbiorowego w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich.

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucją) mieszkańców Gminy w wodę i odprowadzanie ścieków komunalnych z jej terenu jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Obornikach Sp. z o. o.

Oczyszczanie ścieków komunalnych realizowane jest za pomocą oczyszczalni ścieków w Obornikach, która zlokalizowana jest w zachodniej części miasta. Obiekt jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną dostosowaną do usuwania związków biogenych metodą zintegrowanego usuwania związków węgla, azotu i fosforu w procesie niskoobciążonego osadu czynnego, z przeróbką osadów. Maksymalna przepustowość oczyszczalni wynosi 5 520 m³ na dobę. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Warta. Ścieki dopływają do oczyszczalni systemami kanalizacyjnymi z terenu Obornik, Kowanówka, Roźnowa, Pacholewa, Łukowa, Marszewca, Dąbrówki Leśnej, Słonaw, Nowołoskońca, Bogdanowa, Bąblińca, Gołaszyna, Kowanowa, Chrustowa i Urbania, Uścikowa, Objezierza, Ocieszyna, Świerkówki, Lulina, Wargowa, Nieczajny, Kowalewka, a także z Popówka – wsi nieobjętej granicami wyznaczonej Aglomeracji Oborniki. Oczyszczalnia przyjmuje również nieczystości ciekłe dowożone samochodami asenizacyjnymi.

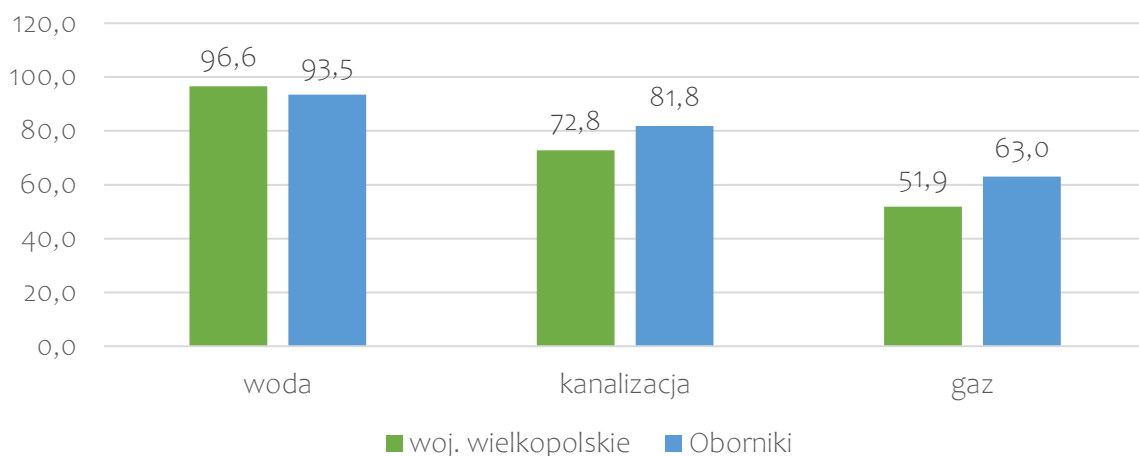
Z uwagi na rozwój terenów mieszkaniowych i bliskość Poznania w najbliższych latach konieczne będą inwestycje w zakresie modernizacji i rozbudowy oczyszczalni.

Wodna pitna jest pozyskiwana głównie z własnych ujęć podziemnych, które są zlokalizowane na terenie Stacji Uzdatniania Wody w Obornikach, Nieczajnie, Maniewie, Pacholewie i Wypalankach.

Podmiotem odpowiedzialnym za dostarczanie gazu na terenie Gminy Oborniki jest PSG Sp. z o. o. Oddział Poznań, a miejscowości z dostępem do sieci to: Oborniki, Bogdanowo, Dąbrówka Leśna, Gołaszyn, Kowanowo, Kowanówko, Łukowo, Marszewiec, Objezierze, Roźnowo, Słonawy, Świerkówki, Uścikówiec, Wargowo.

Poniżej zaprezentowano analizę procentowego udziału korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej w Gminie Oborniki na tle województwa wielkopolskiego. Poziom zwodociągowania w Gminie Oborniki wyniósł w 2020 roku 93,5%, co daje niższy udział niż w województwie (96,6%). Poziom skanalizowania w Gminie Oborniki (81,8%) jest natomiast wyższy niż średnio w województwie (72,8%). Sytuacja wygląda analogicznie w przypadku korzystających z sieci gazowej – w Gminie Oborniki jest to 63%, a w województwie wielkopolskim 51,9%.

Ryc. 18. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Oborniki w 2020 roku na tle województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Oborniki jest podmiot wyłoniony w drodze przetargu. Wymagania w zakresie utrzymania porządku i czystości na terenie Gminy reguluje Uchwała Nr XXXVIII/486/21 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 27 października 2021 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Oborniki.

Gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi objęte zostały tylko nieruchomości zamieszkałe oraz nieruchomości mieszane (w części zamieszkałe, w części niezamieszkałe). Nieruchomości niezamieszkałe mają obowiązek zawarcia umowy indywidualnie z firmami posiadającymi wpis do Rejestru Działalności Regulowanej.

Zbieranie odpadów komunalnych odbywa się w 5 frakcjach: papier, szkło, tworzywa sztuczne odbierane są co 4 tygodnie; bioodpady: od grudnia do marca odbierane są co 2 tygodnie, od kwietnia do listopada raz w tygodniu; odpady zmieszane odbierane są co 2 tygodnie. Ponadto w mieście Oborniki funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. przy ul. Lipowej 19.

W drugiej połowie 2021 roku rozpoczęto wdrożenie nowego systemu gospodarowania odpadami dla Gminy Oborniki polegające na przyjmowaniu deklaracji, udzielaniu informacji, ustalaniu indywidualnych numerów kont i rozstrzyganie bieżących problemów związanych z odbiorem odpadów. Dla obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi stworzona została strona internetowa www.gok.oborniki.pl, na której znalazły się najważniejsze

informacje związane z nowym systemem oraz harmonogramy wywozu odpadów. Na stronie uruchomiony został również kalkulator „Przyjazne deklaracje”, dzięki któremu w prosty i bezpieczny sposób można było prawidłowo wypełnić deklarację online. Do obsługi systemu zgłaszania reklamacji i innych potrzeb np. braku wywozu czy zgłoszenia dodatkowych pojemników udostępniony został adres mailowy. Ponadto informacje na temat harmonogramów wywozu udostępnione zostały poprzez aplikację mobilną „Moja Okolica”.

W poniżej tabeli przedstawiony został stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Oborniki w latach 2016-2021. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów zbieranych z obszaru Gminy zwiększyła się. Udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych corocznie się zwiększał z poziomu 13% w 2016 roku do poziomu 15% w 2021 roku.

Analizie poddane zostały również poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Gmina Oborniki osiągała wymagania dotyczące poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nie przekroczył wymaganego poziomu w latach 2016 i 2017, jednak w kolejnych był już na wysokim poziomie.

Tab. 5. Stan gospodarki odpadami w Gminie Oborniki latach 2016-2021

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		29822	29 886	30 083	29 897	30 144	29 772
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		11 382,21	13 278,19	12 415,30	12 629,38	13 268,79	15 010,80
zmieszane		8 650,12	9 118,06	8 497,05	8 453,52	8 213,94	8 243,28
segregowane		1 488,88	1 287,29	1 579,41	1 520,62	1 619,43	2 271,09
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		13%	10%	13%	12%	12%	15%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,38	0,44	0,41	0,42	0,44	0,50
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	gmina	24,3	27,3	50,25	50,13	55,17	43,13
	wymagany	18	20	30	40	50	b.d.
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	gmina	28,1	10,1	89,07	73,2	86,32	99,82
	wymagany	42	45	50	60	70	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Działalność w zakresie ochrony środowiska prowadzona jest w Gminie Oborniki w oparciu o następujące dokumenty:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oborniki,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Oborniki na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Oborniki na lata 2008-2032,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Oborniki,
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt dla Gminy Oborniki na rok 2021.

Program Ochrony Środowiska wyznacza następujące cele ekologiczne dla gminy Oborniki:

- Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
- Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych,
- Środowisko i edukacja. Rozwijanie postaw ekologicznych mieszkańców.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Oborniki na lata 2008-2032 realizowany był we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Obornikach. W Programie do 2021 roku udział wzięło 45 wnioskodawców z terenu Gminy i łącznie przekazano do unieszkodliwienia 101,190 Mg wyrobów azbestowych.

Do 2021 roku zakończono szereg działań ujętych w PGN, m.in.: budowę dróg ul. Modrzewiowej, Nowej w Dąbrówce Leśnej, Jaśminowej w Kowanówku; przebudowę ul. Wierzbowej, Kowanowskiej oraz Polnej, a także remont mostu na rzece Warta czy budowę nowego oświetlenia przy drogach gminnych.

Gmina współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Poznaniu w zakresie programu Czyste Powietrze. Program opiera się na udzieleniu dotacji osobie wnioskującej. Jego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych poprzez ich termomodernizację.

Ponadto w Gminie Oborniki funkcjonuje system monitoringu jakości powietrza. W 2021 roku na jej terenie zamontowanych było 10 specjalistycznych czujników mierzących jakość powietrza. Czujniki te zlokalizowane są na niżej wymienionych obiektach:

- Obornickie Centrum Sportu,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Wojska Polskiego w Obornikach,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Adama Mickiewicza w Obornikach,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. UNICEF w Obornikach,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrustowie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kiszewie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Maniewie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Objezierzu,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rożnowie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sycynie.

Dane na temat jakości powietrza, temperatury, wilgotności i ciśnienia oraz prognozowany odczyt na kolejne godziny z poszczególnych czujników dostępne są w zakładce wyodrębnionej na stronie internetowej Gminy.

W Gminie Oborniki prowadzona jest także ewidencja źródeł ciepła. Do końca 2021 roku do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków wprowadzono 1 168 deklaracji. Analizując poniższą tabelę zauważa się, że najczęściej budynków ogrzewanych jest paliwem stałym (węgiel, miął ekogroszek, ok. 47%), przybliżona liczba źródeł to źródła gazowe. Nadal jednak mało popularne jest korzystanie z energii elektrycznej, sieci ciepłej czy OZE.

Tab. 6. Ewidencja źródeł ciepła w Gminie Oborniki

Wyszczególnienie źródeł ciepła na podstawie przeprowadzonej ewidencji:	Liczba źródeł ciepła w gminie, w tym:	Liczba budynków	Liczba zakładów
Stałe (węgiel, miął, ekogroszek)	561	552	9
Gaz	464	445	19
Energia elektryczna	90	86	4
Sieć ciepła	7	5	2
OZE	55	54	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach (stan na dzień 31 grudnia 2021 r.).

W okresie 2015-2020 wydano szereg decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, do najważniejszych z nich należą:

- ROS-7624/ 13/07 – zmiana (przedłużeniu) koncesji Szamotoły 19/99/p z dnia 07.07.2005 r. ważnej do 07.07.2008 r. (pismo Ministra Środowiska z dnia 07.07.2005 r. znak Dge/MS/487-4914/2005 zał. nr 1) na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego;
- ROS.7624-61/08 – odkrywkowa eksploatacja udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego GOŁĘBOWO MD w miejscowości Gołębowo, gm. Oborniki na działkach nr 49/1, 50/1;

- ROS.7624-32/09 – stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji i punktu skupu surowców wtórnych na działce nr 40/1, obręb Urbanie;
- ROS.6220.26.2012 – eksploatacja odkrywkowa złoża kruszywa naturalnego GOŁĘBOWO MD, na działkach o nr ewidencyjnych nr 8, 19/1, 50/2, 50/1, 49/1 oraz części działki nr 49/4, obręb Gołębowo;
- ROS.6220.31.2013 – Stacja Demontażu Pojazdów na działce oznaczonej w ewidencji gruntów nr 756/6, w miejscowości Oborniki, Gmina Oborniki;
- ROS.6220.12.2014 – rozbudowa Fermy Antonin umożliwiającej chów świń w liczbie 392,1 DJP w miejscowości Antonin, gmina Oborniki na działce o numerze ewidencyjnym 53/10;
- ROS.6220.25.2014 - modernizacja gospodarstwa chowu świń na terenie działki nr 24 w m. Osowo Stare, Gmina Oborniki;
- ROS.6220.20.2015 - budowa budynku inwentarskiego do chowu trzody chlewnej oraz silosów paszowych z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce o nr ewid. 112/1, obręb Pacholewo, gmina Oborniki, powiat obornicki, województwo wielkopolskie;
- ROS.6220.65.2015 - montaż nowej linii do produkcji płyt warstwowych z rdzeniem poliuretanowym wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie firmy Ruukki Polska Sp. z o.o.,
- ROS.6220.4.2020 – rozbudowa Fermy Antonin umożliwiającej chów świń w liczbie 2147,3 DJP w miejscowości Antonin, Gmina Oborniki na działce o numerze ewidencyjnym 53/10 i 45/1, obręb Gołaszyn,
- ROS.6220.6.2020 - eksploatacja odkrywkowa złoża kruszywa naturalnego GOŁĘBOWO MD w jego nowych granicach na działkach ewidencyjnych o nr 8, 19/1, 22/1, 49/1, 49/2, 49/3, 49/4, 50/2, 50/1 obręb Gołębowo,
- ROS.6220.15.2020 – uruchomienie i adaptacja istniejącej zabudowy pod stację demontażu pojazdów oraz miejsce demontażu pojazdów z uwzględnieniem miejsca do lakierowania pojazdów oraz przetwarzania katalizatorów w miejscowości Urbanie, Gmina Oborniki.

Ochrona przyrody w Gminie Oborniki jest realizowana także poprzez sadzenie drzew i krzewów w zadrzewieniach. Na dzień 31 grudnia 2021 roku na terenach miasta zasadzono 38 szt. drzew oraz 50 szt. krzewów, na terenach wiejskich natomiast aż 55 szt. drzew.

2.3. Stan finansów samorządowych

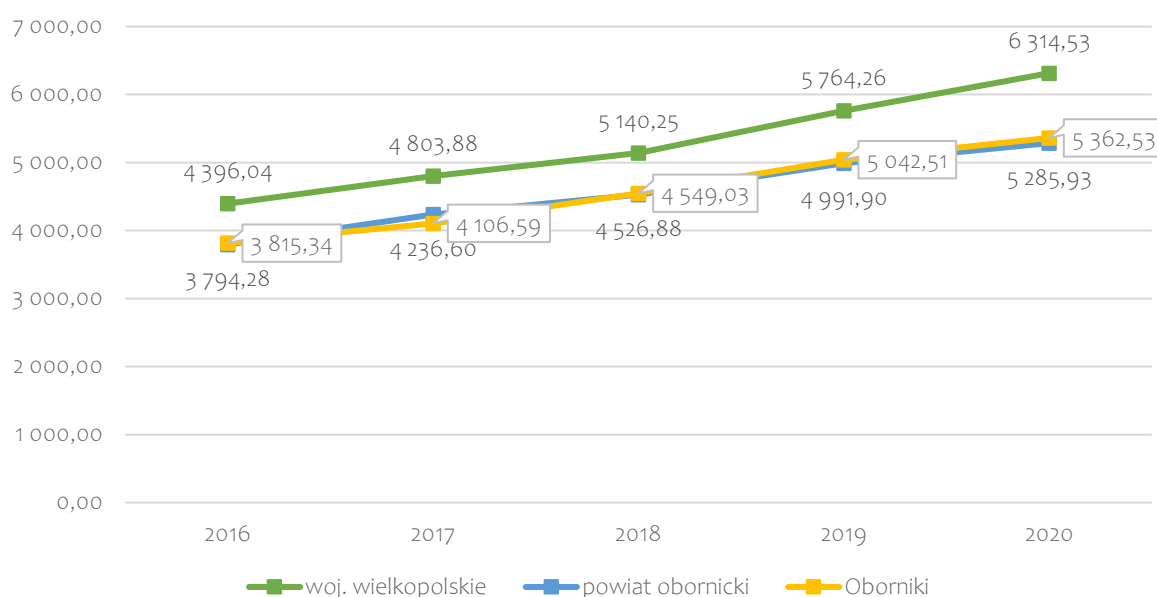
Wykonanie budżetu

Dochody budżetu Gminy Oborniki na przestrzeni lat 2016-2021 corocznie ulegały zwiększeniu z 129 mln zł w 2016 roku do 201 mln zł w 2021 roku. Największy wzrost obserwuje się

między 2020 a 2021 rokiem, gdzie dochody wzrosły o blisko 17 mln zł. We wcześniejszych analizowanych latach wzrastały średnio o 10 mln zł rocznie.

Na poniższym wykresie przedstawiono dochody ogółem na jednego mieszkańca w Gminie Oborniki na tle powiatu obornickiego oraz województwa. Na przestrzeni lat w Gminie Oborniki dochody te systematycznie wzrastają z 3 815,34 zł w 2016 roku do 5 362,53 zł w 2020 roku. Warto zauważyć, że są to wartości zbliżone dla średniej powiatu obornickiego, jednak różnica między wskaźnikiem dla Gminy a wskaźnikiem dla województwa ulega zwiększeniu. W 2020 roku średnie dochody na mieszkańca dla województwa wielkopolskiego wynosiły 6 314,53 zł, co daje różnicę blisko 1000,00 zł.

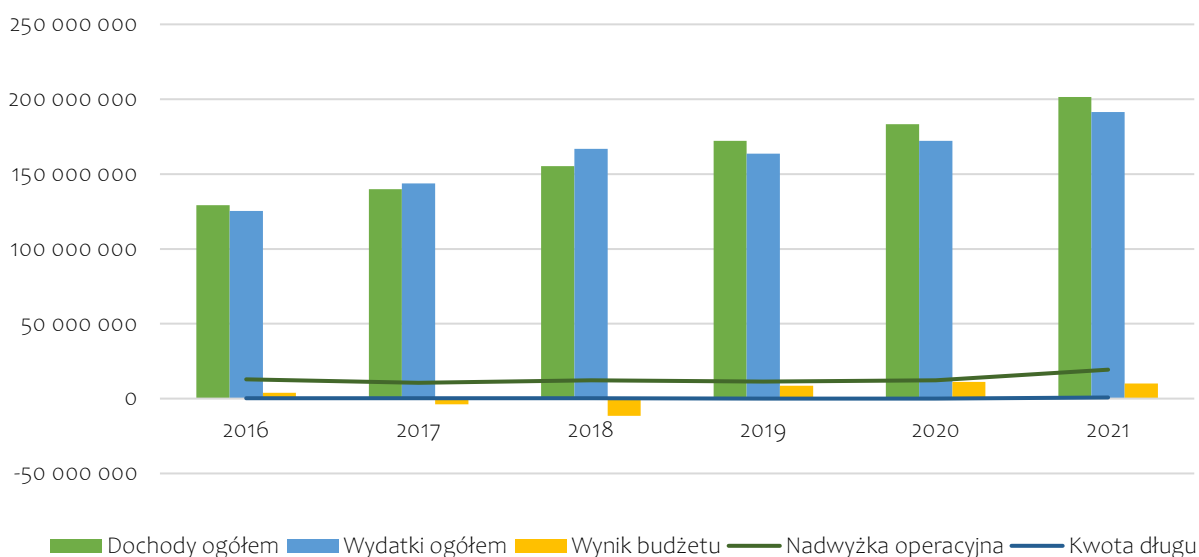

Ryc. 19. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Oborniki na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 95%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tytułu dotacji na cele bieżące.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2016 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 112 mln zł i do 2021 roku wzrosły o ponad 60 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, jednak ważne jest, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Oborniki w latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) wahał się z poziomu 12,9 mln zł w 2016 roku do poziomu 12,1 mln zł w 2020 roku. W 2021 roku wysokość nadwyżki operacyjnej wzrosła do 19,3 mln zł.

Ryc. 20. Wykonanie budżetu Gminy Oborniki w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Ujemny wynik budżetu biorąc pod uwagę lata 2016-2021 wystąpił w roku 2017 (ok. 3,7 mln zł) i 2018 (ok. 11,5 mln zł) i był spowodowany wyższymi nakładami na inwestycje w tym okresie. Należy jednak mieć na uwadze, iż niestabilna sytuacja na rynku usług oraz rosnąca inflacja może wpłynąć na obniżenie dochodów własnych Gminy, a w konsekwencji spadek jej zdolności inwestycyjnych.

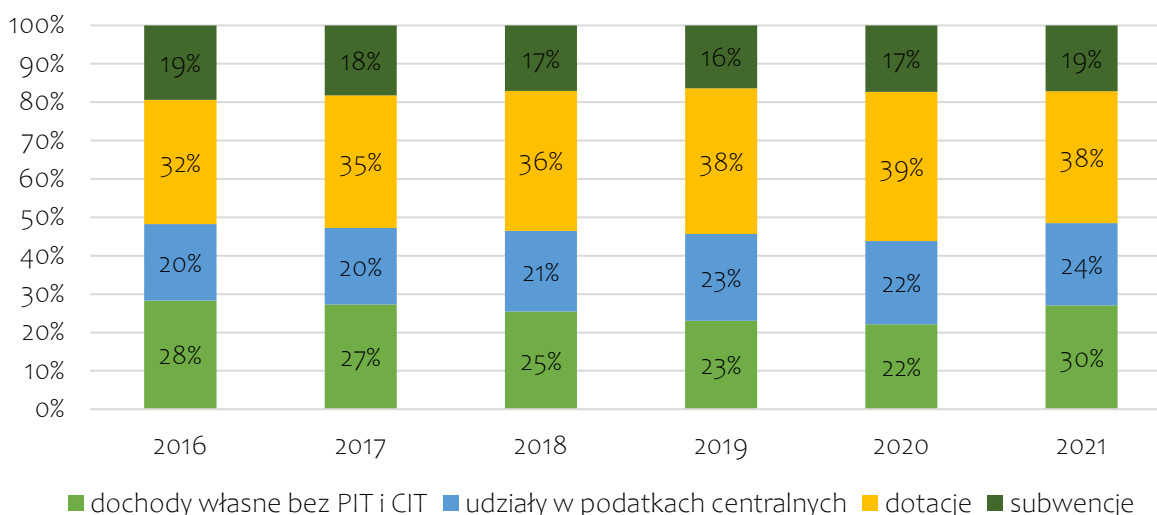
Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego wyróżnia się:

- dochody własne,
- subwencję ogólną,
- dotacje celowe z budżetu państwa.

Najważniejszą składową budżetu gminy są dochody własne, obejmujące przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych. Dochody własne są kluczowe dla gminy, bowiem gmina może wpływać na ich wysokość – m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień czy umarzanie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować miejscową gospodarkę.

Wykres poniżej obrazuje strukturę dochodów budżetu Gminy Oborniki w latach 2016-2021. W analizowanym okresie zauważyć można tendencję wzrostową udziału dotacji w budżecie Gminy – wzrósł on z poziomu 32% w 2016 roku do poziomu 38% w roku 2021. Na drugim miejscu są dochody własne bez podatku PIT i CIT, które osiągnęły aż 30% udział w 2021 roku. Udziały w podatkach centralnych wynosiły średnio 21% każdego roku. Najmniejszy odsetek w strukturze dochodów budżetu stanowią subwencje, w 2021 roku było to 19%. Świadczy to o dużych możliwościach kształtowania polityki finansowej Gminy, a tym samym możliwości samodzielnego finansowania inwestycji.

Ryc. 21. Struktura dochodów Gminy Oborniki w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Pogłębiając analizę dochodów budżetu Gminy Oborniki, największy wpływ na wynik budżetu miał podatek od osób fizycznych (PIT), który w okresie 2016-2021 dynamicznie wzrastał i generował dochody na poziomie średnio 32 mln rocznie. W 2021 dochody z tego podatku wyniosły aż 39,9 mln zł. Kolejnym znaczącym źródłem dochodu jest podatek od nieruchomości, który także stopniowo wzrastał, osiągnął poziom 24,5 mln zł w 2021 roku (średnio 21 mln zł rocznie). Wśród pozostałych dochodów należy wskazać podatek od czynności cywilnoprawnych – średnio 2,2 mln zł rocznie, podatek od środków transportowych – średnio 1,2 mln rocznie, a także podatek dochodowy od osób prawnych – średnio 1,8 mln zł.

Tab. 7. Dochody podatkowe Gminy Oborniki w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PIT	24 568 859,00	27 227 791,00	31 667 143,00	36 503 532,00	37 280 021,00	39 853 400,00
CIT	1 108 902,55	776 962,27	1 030 979,78	2 315 468,05	2 429 514,78	3 440 660,36
podatek rolny	1 245 488,74	1 258 643,07	1 260 329,62	1 301 828,18	1 279 188,37	1 328 428,17
podatek od nieruchomości	19 697 405,46	20 750 993,66	21 615 437,17	21 633 092,49	22 563 170,96	24 547 224,29
podatek leśny	416 923,80	409 573,50	418 892,90	409 032,24	411 145,80	412 366,59
podatek od środków transportowych	1 095 344,44	1 176 484,03	1 335 742,08	1 175 371,60	1 177 932,34	1 281 833,42
karta podatkowa	110 521,93	101 482,52	86 639,05	113 800,18	103 371,91	204 436,64
podatek od czynności cywilnoprawnych	2 095 176,56	1 369 443,58	3 025 762,57	1 856 268,31	2 366 446,23	3 048 724,28
wpływy z opłaty skarbowej	382 397,86	395 664,84	375 117,05	380 841,58	386 983,10	438 351,72
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	89 830,00	110 714,40	102 603,85	141 578,80	219 939,00	221 406,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Należy również mieć na uwadze, że potencjał finansowy Gminy w zakresie podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych i podatku rolnego jest wyższy. Wynika to z tego, że Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2016-2021 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu

podatku od nieruchomości wynosiła 33,7 mln zł, z tytułu podatku rolnego 4,2 mln zł, a z tytułu podatku od środków transportowych 6,9 mln zł.

Tab. 8. Kwoty stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień podatkowych w Gminie Oborniki w latach 2016-2021

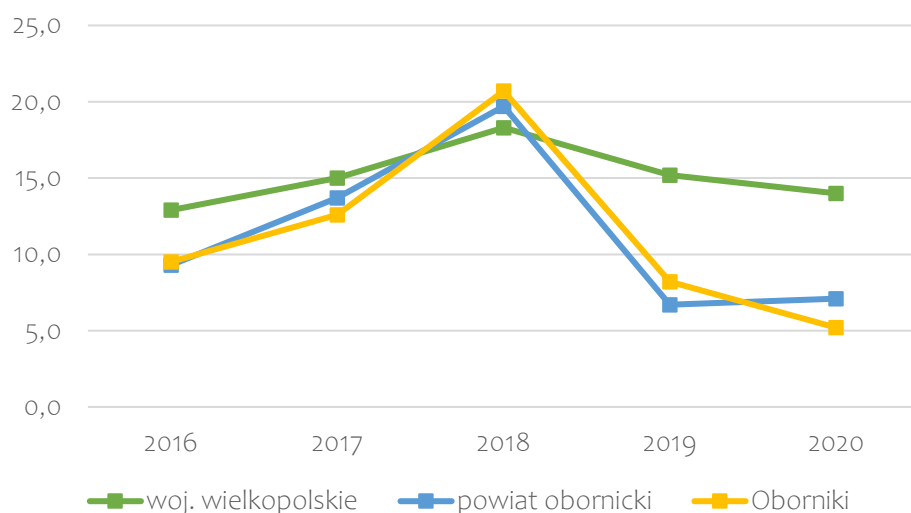
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
podatek rolny	skutki obniżenia górnych stawek podatków	926 732,19	531 841,85	563 436,72	632 760,93	779 839,85	782 438,68
	skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
podatek od nieruchomości	skutki obniżenia górnych stawek podatków	4 638 721,35	4 834 021,17	5 379 156,14	5 929 640,66	5 461 246,39	6 189 890,42
	skutki udzielonych ulg i zwolnień	310 678,00	195 973,00	189 826,00	191 306,00	199 291,00	198 660,00
podatek od środków transportowych	skutki obniżenia górnych stawek podatków	1 040 178,00	981 282,00	1 116 470,00	1 231 599,00	1 227 403,00	1 337 242,00
	skutki udzielonych ulg i zwolnień	4 586,00	4 586,00	4 586,00	4 586,00	4 586,00	1 217,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Biorąc pod uwagę wydatki, największy udział w 2021 roku przypadł w działach:

- oświata i wychowanie – 32%,
- rodzina – 26%,
- transport i łączność – 9%,
- administracja publiczna – 8%,
- gospodarka lokalna i ochrona środowiska – 4%.

Poniżej przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach Gminy Oborniki na tle powiatu obornickiego i województwa wielkopolskiego w latach 2016-2020. Z analizy wynika, że największy udział nakładów inwestycyjnych, podobnie jak w przypadku powiatu i województwa, Gmina poniosła w 2018 roku (20,7%). W 2020 roku odsetek ten był najmniejszy (5,2%), a także niższy niż średnia dla powiatu i województwa.

Ryc. 22. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Oborniki na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

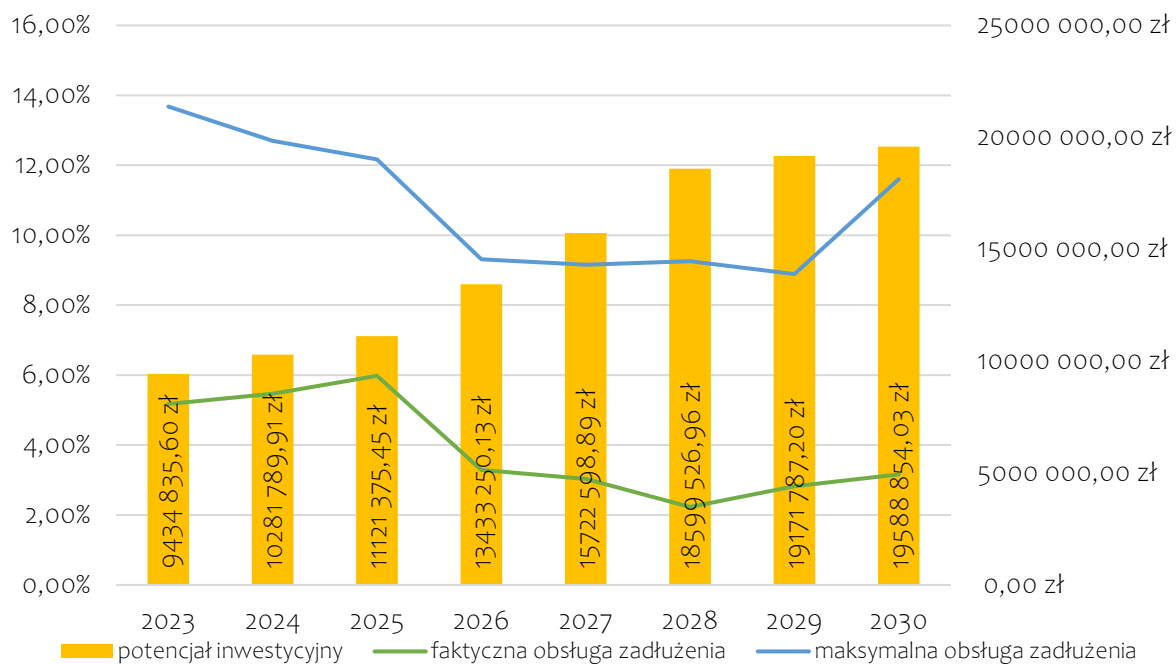
Potencjał inwestycyjny

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Oborniki na lata 2022-2030 zgodnie z Uchwałą nr XLVIII/22 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Oborniki na lata 2022-2041.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Poniższy wykres pozwala stwierdzić, że Gmina Oborniki w perspektywie do 2030 roku wykazuje zdolność do obsługi dodatkowych zobowiązań.

Wykres prezentuje także potencjał inwestycyjny, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów). W perspektywie do 2030 roku Gmina Oborniki będzie mogła przeznaczyć na inwestycje nieco ponad 146 mln zł.

Ryc. 23. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Oborniki na lata 2023-2030
 Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwała Nr XLVIII/ /22 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Oborniki na lata 2022-2041.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, Gminę Oborniki w 2021 roku zamieszkiwały 34 203 osoby, co stanowiło 57% liczby ludności powiatu obornickiego. Przekładając powyższe dane na powierzchnię, gęstość zaludnienia wynosiła 101 os/km². Wśród gmin powiatu Gmina Oborniki charakteryzuje się najwyższą gęstością zaludnienia. W Gminie Rogoźno wskaźnik ten wynosi 85 os/km², a w Gminie Ryczywół 47 os/km².

Poniższa tabela przedstawia zmiany liczby ludności w powiecie obornickim w latach 2017-2021. Z analizy danych wynika, że na przestrzeni omawianego okresu liczba mieszkańców w Gminie Oborniki systematycznie rosła – od 2017 roku o 121 osób. W Gminie Rogoźno sytuacja była analogiczna, od 2017 roku liczba mieszkańców wzrosła o 106. Dla obu Gmin średnia dynamika wzrostu wskaźnika była na poziomie 100,1%. Odwrotna tendencja jest w przypadku Gminy Ryczywół, gdzie średnia dynamika wyniosła 99,5%, a liczba mieszkańców z roku na roku spada – od 2017 roku zmniejszyła się o 154.

Tab. 9. Zmiany liczby ludności w powiecie obornickim w latach 2017-2021

JST	2017	2018	2019	2020	2021	udział w 2021 r.	średnia dynamika
powiat obornicki	59 726	59 858	59 825	59 821	59 799	100%	100,0%
Oborniki	34 082	34 157	34 179	34 185	34 203	57%	100,1%
Rogoźno	18 265	18 367	18 353	18 372	18 371	31%	100,1%
Ryczywół	7 379	7 334	7 293	7 264	7 225	12%	99,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wzrost liczby ludności zależy od dwóch wskaźników – przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Przyrost naturalny to różnica między urodzeniami żywymi, a zgonami, natomiast saldo migracji jest różnicą między zameldowaniami, a wymeldowaniami.

Analizując poniższą tabelę, obserwuje się ujemny przyrost naturalny w 2021 roku w Gminie Oborniki na poziomie 0,73. Zauważa się również jego spadek, gdyż średnia zmiana wskaźnika od 2017 roku to -0,78. Jednakże wśród badanej grupy porównawczej wartość ta jest najbardziej korzystna dla Gminy Oborniki. Wskaźnik przyrostu naturalnego dla województwa wielkopolskiego w 2021 roku był na poziomie -2,75, dla powiatu obornickiego -2,28, a dla pozostałych Gmin – Rogoźno i Ryczywół, wyniósł kolejno: -4,81 oraz -3,17.

Wzrost liczby mieszkańców w Gminie Oborniki wynika z napływu nowych mieszkańców – saldo migracji w Gminie w 2021 było na poziomie 0,70. Warto zauważyć, że wśród analizowanych jednostek była to jedyna dodatnia wartość (poza średnią dla województwa wielkopolskiego – 0,60), z kolei od 2017 roku wskaźnik ten jako jedyny w powiecie ulegał poprawie. W pozostałych Gminach powiatu obornickiego saldo migracji w 2021 roku było wynosiło

w Gminie Rogoźno -0,58 oraz w Gminie Ryczywół -0,68. Świadczy to, że potencjalni mieszkańcy powiatu obornickiego Gminę Oborniki uważają za najbardziej atrakcyjnie miejsce do zamieszkania.

Tab. 10. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Oborniki w latach 2017-2021 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2021 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2017 r.	2021 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2017 r.
woj. wielkopolskie	-2,75	-1,20	0,60	0,08
powiat obornicki	-2,28	-1,00	-0,20	-0,05
Oborniki	-0,73	-0,78	0,70	0,38
Rogoźno	-4,81	-1,46	-0,30	-0,58
Ryczywół	-3,17	-0,86	-4,10	-0,68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Oborniki zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Dynamika wzrostu tego wskaźnika wyniosła dla Gminy 120%, co było porównywalne do powiatu. Nadal jednak wartość wskaźnika nie przekracza poziomu średniej dla województwa.

Pogłębiając analizę struktury demograficznej Gminy Oborniki można zauważyć, że wyraźnie zmniejsza się w niej odsetek mieszkańców w tzw. wieku kreatywnym (ludność w wieku 25-34 lat). Nie jest to pozytywna cecha Gminy, ponieważ ludność w tym wieku jest główną siłą napędową jednostki samorządu terytorialnego. Dynamika spadku tego wskaźnika w latach 2017-2021 była na poziomie 83% – wynika z tego, że udział mieszkańców w wieku kreatywnym spada najszybciej spośród analizowanych jednostek.

Tab. 11. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Oborniki na lata 2017-2021

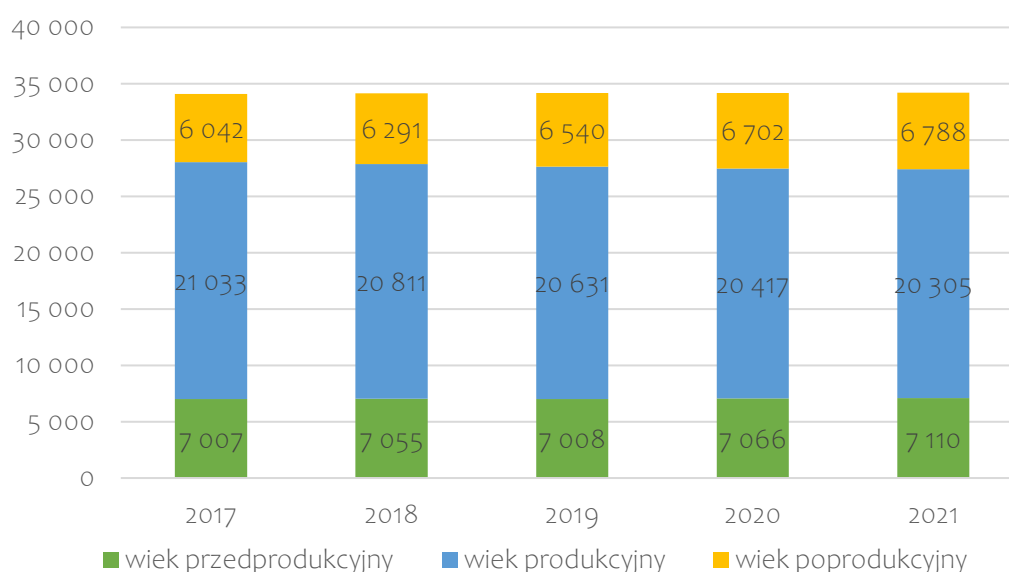
JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym (%)			senioralne obciążenie demograficzne (%)		
	2017	2021	dynamika	2017	2021	dynamika
woj. wielkopolskie	15,54	13,48	87%	23,20	26,90	116%
powiat obornicki	15,93	13,45	84%	20,00	24,30	122%
Oborniki	16,08	13,29	83%	20,50	24,70	120%

¹ ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

² ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura ludności w Gminie Oborniki, poprzez graficzne zestawienie liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2017- 2021. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym corocznie stopniowo maleje, choć tempo spadku jest niższe w porównaniu do liczby osób w wieku produkcyjnym. Z kolei biorąc pod uwagę liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, zauważalna jest odwrotna tendencja. W 2019 roku liczba osób w wieku poprodukcyjnym zaczęła przewyższać liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym. Powoduje to wzrost zapotrzebowania na nowe usługi społeczne, głównie skierowane dla seniorów, a jednocześnie spadek zapotrzebowania na inne, obecnie jeszcze poszukiwane. Mimo, iż liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym spada, proces ten zachodzi stosunkowo wolno. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym rośnie, to jest pozytywnym aspektem. Sytuację w Gminie Oborniki pod względem demograficznym można ocenić jako korzystną.

Ryc. 24. Struktura ludności w Gminie Oborniki w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ponadto, prognoza demograficzna opracowana przez Główny Urząd Statystyczny zakładała, że w ciągu czternastu lat (2016-2030), w Gminie Oborniki:

- udział liczby osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem spadnie z 20,41% do 18,61%,
- udział liczby osób w wieku produkcyjnym w stosunku do ludności ogółem obniży się z 62,40% do 58,25%,
- udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem zwiększy się z 17,18% do 23,13%.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i żłobki

Na terenie Gminy Oborniki opiekę nad dziećmi do lat 3 zapewniają:

- Żłobek Miejski im. Misia Uszatka w Obornikach,
- Centrum Edukacji i Zabawy „Tęczowy Raj” Natalia Tysowska – prywatny żłobek w Bogdanowie,
- Klub Malucha „Ekoraj” w Bogdanowie.

Żłobek miejski w Obornikach oferuje 60 miejsc, wszystkie z nich w 2021 roku były wykorzystane, a lista zgłoszeń rezerwowych wynosiła 37. Podstawowa opłata miesięczna ponoszona przez rodziców za pobyt dziecka (bez zniżek i bez wyżywienia) w 2021 r. wynosiła 476,00 zł; opłata za wyżywienieienne wynosiła 6,00 zł. Zniżki w opłacie miesięcznej przysługiwały z tytułu wielodzietności, spełnienia kryterium, ciągłej nieobecności dziecka 7 lub 14 dni oraz posiadania przez dziecko korzystające z opieki w Żłobku rodzeństwa uczęszczającego do tejże instytucji. W każdym przypadku zniżka wynosiła 53%.

Klub Malucha „Ekoraj” w 2021 roku zapewniał 20 miejsc, opłata miesięczna wynosiła 500,00 zł, a opłata dzienna za wyżywienie 14,00 zł. Placówka jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00-17:00. Żłobek „Tęczowy Raj” w Bogdanowie oferował w 2021 roku 50 miejsc, z czego wykorzystanych było 30. Opłata miesięczna wynosiła 700,00 zł, a za wyżywienie 12,00 zł na dzień. Dodatkowo rodzeństwo korzystające z instytucji ma zniżkę 20%. Żłobek był czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 6:00-17:00.

Na terenie Gminy Oborniki działa 13 publicznych przedszkoli, do których łącznie w 2021 roku uczęszczało 1 357 dzieci oraz 2 placówki niepubliczne, z których opieki korzystało 57 dzieci. Największą placówką jest Przedszkole nr 1 „Bajeczka” w Obornikach, gdzie uczęszcza 289 dzieci, a liczba grup wynosi 15. To jedno z najdłuższej otwartych przedszkoli – działa od 6:00 do 17:00. Najmniejszą placówką jest Przedszkole w Sycynie, do którego uczęszcza 27 dzieci i jest czynne od 6:30 do 13:00. Szczegóły dotyczące wszystkich przedszkoli z terenu Gminy Oborniki ukazuje tabela poniżej.

Tab. 12. Opieka przedszkolna na terenie Gminy Oborniki

Lp.	Nazwa	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne					
1.	Przedszkole nr 1 "Bajeczka" w Obornikach	289	15	19,26	6.00-17.00
2.	Przedszkole nr 4 "Bajka" w Obornikach	210	9	23,33	6.00-17.00
3.	Zespół Przedszkoli w Obornikach	168	7	24	6.00-17.00
4.	Publiczne Przedszkole w Sycynie	27	2	13,5	6.30-13.00
5.	Publiczne Przedszkole w Rożnowie	61	3	20,33	6.30-16.30
6.	Publiczne Przedszkole w Kiszewie	31	2	15,5	7.00-15.15
7.	Publiczne Przedszkole w Chrustowie	43	2	21,5	7.00-15.00
8.	Publiczne Przedszkole w Maniewie	75	4	18,75	6.30-16.00
9.	Publiczne Przedszkole w Objezierzu	40	2	20	7.15-12.45
10.	Przedszkole Akademia Wiedzy i Zabawy nr 3	49	2	24,5	6.30-17.00
11.	Przedszkole im. Księcia Szaranka nr 6	50	2	25	6.30-17.00
12.	Zaczarowane Przedszkole	152	7	21,71	6.30-17.00
13.	Przedszkole Edu Kids nr 1	162	7	23,14	6.00-17.00
Przedszkola niepubliczne					
1.	Prywatne Przedszkole RUPAKI	25	3	8,33	6.30-17.30
2.	Niepubliczne Przedszkole "Ekoraj"	34	2	17	6.00-17.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

W poniższej tabeli zawarto informacje dotyczące sytuacji upowszechniania opieki przedszkolnej na terenie Gminy Oborniki oraz funkcjonowania placówek. Wynika z niej, że od 2016 udział dzieci objętych opieką przedszkolną do 2021 roku wzrósł o 4% do poziomu 88%. Coraz więcej dzieci z terenu Gminy uczęszcza do przedszkoli na terenie innych gmin, z kolei liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy maleje. Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym od 2016 roku systematycznie wzrasta. Różnica między pierwszym, a ostatnim badanym rokiem wynosi niemal 200,00 zł. Corocznie zwiększa się także wysokość miesięcznej dotacji w przedszkolu niepublicznym – w 2021 roku była to kwota 603,59 zł.

Tab. 13. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Oborniki

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Udział dzieci objętych opieką przedszkolną (%)	84%	85%	87%	88%	86%	88%
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	19	23	22	34	38	33
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy (os.)	21	20	19	21	25	19
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	610,40	628,46	673,13	701,40	790,75	804,78
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym (zł)	457,80	471,35	504,85	526,05	593,06	603,59

Źródło: opracowanie własne na podstawie z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

Edukacja

Gmina Oborniki jest organem prowadzącym dla 10 szkół podstawowych. Największą z nich jest Szkoła Podstawowa nr 2 im. Wojska Polskiego, gdzie liczba uczniów wynosi 1017, posiada 45 oddziałów ze średnią wielkością 22,6 i prowadzi zmianowy system pracy. Na jednego nauczyciela przypada średnio 10 uczniów. Najmniejszą placówką zaś jest Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sycynie liczący 21 uczniów, 2 oddziały i liczbę etatów nauczycieli na poziomie 4,83. Łącznie we wszystkich szkołach liczba oddziałów wynosiła 168, a średnia liczba dzieci w klasie 19,36. W roku szkolnym 2021/2022 w szkołach podstawowych na terenie Gminy Oborniki edukację kontynuowało 63 niepełnosprawnych dzieci.

Szczegółowe informacje na temat każdej ze szkół ukazuje tabela poniżej.

Tab. 14. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Oborniki

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli	Zmianowy system pracy (tak/nie)
1.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Wojska Polskiego	1017	45	22,6	93,86	tak
2.	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Adama Mickiewicza	475	23	20,65	57,27	tak
3.	Szkoła Podstawowa nr 4 im. UNICEF	698	28	24,92	67,27	nie
4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sycynie	21	2	10,5	4,83	nie
5.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rożnowie	280	16	17,5	29,82	nie
6.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kiszewie	83	8	10,37	16,51	nie
7.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrustowie	122	7	17,42	15,48	nie
8.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Maniewie	141	9	15,66	19,09	nie
9.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Objezierzu	177	9	19,66	21,16	nie
10.	Zespół Szkół im. Adama Mickiewicza w Objezierzu	283	12	23,58	42,74	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

Łączna liczba uczniów w szkołach na terenie Gminy Oborniki łącznie z klasami „o” z roku na rok ulega zwiększeniu. Od 2016 roku (3556 uczniów) zwiększyła się o 234 dzieci do roku 2021 (3790). Uczniowie mieszkający na terenie Gminy Oborniki korzystają także ze szkół spoza terenu Gminy. Ich liczba ulegała wahaniom między 39, a 53.

Tab. 15. Liczba uczniów w szkołach na terenie Gminy Oborniki i na terenie innych gmin

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami "o" (os.)	3556	3550	3762	3782	3826	3790
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	42	39	40	45	53	47

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Obornikach.

W tabeli poniżej ukazano stan bazy dydaktycznej szkół z terenu Gminy Oborniki. Jest on zróżnicowany. Liczba sali lekcyjnych jest zależna od liczby uczniów w danej placówce: SP2 – 48 sal, SP3 – 20 sal, SP4 – 40 sal, ZSP w Sycynie – 5 sal, ZSP w Rożnowie – 16 sal, ZSP w Kiszewie 12 sal, ZSP w Chrustowie – 10 sal, ZSP w Maniewie – 11 sal, ZSP w Objezierzu – 12, a ZS w Objezierzu – 13 sal. Nie wszystkie placówki mają dostęp do obiektów sportowych – zaplecza sportowego brakuje w SP4 w Obornikach oraz w ZSP w Sycynie, w Maniewie i w Objezierzu. Ponadto sale gimnastyczne w SP2 oraz w SP3, a także w Kiszewie wymagają remontu. W żadnej z placówek nie ma pracowni językowych. W SP 2 oraz w szkole w Rożnowie funkcjonują klasy sportowe, a w SP 3 w Obornikach klasy o profilu pływackim. W każdej ze szkół uczniowie mogą korzystać z komputerów oraz projektorów multimedialnych. Monitoring szkolny zainstalowany jest w SP 4 w Obornikach oraz w ZSP w Rożnowie, w Chrustowie, w Maniewie i w Objezierzu. Każda ze szkół posiada gabinet pielęgniarki. W Zespole Szkół im. Adama Mickiewicza w Objezierzu nie funkcjonuje świetlica szkolna.

W ramach Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu Gminy Oborniki przyznawane są stypendia Burmistrza Obornik. Stypendia przyznawane i wypłacane są na podstawie uchwały nr XII/163/19 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie zmiany załącznika do uchwały nr XXIII/363/16 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie regulaminu przyznawania i wypłacania uczniom Stypendium Burmistrza Obornik za wysokie wyniki w nauce. Stypendia przyznawane są niezależnie od sytuacji materialnej kandydata i nie mają charakteru stypendium socjalnego. W 2021 roku łącznie we wszystkich placówkach było 219 stypendystów, z czego najwięcej w SP 2 w Obornikach – 76 uczniów.

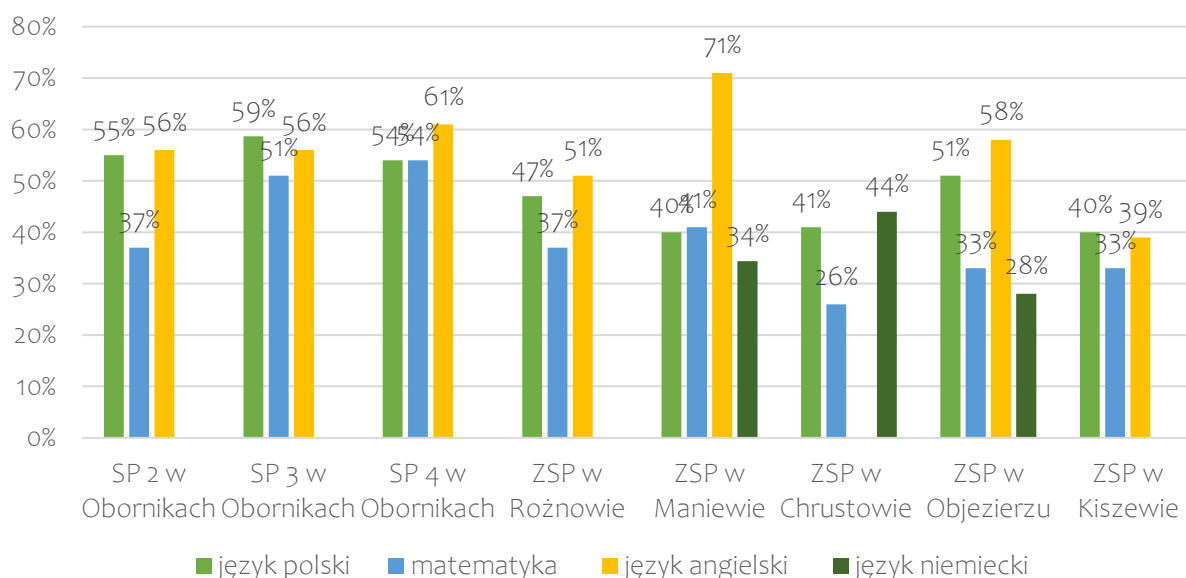
Tab. 16. Stan bazy dydaktycznej w szkołach z terenu Gminy Oborniki

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa nr 2	Szkoła Podstawowa nr 3	Szkoła Podstawowa nr 4	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sycynie	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rożnowie	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kiszewie	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrustowie	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Maniewie	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Objezierzu	Zespół Szkół im. Adama Mickiewicza w Objezierzu
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	48	20	40	5	16	12	10	11	12	13
Rodzaj i stan obiektów sportowych	ul. Szkolna-sala gimnastyczna do remontu; ul. Piłsudskiego - stan dobry	sala gimnastyczna - do remontu	brak	brak	sala gimnastyczna - dobry	sala gimnastyczna - do remontu	boisko wielofunkcyjne - dobry	brak	brak	szkoła korzysta z obiektów sportowych nie będących w dyspozycji szkoły
Pracownie językowe (tak/nie)	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	klasy sportowe	sportowe o profilu pływackim (I-VIII)	tak	brak	klasa sportowa	brak	brak	brak	brak	4 integracyjne
Komputery do użytku uczniów (szt.)	119	19	38	18	20	15	15	15	16	51
Projektory multimedialne (szt.)	19	10	33	2	4 + 2 tablice interaktywne	3	6	7	4	12
Kamery - monitoring szkolny (tak/nie)	brak	brak	tak	brak	tak	brak	tak	tak	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia (tak/nie)	nie	nie	tak	nie	nie	nie	nie	tak	nie	nie
Świetlice (godziny otwarcia)	6.30-17.00	6.00-16.30	6.30-16.30	6.30-7.30; 12.00-13.00	7.00-8.00; 11.30-15.00	7.00-15.00	6.40-7.30	6.30 - 15.30	6.45-7.30; 11.05-14.30	brak
Parkingi dla kadry / rodziców (tak/nie)	tak	nie	tak	tak	tak	tak	tak	nie	nie	tak
Gabinet pielęgniarstwa	tak	tak	tak	tak	tak	tak	tak	tak	tak	tak
Liczba stypendystów (os.)	76	50	53	0	27	0	4	7	0	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

Dowozy szkolne są realizowane w ramach zamówień publicznych. W Gminie Oborniki czterech przewoźników w ramach przetargu obsługuje 11 tras, w samym 2021 roku przejechali łącznie 185 512 km. Po ukończeniu szkoły podstawowej głównymi kierunkami dojazdu do szkół średnich mieszkańców Gminy Oborniki są: Poznań, Rogoźno, Rokietnica, Szamotuły, Owińska, Lubasz, Czarnków, Margonin oraz Chraplewo.

Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Wyniki klas VIII szkół podstawowych z egzaminu na zakończenie szkoły podstawowej w roku szkolnym 2020/2021 obrazuje poniższe zestawienie. Zauważa się różnicę w wynikach szkół w Obornikach oraz szkół poza miastem, gdzie wyniki są nieco niższe. Z języka polskiego najwyższy wynik osiągnęli uczniowie w SP3 w Obornikach – 59%, z matematyką najlepiej poradzili sobie uczniowie SP4 uzyskując wynik 54%, natomiast w języku angielskim wyróżnili się uczniowie ZSP w Maniewie uzyskując średnią 71%. Najwyższy wynik z egzaminu w języku niemieckim został osiągnięty przez uczniów z ZSP w Chrustowie.

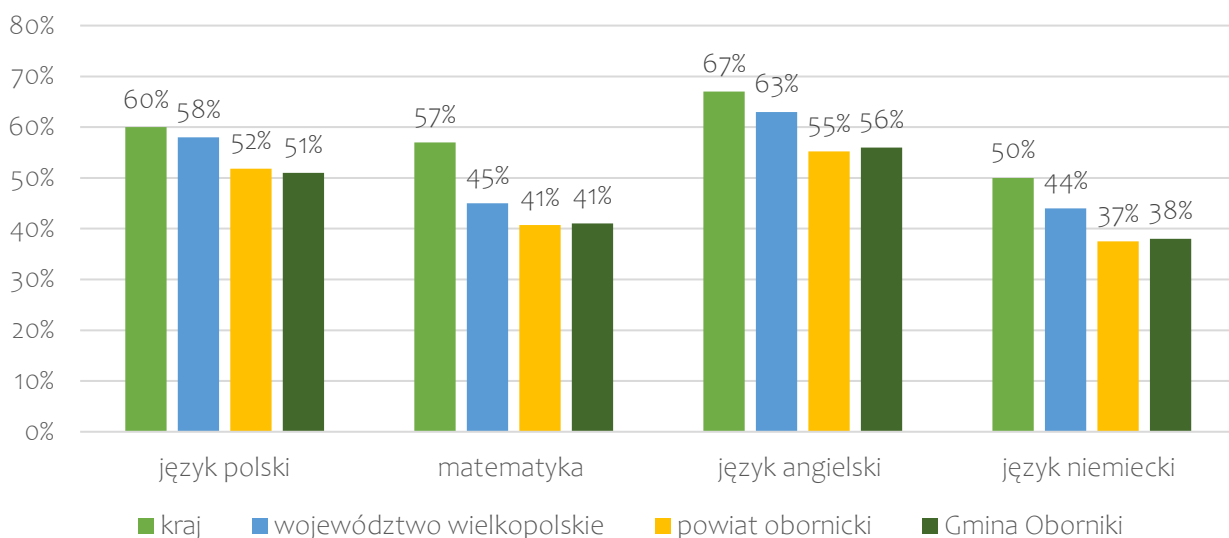

Ryc. 25. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach w Gminie Oborniki w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Raportu o stanie Gminy Oborniki 2021.

Na tle średnich wyników egzaminu ósmoklasisty dla kraju i województwa wielkopolskiego – Gmina Oborniki w 2021 roku nie wypadła korzystnie. Z języka polskiego średnia dla Gminy była o blisko 10% niższa niż średnia krajowa. Jeszcze większa różnica jest widoczna w kwestii egzaminu z części matematycznej. Z języków obcych, mimo iż wyniki są wyższe – różnica nadal jest zauważalna.

Ryc. 26. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Oborniki na tle kraju, powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2021.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2016-2021. Z analizy wynika, że wydatki bieżące na oświatę corocznie wzrastały. Najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne (średnio 70% wydatków bieżących). Pozostałe wydatki bieżące mieściły się w przedziale 11-18 mln zł rocznie. Wydatki majątkowe w analizowanych latach wahały się w przedziale ok. 600 tys. zł (2016 rok), a 2,5 mln (2018 rok). Tabela zawiera także poziom przyznawanej subwencji oświatowej, która z roku na rok jest coraz niższa – w 2021 wynosiła mniej niż 50%. Oznacza to, że Gmina coraz więcej wydatków oświatowych pokrywa z dochodów własnych.

Tab. 17. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Oborniki w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
WYDATKI OGÓLNE	42 513 020,06	43 195 793,60	48 029 281,83	52 059 933,72	55 553 065,70	65 105 753,69
Wydatki bieżące, w tym:	41 928 518,00	42 581 513,27	45 453 499,61	50 726 822,93	54 932 242,10	63 967 391,17
Wynagrodzenia i pochodne	30 722 866,29	30 135 189,25	32 989 510,96	36 254 741,86	40 692 321,46	45 663 575,54
Pozostałe wydatki bieżące	11 205 651,71	12 446 324,02	12 463 988,65	14 472 081,07	14 239 920,64	18 303 815,63
Wydatki majątkowe	584 502,06	614 280,33	2 575 782,22	1 333 110,79	620 823,60	1 138 362,52
SUBWENCJA OŚWIATOWA	22 955 346,00	23 573 605,00	24 550 948,00	26 195 050,00	29 512 946,00	32 224 355,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	19 557 674,06	19 622 188,60	23 478 333,83	25 864 883,72	26 040 119,70	32 881 398,69
Stopień pokrycia	54%	55%	51%	50%	53%	49%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Obornikach.

Kultura i sport

Rozpowszechnianiem kultury wśród mieszkańców Gminy Oborniki zajmuje się przede wszystkim Obornicki Ośrodek Kultury (OOK) z siedzibą przy ul. Armii Poznań. Siedziba składa się z budynku głównego (sala widowiskowa na 370 miejsc, pomieszczenie klubowe i siedziba administracji z zapleczem), sali kameralnej (pomieszczenie koncertowe na 80 miejsc, sala "kominkowa" z zapleczem kuchennym), amfiteatru z widownią na około 1000 miejsc oraz parku z płytą koncertową. Obornicki Ośrodek Kultury administruje również budynkiem przy ulicy Kowalskiej 2, w której mieści się siedziba Obornickiej Orkiestry Dętej. W 2021 roku podpisano umowę na prace projektowe dotyczące nowego budynku OOK oraz amfiteatru.

OOK realizuje wiele projektów, m.in. edukacyjnych i warsztatowych, skierowanych do różnych grup wiekowych, a także koncerty, wieczory operetkowe i kabaretowe, przeglądy i prezentacje artystyczne czy poranki dla najmłodszych. Przygotowuje także programy telewizyjne dla kameralna.tv.oborniki.

Realizując zadania w statucie, jakimi są między innymi: rozpoznawanie, kształtowanie i zaspokajanie potrzeb i zainteresowań kulturalnych mieszkańców czy działanie na rzecz integracji społecznej, budowania lokalnej tożsamości, promocji miasta gminy i regionu, OOK w 2021 roku zorganizował wydarzenia m.in. takie jak:

- finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- koncerty operetkowe,
- przegląd obornickich formacji tanecznych,
- kino letnie,
- piknik historyczny,
- kolędowanie z seniorami.

Ponadto OOK prowadzi różnorodne zajęcia o charakterze artystycznym, edukacyjnym lub rekreacyjnym. Większość z nich ma charakter warsztatów odbywających się w cyklu obejmującym cały rok szkolny. Niektóre prowadzone są w trybie cotygodniowym, inne w trybie comiesięcznym. Zajęcia prowadzone są zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dorosłych oraz seniorów.

Popularyzacją czytelnictwa wśród mieszkańców, organizowaniem spotkań z pisarzami, konkursami czytelniczymi, lekcjami bibliotecznymi, różnego rodzaju imprezami czytelniczymi oraz wystawami zajmuje się Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Antoniego Małeckiego (BPMiG). W siedzibie BPMiG znajdują się: wypożyczalnia dla dorosłych, czytelnia dla dorosłych, wypożyczalnia dla dzieci, czytelnia dla dzieci, archiwum cyfrowe, izba regionalna oraz dział książki mówionej. Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniósł 80 281 woluminów o wartości 893 557,75 zł. Zarejestrowanych było łącznie 5 730 czytelników, co stanowi 17,64 czytelników na 100 mieszkańców Gminy. Wypożyczono ogółem 100 600 woluminów. Wypożyczenia na 100 mieszkańców wyniosły 309,72. Biblioteka funkcjonuje także w systemie informatycznym Sowa SQL Standard, który pozwala na zarządzanie swoim indywidualnym kontem, wyszukiwanie, zamawianie i rezerwację materiałów bibliotecznych oraz ich prolongowanie.

Ponadto pod Bibliotekę podlega również Repozytorium Cyfrowe Rzeki Czasu, Izba Regionalna w Obornikach, gromadząca eksponaty dotyczące historii regionu, a także Dom Kultury w Objezierzu.

Mieszkańcy wsi na terenie Gminy Oborniki mają możliwość korzystania ze świetlic wiejskich, w których organizowane są zajęcia przez sołtysów w ramach funduszu sołeckiego, a także przez lokalne organizacje m.in. Koła Gospodyń Wiejskich. Tabela poniżej przedstawia miejscowości, w których znajdują się budynki wraz z charakterystyką ich stanu technicznego na 2022 rok. Remontu wymagają świetlice w Bąblinie, Kiszewku, Kiszewie, Popowie, Wychowańcu, Świerkówkach oraz w Maniewie.

Tab. 18. Wykaz świetlic wiejskich na terenie Gminy Oborniki

Miejscowość	Stan techniczny
Bąblin	do remontu
Bąbliniec	stan dobry
Bogdanowo	stan dobry
Chrustowo	po remoncie
Dąbrówka Leśna	po remoncie
Górka	po remoncie
Kiszewko	do remontu
Kiszewo	do remontu
Kowalewko	po remoncie
Kowanówko	po remoncie
Lulin	po remoncie
Łukowo	po remoncie
Nieczajna	stan dobry
Nowołoskoniec	stan dobry
Ocieszyn	nowa
Osowo	po remoncie
Pacholewo	po remoncie
Podlesie	stan dobry
Popowo	do remontu
Popówko	stan dobry
Roźnowo	stan dobry
Słonawy	stan dobry
Stobnica	nowa
Urbanie	po remoncie
Uścikowo	stan dobry
Uścikówiec	po remoncie
Wargowo	po remoncie
Wychowaniec	do remontu
Wymysłowo	po remoncie
Świerkówki	do remontu
Gołębowo	po remoncie
Maniewo	do remontu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

Zaspakajaniem zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Oborniki w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji zajmuje się Obornickie Centrum Sportu (OCS) w Obornikach przy ul. Objezierskiej 2.

OCS zarządza obiektami:

- Stadion Oborniki ul. Objezierska 2,

- Stadion Sportowy im. Ryszarda Ciszaka w Objezierzu,
- Hala Sportowa w Objezierzu,
- Hala Sportowa w Obornikach ul. Obrzycka 88,
- Boisko „ORLIK 2012” ul. Obrzycka 88,
- Lodowisko „Biały Orlik”,
- Kompleks boisk wielofunkcyjnych, Oborniki ul. Ks. Szymańskiego,
- Boisko wielofunkcyjne („Wielka dziura”), Oborniki ul. 4 Stycznia 1919 r.,
- Kompleks Rekreacyjno-Sportowy Żwirki, Oborniki ul. Kowanowska.

Wyżej wymienione obiekty przeznaczone są do wypoczynku, rekreacji, rozgrywek sportowych, a także organizacji masowych imprez sportowych. Pośród klubów sportowych działających na terenie Gminy wyróżnia się: SKF KPR Sparta Oborniki, MKS Sparta Oborniki, Orkan Objezierze, Roźnowia Roźnowo, KS Futsal Oborniki, APR Gladiator Oborniki, Akademia Piłkarska Oborniki, Akademia Reissa Oborniki, MKS Warta Oborniki, Towarzystwo Tenisa Ziemięnego, TKO Victoria Oborniki, Motoklub Oborniki, Obornicki Klub Lekkoatletyczny, Akademia Urbasia, Extreme Team Oborniki, SKS Oborniki i Polski Związek Wędkarski okręg Poznań. OCS organizuje oraz współorganizuje wydarzenia sportowe m.in.:

- Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych im. Rotmistrza Pileckiego,
- Bieg Niepodległości,
- turnieje szachowe,
- Turniej Piłki Siatkowej,
- DT4YOU MTB Maraton Oborniki,
- zawody szkolne organizowane zgodnie z kalendarzem Szkolnego Związku Sportowego,
- Żwirki Trial,
- Formoza Challenge – ekstremalny bieg z przeszkodami,
- Gala boksu,
- Sztafeta „Biegamy Pomagamy”,
- Miting Lekkoatletyczny – Memoriał T. Ratajczaka,
- Spotkania ligowe klubów sportowych (mecze piłki nożnej, mecze piłki ręcznej, mecze futsalu).

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Obornicka Straż Miejska wypełnia zadania służbowe na rzecz utrzymania ładu i porządku w mieście, współpracując z policją, pogotowiem i strażą pożarną. Ponadto w zakresie działań Straży Miejskiej znajduje się nadzór nad osobami skazanymi na ograniczenie wolności i prace publiczne na rzecz społeczności lokalnej. W Straży Miejskiej zatrudnionych jest 6 funkcjonariuszy. W 2021 roku wykryto 281 wykroczeń, w tym: 24 zakłócenia porządku publicznego, 25 awarii technicznych, 64 zgłoszenia dotyczące zwierząt, 62 zgłoszenia dotyczące ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Wystawiono łącznie 60 mandatów. Zajmują się także obsługiwaniem monitoringu w Gminie, którego punkty zlokalizowane są: ul. Powstańców Wielkopolskich (5 szt.), Rynek, Rynek/Powstańców, Rynek/Piłsudskiego, Rynek/Drogeria, Rynek/Czarnkowska, Zamkowa/Średnia, Czarnkowska/Szymańskiego, Piłsudskiego/Przesmyk, Przesmyk, 3 Maja/11 listopada, Lipowa, ZSU, Szkolna/Piłsudskiego 5 szt., Kopernika, Chłopska, Targowisko Miejskie (6 szt.), Łazienkowa, Łazienkowa/Szpitalna oraz Armii Poznań (Mały Most).

Gmina współpracuje także z Komendą Powiatową Policji w Obornikach, gdzie służbę pełni 70 funkcjonariuszy. W 2021 roku na terenie Gminy policja namierzyła 6881 wykroczeń, w tym: 597 zdarzeń drogowych, 27 wypadków, 585 osób osadzonych z czego 284 osoby do wytrzeźwienia, 234 wykroczenia pieszych oraz 1026 pouczenia. Wystawiono 5 794 mandaty karne, zatrzymano także 196 praw jazdy. KPP wspomaga także Gminę w zabezpieczeniu imprez sportowych i kulturalnych oraz prowadzeniu akcji promujących bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

W ramach zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego Gmina Oborniki współpracuje z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Obornikach oraz Ochotniczymi Strażami Pożarnymi (OSP). Na terenie Gminy funkcjonuje 13 jednostek OSP, z czego trzy z nich (OSP Dąbrówka Leśna, OSP Ocieszyn, OSP Kiszewo) są wpisane w Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy.

Tab. 19. Wykaz jednostek OSP w Gminie Oborniki

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym
OSP Dąbrówka Leśna	ul. Główna 18	tak
OSP Ocieszyn	ul. Topolowa 10	tak
OSP Kiszewo	Kiszewo 35	tak
OSP Uścikowo	Uścikowo 37	nie
OSP Bąblin	Bąblin 34B	nie
OSP Nieczajna	Nieczajna 20A	nie
OSP Pacholewo	Pacholewo 5	nie
OSP Chrustowo	Chrustowo 9A	nie
OSP Rożnowo	F. Mickiewicza 9A	nie
OSP Objezierze	Objezierze 39	nie
OSP Maniewo	Maniewo 17A	nie
OSP Świerkówki	Świerkówki 2A	nie
OSP Nowołoskoniec	Nowołoskoniec 26	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Oborniki działalność prowadzą organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje. Działają one w wielu różnych obszarach, m.in. zaspakajając potrzeby mieszkańców w zakresie rozwoju hobby, jak również pomocy potrzebującym. Wśród nich wyróżnia się:

- Międzyzakładowy Klub Sportowy „Sparta”,
- Obornickie Stowarzyszenie Lotnicze Klub Sportowy,
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom I Młodzieży Niepełnosprawnej „Przyjacieli”,
- SKF Klub Piłki Ręcznej Sparta Oborniki,
- Towarzystwo Tenisa Ziemnego,
- Stowarzyszenie Chór Mieszany Cantilena,
- Stowarzyszenie Ots „Motoklub Oborniki”,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Obornickiej,
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Trzech Rzek,
- Stowarzyszenie Amazonki Im. Świętej Siostry Faustyny w Obornikach,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku w Obornikach,
- Nadwarciańska Kolej Drezynowa,
- Wspólnota Wolontariuszy Hospicyjnych „Ludzki Gest” Im. Jana Pawła II,
- Obornickie Stowarzyszenie Wodniackie „Aplaga”,
- Stowarzyszenie Chór Pro Musica Im. Józefa Czipka,
- Stowarzyszenie Kulturalne Brass Band Oborniki,
- Fundacja „Ja Nie Mogę Czekać”,
- Fundacja Na Prostej Drodze,

- Stowarzyszenie Absolwentów Matura '65,
- Wielkopolski Klub Szachowy,
- Tenisowy Klub w Obornikach Victoria,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych "Mały Elf",
- Klub Sportowy „Roźnovia” Roźnowo,
- Stowarzyszenie „Nw Włóczykije”,
- Obornickie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej i Krajoznawstwa Red Box,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Żerniki,
- Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka”,
- K.S. Futsal Oborniki,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Rejon Oborniki,
- Uczniowsko- Parafialny Klub Sportowy Przy Parafii Św. Józefa Oblubieńca NMP,
- Klub Sportowy Extreme Team Oborniki,
- Akademia Piłki Ręcznej Gladiator Oborniki,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Obornikach,
- Akademia Piłkarska Oborniki,
- Seniorski Klub Sportowy Oborniki,
- Karate Team Oborniki,
- Obornicki Klub Lekkoatletyczny,
- Polski Związek Niewidomych - Okręg Wielkopolski
- Koło Powiatowe W Obornikach Z/S w Rogoźnie,
- Międzyszkolny Klub Sportowy Tenisa Stołowego Warta Oborniki,
- Fundacja Dzieci Tańca,
- Obornicki Klub Karate,
- Spółdzielnia Socjalna „Uciec Dysforii”,
- Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Reissa Oborniki,
- UKS Sportowiec Oborniki,
- Stowarzyszenie Historyczno-Rekonstrukcyjne „Kraina Warty”.

Gmina Oborniki współpracuje z następującymi miastami partnerskimi:

- Oborniki Śląskie,
- Lüchow – niemieckie miasto położone w Dolnej Saksonii,
- Nowojaworowsk – miasto położone jest w zachodniej części Ukrainy,
- Kobuleti – miasto w Gruzji, położone nad Morzem Czarnym.

Ponadto Gmina jest członkiem 11 związków i stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski,
- Związek Gmin Wiejskich RP,

- Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych,
- Stowarzyszenie Metropolia Poznań,
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Trzech Rzek”,
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „7 RYB”,
- Związek Miast Polskich,
- Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna,
- Stowarzyszenie Gmin, Powiatów i Województw DROGA S11,
- Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”,
- Wielkopolski Klaster Seniora.

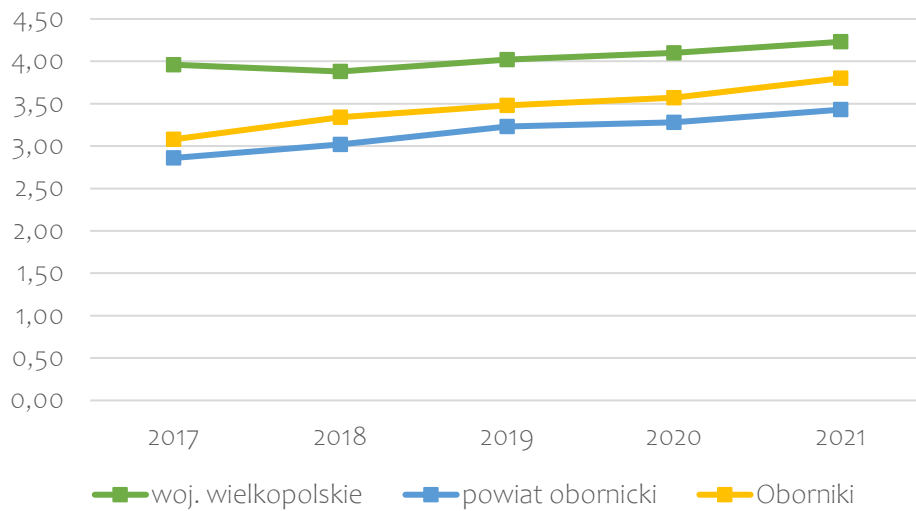
Z inicjatywy Burmistrza Obornik oraz Klubu Radnych Gminna Koalicja Samorządowa w 2011 roku powołana została Młodzieżowa Rada Miejska. Liczy ona 21 radnych – reprezentantów młodzieży – uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych z terenu gminy Oborniki, z wyłączeniem szkół dla dorosłych. Kadencja Młodzieżowej Rady trwa dwa lata i liczona jest od dnia 30 września roku, w którym przeprowadzono wybory.

Ponadto swoją działalność prowadzi Obornicka Rada Seniorów, której celem jest reprezentowanie seniorów z terenu Gminy wobec władz. Liczy 21 radnych – reprezentantów mieszkańców Gminy powyżej 60 roku życia, a kadencja trwa 3 lata.

Ponadto w Gminie Oborniki funkcjonuje Budżet Obywatelski, którego celem jest oddanie głosu mieszkańcom w zakresie wydatkowania części budżetu Gminy. W 2021 roku w ramach głosowania 10 projektów otrzymało dofinansowanie, były to:

- Budowa wiaty do rowerów przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Wojska Polskiego w Obornikach – 20 000,00 zł;
- Oborniki: Altana-Wiata (Miejsce do grillowania - ochraniająca przed wiatrem, deszczem) – 19 250,00 zł;
- Maniewo: Bezpieczne boisko w Maniewie – 19 500,00 zł;
- Ocieszyn: Ogólnodostępny ogród sensoryczny w Ocieszynie, czyli poznawanie świata przez zmysły – 20 000,00 zł;
- Popówko: Budowa altany przy Świątlicy wiejskiej w Popówku – 18 000,00 zł;
- Oborniki: Budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej numer 3 w Obornikach – 19 926,00 zł;
- Żerniki: Budowa pozbruku pod wiatą na terenie rekreacyjnym w Żernikach – 5 850,00 zł;
- Oborniki: Tor Sprawnościowy przy Szkole Podstawowej nr 4 – 19 999,80 zł;
- Kiszewo: Doposażenie placu zabaw przy Publicznym Przedszkolu w Kiszewie – 20 000,00 zł;
- Oborniki: Różowa skrzyneczka – 19 985,00 zł.

O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Zestawiając ten wskaźnik dla Gminy Oborniki, powiatu obornickiego i województwa wielkopolskiego zauważyć można, iż charakteryzuje się on tendencją wzrostową na przestrzeni analizowanych lat a dodatkowo jest wyższy w porównaniu do średniej powiatu obornickiego.

Ryc. 27. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Oborniki na tle powiatu i województwa
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Mieszkańcy Gminy Oborniki mogą skorzystać z podstawowej opieki medycznej w następujących placówkach:

- Zoz Medycyny Rodzinnej „Vita-Kk” Spółka Z.O.O. Gabinet Lekarza Poz, Ul. Piłsudskiego 76, 64-600 Oborniki,
- Przychodnia Lekarza Rodzinnego S.C. „Vita” Przychodnia Lekarza Rodzinnego S.C. „Vita” Oborniki, Ul. Piłsudskiego 76, 64-600 Oborniki,
- Przychodnia Lekarza Rodzinnego S.C. „Vita” Przychodnia Lekarza Rodzinnego S.C. „Vita” Filia Objezierze, Objezierze 7, 64-600 Objezierze,
- Przychodnia Lekarzy Rodzinnych Topmed S.C. Gabinet Lekarza Poz, Bogdanowo 13e/21, 64-600 Bogdanowo,
- Przychodnia Zespołu Lekarzy Rodzinnych Medix, Ul. Droga Leśna 35, 64-600 Oborniki,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Obornikach,
- Gabinet Lekarza Poz N, Ul. Szpitalna 2, 64-600 Oborniki,
- NZOZ Obst Ambulans Union - Ratownictwo Medyczne Poz, Ul. Łukowska 12, 64-600 Oborniki,
- NZOZ Obst Ambulans Union – Ratownictwo Medyczne Pielęgniarstwo Rodzinne, ul. Łukowska 12, 64-600 Oborniki,
- NZOZ Obst Ambulans Union – Ratownictwo Medyczne Położnictwo Rodzinne, ul. Łukowska 12, 64-600 Oborniki.

W niezbędne leki mieszkańcy zaopatrują się w 15 aptekach położonych na terenie Gminy:

- „Dr. Max”, ul. Młyńska 7, 64-600 Oborniki,
- „Dbam o zdrowie”, ul. Zamkowa 1C, 64-600 Oborniki,
- „Św. Zuzanny”, ul. Łazienkowa 1a, 64-600 Oborniki,
- „Chiron”, os. Słoneczne 11G, 64-600 Bogdanowo,
- „Św. Łukasza”, ul. Młyńska 8B, 64-600 Oborniki,
- „Obornicka”, ul. marsz. J. Piłsudskiego 1, 64-600 Oborniki,
- „Dbam o zdrowie”, ul. 11 Listopada 2, 64-600 Oborniki,
- „Dr. Max”, ul. marsz. J. Piłsudskiego 41, 64-600 Oborniki,
- „Panaceum”, ul. Obrzycka 46, 64-600 Oborniki,
- „Leśna”, ul. 25 Stycznia, 64-600 Oborniki,
- „Obornickie Centrum Zdrowia”, ul. Obrzycka 68, 64-600 Oborniki,
- „Prima”, ul. Droga Leśna 78, 64-600 Oborniki,
- „w Galerii”, ul. Młyńska 5, 64-600 Oborniki,
- „Lawendowa”, ul. Powstańców Wlkp. 23/1, 64-600 Oborniki,

- „Pod Wierzbą”, ul. E. Stefanowicza 33, 64-600 Oborniki.

Najbliższa stacja pogotowia znajduje się w samych Obornikach przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej przy ul. Szpitalnej 2.

W zakresie realizacji programów profilaktycznych Gmina współpracowała w 2021 roku z:

- ACS Słuch med. Sp. z o.o. – udostępniono dla mieszkańców słuchobusy w dniach: 17.02.2021 r., 18.05.2021 r. i 23.08.2021 r.;
- Ośrodkiem Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów – odbyły się bezpłatne badania dla mieszkańców: „Profilaktyka nowotworów dolnego odcinka pokarmowego realizowanego przez OPEN S.A. na terenie całej Wielkopolski w latach 2020-2023”. W programie wzięło udział 56 osób.;
- OPENSA - bezpłatne warsztaty edukacyjne dla kobiet w ramach programu „Rozwój profilaktyki onkologicznej wśród kobiet realizowany przez na terenie całej Wielkopolski w latach 2019-2023”. Warsztaty zrealizowano w Urzędzie Miejskim w Obornikach w dniach: 08.07.2021 r. i 12.07.2021 r.
- Studenckim Kołem Naukowym ONKOMA (współpraca z Narodowym Instytutem Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie Państwowy Instytut Badawczy) - Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka – edycja 2021/2022. Zajęcia odbywały się w szkołach, prowadzone były przez 13 nauczycieli/szkolnych koordynatorów programu, do programu przystąpiły trzy szkoły - Maniewo, Rożnowo oraz SP4. Łącznie programem w gminie Oborniki objęto 500 uczniów;
- LUX MED Diagnostyka – organizacja bezpłatnych badań mammograficznych finansowanych przez NFZ w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi. Mobilna pracownia mammograficzna udostępniała możliwość badania w dniu 27.01.2021 r. w godzinach od 11:00-17:00, przy jednym z marketów w centrum miasta.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, ochrona zdrowia jest jednym z zadań własnych gminy, służących zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Jego realizacja ma na celu przede wszystkim zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. W Gminie Oborniki zadania te realizowane są przez:

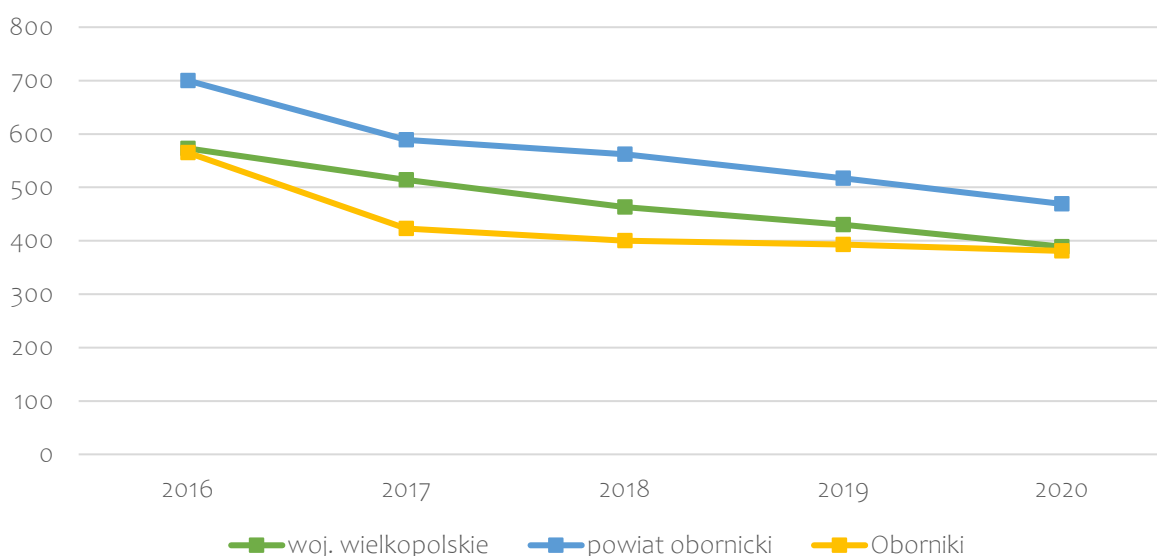
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach (OPS),
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obornikach,
- Urząd Miejski w Obornikach,
- organizacje pozarządowe m.in.: Fundacja „Ja nie mogę czekać”, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Przyjaciół”, Stowarzyszenie Amazonki im. Św. Siostry Faustyny, Spółdzielnia Socjalna „Uciec Dysforii”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach zajmuje się wypłacaniem przewidzianych ustawami świadczeń, pracą socjalną, prowadzeniem i rozwojem niezbędnej infrastruktury społecznej, analizą i oceną zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,

rozwijaniem nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb z zakresu pomocy społecznej.

Świadczeń pieniężnych udziela się m.in. osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej. Są to m.in.: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, zasiłki specjalne celowe oraz zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, wynagrodzenia dla opiekuna prawnego, dodatki mieszkaniowe. Ponadto w ramach działalności OPS prowadzone są usługi opiekuńcze, kierowanie i ponoszenie opłat za pobyt w domu pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu bezdomnym, zapewnienie schronienia bezdomnym, współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy czy praca socjalna.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w Gminie Oborniki w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa. Liczba beneficjentów przeliczona została na 10 tys. mieszkańców. Zauważyć należy, iż liczba beneficjentów corocznie spada i jest to sytuacja charakterystyczna dla całego kraju. Dla Gminy Oborniki wskaźnik ten w analizowanych latach był wyższy niż w powiecie i w województwie.

Ryc. 28. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Oborniki na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Gminy działa także Dzienny Dom Senior+ „Jagiellonka”. Placówka funkcjonuje w ramach wieloletniego programu „Senior+”. Przeznaczona jest dla 20 uczestników. Zapewnia swoim uczestnikom jeden darmowy, ciepły posiłek. W ofercie Dziennego Domu Senior+ „Jagiellonka” znajdują się m.in. zajęcia rehabilitacji i poprawy kondycji seniorów, zaję-

cia z psychologiem, porady radcy prawnego, terapia zajęciowa, opieka pracownika socjalnego, treningi pamięci, zabawy i gry integracyjne z elementami ruchu i tańca, ćwiczenia rytmu, projekcje filmów czy czytanie dostępnych książek.

Ważnym miejscem na mapie Gminy jest Spółdzielnia Socjalna „Uciec Dysforii”, która oferuje usługi dla społeczeństwa: fizjoterapię, masaże, usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych, starszych i po urazach, wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego i medycznego. Oferuje także możliwość zatrudnienia osobom, które jej potrzebują i poszukują niezależnie od stopnia sprawności i wykształcenia. Tworzenie miejsc pracy dla wszystkich, którzy tej pracy potrzebują ze szczególnym uwzględnieniem osób, którym trudno ten cel osiągnąć, szczególnie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności i tych, które wracają na rynek pracy.

Kolejnym podmiotem świadczącym usługi społeczne na terenie Gminy jest Centrum Wsparcia Rabbuni, gdzie mieszkańcy mają możliwość skorzystania z zabiegów fizjoterapeutycznych i kinezyterapii oraz zajęć z zakresu terapii sensomotorycznej. Równocześnie jest zaplecze dla realizacji projektów społecznych, m.in. Dziennego Domu Opieki Medycznej.

Spółdzielnia „Klub Miły Dzień” również oferuje usługi dla mieszkańców: fizjoterapię, masaże, usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych, starszych i po urazach, wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego i medycznego. Oferuje także możliwość zatrudnienia osobom, które jej potrzebują i poszukują niezależnie od stopnia sprawności i wykształcenia.

Polityka senioralna w Gminie jest dobrze rozwinięta, czego efektem jest działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz Klubu Senior+. Klub świadczy usługi dla osób nieaktywnych zawodowo w wieku powyżej 60. roku życia, mieszkających na terenie Gminy Oborniki. Ustalając ofertę proponowanych zajęć każdorazowo uwzględniane są preferencje członków Klubu. Zajęcia dla co najmniej 15 osób, liczba członków na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 110 osób (95 kobiet i 15 mężczyzn).

Gmina Oborniki prowadzi politykę mieszkaniową zgodnie z Uchwałą nr XXX/414/21 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie: zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Oborniki. Według niej pierwszeństwo zawarcia umowy lokalu mieszkalnego mają osoby, które:

- utraciły mieszkanie wskutek klęski żywiołowej, katastrofy lub pożaru,
- którym należy dostarczyć lokal z powodu konieczności rozbiórki budynku, stwierdzonej przez organ nadzoru budowlanego,
- uzyskały w trybie odrębnych przepisów pozwolenie na nadbudowę, rozbudowę pomieszczeń niemieszkalnych na cele mieszkalne w obiektach budowlanych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy,
- które opuściły dom dziecka w związku z uzyskaniem pełnoletności a zamieszkiwały poprzednio na pobyt stały na terenie Gminy Oborniki,
- są bezdomnymi,
- które zamieszkują w lokalu stanowiącym własność osoby fizycznej, zamierzającej zamieszkać w swojej własności, a nie dysponującej lokalem zamiennym,

- zajmującymi dotychczas część lokalu wspólnego, jeżeli zostanie opróżniona jego część,
- pozostającymi w trudnych warunkach mieszkaniowych,
- które przekażą większy, dotychczas zajmowany lokal do dyspozycji gminy w celu otrzymania lokalu o mniejszej powierzchni,
- występującymi o lokal mieszkalny w celu poprawy dotychczasowych warunków zamieszkania.

Na przestrzeni lat 2016-2021 liczba mieszkań komunalnych zmniejszyła o 62, socjalnych natomiast o 3. Gmina nie posiada mieszkań chronionych i wspomaganych.

Tab. 20. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Oborniki w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkań komunalnych	678	643	648	638	630	616
Liczba mieszkań socjalnych	47	47	48	44	44	44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Obornikach.

ANKIETA

Gmina Oborniki
paleta możliwości

Strategia Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030 – konsultacje społeczne

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Dostęp do żłobków / klubów malucha?						
Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy?						
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę? (Klub Seniora, współpraca z organizacjami pozarządowymi)						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						

Gospodarka						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy /	1	2	3	4	5

	nie mam zdania					
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?						
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
Dostępność usług na terenie Gminy?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?						
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						
Środowisko i przestrzeń						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Estetykę swojej gminy?						
Jakość powietrza w gminie?						
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie gminy?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?						
Infrastruktura techniczna						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka i rekreacja						

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						

Edukacja i kultura

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
Jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Dojazd do szkół ponadpodstawowych?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)						

Działalność domu kultury i biblioteki?						
Działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego / zapewnienie transportu zbiorowego
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- promocja gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- budowa obwodnicy
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (*jakie?*)

Część III:

---

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

Wiek:

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca
- osoba pracująca
- osoba bezrobotna
- emeryt / rencista
- inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem gminy
- nie jestem mieszkańcem gminy

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem miasta
- jestem mieszkańcem wsi

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
I.I. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią w Gminie Oborniki	Regulacja polityki przestrzennej w Gminie, m.in. poprzez tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego				
	Remonty i przebudowa budynków w przestrzeni publicznej				
	Stwarzanie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego				
	Optymalizacja i zmniejszenie ruchu samochodowego w mieście poprzez budowę nowego mostu oraz modernizację istniejącego				
	Zwiększenie przepustowości w ruchu drogowym				
	Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach poprzez ich rewitalizację				
	Niwelowanie barier architektonicznych w przestrzeni miejskiej i obiektach użyteczności publicznej poprzez wprowadzenie zasad projektowania uniwersalnego dla nowych i istniejących budynków				
	Podnoszenie stopnia zoptymalizowania transportu zbiorowego wewnątrz oraz na zewnątrz Gminy				
I.II. Wysokiej jakości bezpieczna infrastruktura w Gminie Oborniki	Regulacja polityki przestrzennej w Gminie, m.in. poprzez tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego				
	Remonty i przebudowa budynków w przestrzeni publicznej				
	Stwarzanie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego				
	Optymalizacja i zmniejszenie ruchu samochodowego w mieście poprzez budowę nowego mostu oraz modernizację istniejącego				
	Zwiększenie przepustowości w ruchu drogowym				
	Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach poprzez ich rewitalizację				

I.III. Bezpieczeństwo energetyczne i czyste środowisko na terenie Gminy Oborniki	Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym wraz z instalacją urządzeń OZE i termomodernizacją				
	Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w gospodarstwach domowych, poprawę infrastruktury technicznej, popularyzację niskoemisyjnych środków transportu zbiorowego i indywidualnego dla rozwoju elektromobilności				
	Wprowadzenie efektywnego systemu kontroli i monitoringu jakości powietrza				
	Wdrażanie kompleksowych działań wzmacniających rozwój gospodarki niskoemisyjnej				
	Podejmowanie działań wzmacniających adaptacyjność do zmian klimatu oraz sprzyjające neutralności klimatycznej, w tym w zakresie rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury (m.in. parków miejskich, niskiej zieleni i zadrzewień, zielonych ścian i dachów budynków, otwartych zielonych przestrzeni) oraz wsparcie małej i mikroretencji wodnej				
	Budowa, przebudowa lub remonty urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej służących zmniejszeniu skutków susz i powodzi				
	Współpraca z Wodami Polskimi w zakresie zagospodarowania terenów nadrzecznych				
	Prowadzenie edukacji społecznej i realizacja kompleksowych działań informacyjno-educacyjnych w zakresie ochrony przyrody, środowiska oraz klimatu poprzez prowadzenie warsztatów, szkoleń i zajęć praktycznych, tworzenie ścieżek edukacyjnych, organizację wydarzeń edukacyjnych i konkursów, w tym rozwoju miejsc edukacji ekologicznej w wyniku ich sukcesywnej budowy, przebudowy i doposażenia				
	Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody oraz różnorodności biologicznej				
	Optymalizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez utworzenie stacji przeładunkowej odpadów komunalnych				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
II.I. Atrakcyjna pod względem inwestycyjnym Gmina Oborniki	Stworzenie kompleksowej oferty gospodarczej, zachęcającej do powstawania nowych przedsiębiorstw i inwestycji przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii				
	Wsparcie dla nowych przedsiębiorców lokujących się na terenie Gminy				
	Dążenie do powstawania inkubatorów przedsiębiorczości				
II.II. Rozwinięta gospodarka wykorzystująca potencjał kulturalny i turystyczno-rekreacyjny Gminy Oborniki	Modernizacja i poszerzenie atrakcyjnej bazy sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej przyjaznej mieszkańcom				
	Uatrakcyjnienie oferty kulturalnej w oparciu o dotychczasowe i nowe produkty lub przedsięwzięcia kulturalne skierowane zarówno do mieszkańców, jak i turystów				
	Zachowanie, modernizacja i konserwacja obiektów dziedzictwa kulturowego oraz obiektów zabytkowych				
	Zabezpieczenie i odrestaurowanie ruin klasztoru franciszkanów i zagospodarowanie okolicznych terenów na cele rekreacyjne, w tym tworzenie małej gastronomii, miejsc wypoczynku, tablic informacyjnych				
	Inwestycje w infrastrukturę służącą rozwojowi i zwiększaniu dostępności infrastruktury do prowadzenia ważnej dla edukacji i aktywności działalności kulturalnej (m.in. teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury)				
	Tworzenie turystycznych szlaków tematycznych w oparciu o walory kulturowe oraz przyrodnicze ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania antropopresji na obszarach cennych przyrodniczo podlegających ochronie				
	Utworzenie tras pieszo-rowerowych na bulwarach przy rzekach				
II.III. Rozpoznawalna Gmina Oborniki dzięki jej szerokiej promocji	Promocja oraz turystyczne wykorzystanie unikatowego ujścia rzeki Wełny do Warty				
	Tworzenie i promowanie produktów lokalnych i regionalnych				
	Budowa marki turystycznej o zasięgu ponadlokalnym i ponadregionalnym				
	Promocja Gminy z wykorzystaniem logo i hasła promocyjnego, w tym informowanie o ich znaczeniu				
	Współpraca z lokalnymi mediami i organizacjami pozarządowymi w zakresie poszerzenia kanałów promocji				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
III.I. Wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne zapewniane mieszkańcom Gminy Oborniki	Zwiększanie dostępu i jakości usług zdrowotnych lub społecznych, w tym usług opiekuńczych i asystenckich oraz dostosowanie ich do potrzeb odbiorców				
	Zwiększanie dostępu i jakości usług mieszkalnictwa wspomaganego i chronionego oraz dostosowanie mieszkań do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym				
	Tworzenie jednostek reintegracji społeczno-zawodowej oraz wspieranie ekonomii społecznej				
	Wspieranie procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej				
	Kontynuacja i realizacja nowych programów profilaktyki zdrowotnej				
	Rozwój systemu świadczenia usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych, w tym walki z ubóstwem, alkoholizmem, narkomanią, przemocą, itp.				
III.II. Możliwości uczenia się na wysokim poziomie i podnoszenia kwalifikacji zawodowych na każdym etapie życia w Gminie Oborniki	Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla osób w różnych grupach wiekowych				
	Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych i seniorów, w tym Uniwersytetu III wieku				
	Włączenie cyfrowe osób dorosłych i seniorów wykluczonych cyfrowo				
	Minimalizowanie barier stojących na drodze rozwoju osób ze szczególnymi potrzebami i dążenie do zapewnienia pełnej dostępności usług i edukacji pod względem architektonicznym, komunikacyjno-informacyjnym i cyfrowym				
	Zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi do lat 3				
	Optymalizacja sieci placówek oświatowych				
	Rozbudowa i modernizacja obiektów związanych z oświatą i wychowaniem, w tym zapewnienie nowoczesnej bazy dydaktycznej				
	Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną, w tym m.in. poprzez zajęcia pozalekcyjne				
	Zapewnienie opieki psychologiczno-pedagogicznej w szkołach na terenie Gminy				
Wzmocnienie szkolnictwa i doradztwa zawodowego					

III.III. Zintegrowani mieszkańcy Gminy Oborniki i rozwinięty kapitał społeczny	Rozwój i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-zdrowia, e-kultury, danych przestrzennych				
	Wspieranie partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności organizacji pozarządowych				
	Integracja społeczna osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym				
	Wspieranie i tworzenie miejsc integracji społecznej, umożliwiających wspólne spędzanie wolnego czasu w przestrzeni publicznej, zachęcających mieszkańców do uczestnictwa w sąsiedzkich spotkaniach i wspólnym działaniu na rzecz ożywiania przestrzeni publicznej				
	Tworzenie miejsc integracji młodzieży odpowiadających jej potrzebom w bezpiecznej przestrzeni poprzez m.in. wyznaczanie miejsc publicznych i ich zagospodarowanie do rozwoju kreatywnego młodych mieszkańców				
	Upowszechnianie i wspieranie form wolontariatu i rozwój inicjatyw mających na celu budowanie świadomego i aktywnego społeczeństwa				